

การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในสถานการณ์ปัจจุบัน

โดย

พลตรี กู้เกียรติ ศรีนาคา

รองแม่ทัพภาคที่ ๑

กองทัพบก กระทรวงกลาโหม

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๗

ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

ลักษณะวิชา การทหาร

ชื่อผู้วิจัย พลตรี กุ๊เกียรติ ศรีนาคา

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

การเปลี่ยนแปลงของโลกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทุกมิติด้านความมั่นคงในทุกภูมิภาคของโลก ภัยคุกคามชนิดใหม่ที่ไม่เคยมีในอดีตเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสงครามแบบอสมมาตรที่นำไปสู่การต่อสู้ในรูปของสงครามก่อการร้าย เทคโนโลยีที่ก้าวไกลเชื่อมต่อโลกเข้าด้วยกัน นำไปสู่สงครามทางด้านข่าวสารข้อมูลในโลกไซเบอร์ และเช่นกัน การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปลายปีพุทธศักราช 2558 นี้ มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านความมั่นคงต่อประเทศไทยในทศวรรษต่อไปอย่างมาก การศึกษาวิจัยแนวโน้มของภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในแต่ละบริบทล่วงหน้า นั้น ทำให้การวางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของชาติมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งยุทธศาสตร์นี้ยังใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากร และหน่วยงานด้านความมั่นคงให้มีความพร้อมในการต่อสู้กับภัยคุกคามประเภทต่างๆในอนาคต

หน่วยทหารราบยานเกราะถือเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีภารกิจทั้งในระดับยุทธวิธีจนถึงระดับยุทธศาสตร์ อีกทั้งยังมีบทบาทอย่างมากในการป้องกันประเทศ พัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชนในวิกฤตการณ์ต่างๆ ในห้วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนไปนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่ประเด็นภัยคุกคาม และความมั่นคงในด้านการป้องกันประเทศเป็นหลัก โดยที่มีการพิจารณาภัยคุกคามและความมั่นคงในด้านอื่นๆประกอบ เพื่อให้มิติทางด้านความมั่นคงมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยข้อมูลต่างๆที่นำมาใช้วิเคราะห์วิจัยได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราทางวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลส่วนหนึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานทางด้านความมั่นคงเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการในกองพลทหารราบยานเกราะมาเป็นเวลานาน

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าลักษณะของภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทยในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงไป โดยหน่วยงานด้านความมั่นคงจะต้องเผชิญกับภัยคุกคามชนิดใหม่ ได้แก่ ภัยจากการก่อการร้าย ภัยจากโรคระบาดร้ายแรง และภัยจากสงครามไซเบอร์ เป็นต้น ในด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคงของประเทศจะยังคงยึดในกรอบแนวทางเดิมที่มีความครอบคลุมอยู่แล้ว แต่จะต้องมีการเพิ่มในรายละเอียด

ของภัยคุกคามชนิดใหม่เข้าไป เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมในการต่อสู้กับภัยคุกคามเหล่านั้น นอกจากนี้
ยังได้มีการกำหนดแนวทางในการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพ
สูงสุดในการต่อสู้กับภัยคุกคามในปัจจุบัน และเตรียมความพร้อมสู่อนาคตต่อไป

คำนำ

งานวิจัยฉบับนี้มีความมุ่งหมายที่จะประเมินลักษณะของภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงต่อประเทศไทยในห้วง 2 ทศวรรษหน้า โดยลักษณะของภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นจะมีผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงที่มีความสอดคล้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อหน่วยงานด้านความมั่นคงต่างๆ รวมไปถึงหน่วยงานพลทหารราบยานเกราะ การวิเคราะห์เหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมีผลกระทบต่อมิติด้านความมั่นคงไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์โลกสถานการณ์ในภูมิภาคที่เปลี่ยนแปลงไป ความขัดแย้งของกลุ่มการเมืองภายในประเทศ และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี 2558 เป็นต้น ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดภัยคุกคามในลักษณะที่เปลี่ยนไป และมีผลต่อความมั่นคงของชาติจึงทำให้ต้องมีการทบทวนยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศว่ามีความครบถ้วนเหมาะสมกับสถานการณ์ภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือไม่ ถ้ายังไม่เหมาะสมจะต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างไร และจะต้องมีแนวทางในการปรับเปลี่ยนหน่วยงานทางด้านความมั่นคงอย่างไรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยทหารราบยานเกราะที่เป็นหน่วยทหารในระดับยุทธวิธีที่ใหญ่ที่สุดที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการรักษาความมั่นคงของชาติมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งหน่วย อีกทั้งยังได้ปฏิบัติงานที่หลากหลายโดยที่แต่ละงานล้วนมีผลกับความมั่นคงของชาติในระดับยุทธศาสตร์ชาติทั้งสิ้น จึงได้มีการวิเคราะห์ศึกษาวิจัยเพื่อหาคำตอบว่าหากภัยคุกคามมีลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิมในอนาคต หน่วยงานด้านความมั่นคงอย่างกองพลทหารราบยานเกราะนั้นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างไรให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูงสุดโดยจะต้องมีการเตรียมการเพื่อเตรียมความพร้อมตั้งแต่ปัจจุบัน

ลักษณะของภัยคุกคามในอนาคตจะเป็นอย่างไร? ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศที่มีอยู่มีความเหมาะสมต่อสถานการณ์หรือไม่อย่างไร? บทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้มีความเหมาะสมกับสภาวะการณ์อย่างไร? ทั้งหมดนี้เป็นคำถามหลักที่ผู้วิจัยได้หาคำตอบไว้ในงานวิจัยฉบับนี้แล้ว

พลตรี

(กุเกียรติ ศรีนาคา)

นักศึกษาวินิจฉัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 57

ผู้ทำการวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เป็นผลงานทางวิชาการอีกฉบับหนึ่งที่ผมทำด้วยความสุข ซึ่งเป็นความสุขที่เกิดจากการที่ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยปัญญาชน และผู้มีความรู้ความสามารถที่มาก ด้วยประสบการณ์ และงานวิจัยนี้จะไม่สำเร็จได้เลยถ้าหากปราศจากความช่วยเหลือ และคำแนะนำจากคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์พลโท ทิวา เพ็ญเขตกรณ์ และอาจารย์พลโทวิวัฒนา ฤทธิ์เรืองเดช ที่เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์แห่งการป้องกันประเทศและความมั่นคงอย่างแท้จริง โดยทั้งสองท่านนี้ ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และมีค่าอย่างยิ่งในการวิจัย นอกจากนี้ผมขอขอบคุณอาจารย์นาวาเอกฐิติพันธ์ จิตต์เจริญ ร.น. ที่คอยกลั่นกรองข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ ทำให้ทุกขั้นตอนและทุกรายละเอียดปลีกย่อยเป็นไปอย่างราบรื่นตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ผมต้องขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ร่วมรุ่น วปอ.57 ทุกท่าน สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และมุมมอง ทำให้ผมรู้สึกว่าการเรียนรู้ที่ไม่สิ้นสุด และตระหนักถึงความสำคัญของงานในภาคส่วนอื่นๆ ที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศมิติที่แตกต่างกันออกไป สุดท้ายผมขอขอบคุณวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรที่ให้โอกาสผมในการเข้ามาศึกษาหาความรู้ในหลักสูตรที่ผมเชื่อว่าดีที่สุดในประเทศไทยหลักสูตรนี้ งานวิจัยฉบับนี้ และช่วงเวลาที่ดีในการศึกษาหลักสูตร ณ สถาบันอันทรงเกียรติแห่งนี้จะอยู่ในความทรงจำของผมตลอดไป

พลตรี

(กู้เกียรติ ศรีนาคา)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 57
ผู้ทำการวิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1	บทนำ
	ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา (Background and Motivations) 1
	วัตถุประสงค์ (Objectives) 4
	ขอบเขตของการวิจัย (Delimitation) 5
	วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology) 5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefits) 6
	ส่วนประกอบของงานวิจัย (Research Paper Organization) 6
บทที่ 2	หน่วยทหารราบยานเกราะกับภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ
	ภัยคุกคามของประเทศไทย 7
	บทบาท และขีดความสามารถของหน่วยทหารราบยานเกราะ 9
	การรวมตัวของอาเซียน และปัญหาที่น่าจะเกิดขึ้น 10
	ภัยคุกคามอื่นๆ 12
	สรุป 13
บทที่ 3	หน่วยทหารราบยานเกราะกับบทบาทด้านความมั่นคงของประเทศไทย
	สภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง 14
	หน่วยทหารราบยานเกราะของกองทัพไทยในปัจจุบัน 18
	บทสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 29
	บทสัมภาษณ์ พลเอกคณิต สาทิทักษ์ 30

สารบัญ(ต่อ)

บทสัมภาษณ์ พลเอกวลิต โรจนภักดี	31
บทสัมภาษณ์ พลตรีธรรมบุญ วิถี	33
บทสัมภาษณ์ พันเอกสุชสรรค์ หนองบัวล่าง	35
บทสัมภาษณ์ พันเอกปิยพงศ์ กลิ่นพันธุ์	37
บทสัมภาษณ์ พันเอกวรยุทธ แก้ววิบูลย์พันธ์	39
บทสัมภาษณ์ พันเอกไกรภพ ไชยพันธ์	41
สรุปภาพรวมภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศไทยหลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	43
สรุปภาพรวมยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของประเทศไทย	45
สรุปบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะด้านความมั่นคง	47
บทที่ 4	การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ
บทบาท หน้าที่ และภารกิจ	49
การจัด ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของกำลังพล	52
ยุทธโธปกรณ์	53
งบประมาณ	54
บทที่ 5	สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ
สรุปผลการวิจัย	59
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก งบประมาณทางทหารที่ได้รับห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013	66
ภาคผนวก ข งบประมาณทางทหาร คิดเป็นร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ	70
ภาคผนวก ค งบประมาณทางทหารคิดเป็นร้อยละจากงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด	74
ประวัติย่อผู้วิจัย	78

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ	หน้า
1- 1 Spectrum of Military Operations	3
3 – 1 ยานเกราะล้อยางแบบ BTR – 3	19
3 – 2 รถสายพานลำเลียงพลแบบ M113	20
3 – 3 รถถังหลัก แบบ T – 84 Oplot	21
3 – 4 รถถังหลัก แบบ M – 48 A5	22
3 – 5 รถถังเบา แบบ 21 Scorpion	23
3 – 6 ปืนใหญ่หนักกระสุนวิถีราบ ขนาด 155 มม. แบบ GHN – 45 A1	24
3 – 7 ปืนใหญ่กลางกระสุนวิถีโค้งอัตราจร ขนาด 155 มม. แบบ M – 109 A5	25
3 – 8 ปืนใหญ่กลางกระสุนวิถีโค้ง แบบ M198	26
4 – 1 งบประมาณทางทหารของประเทศไทย ห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013	55
4 – 2 งบประมาณทางทหาร คิดเป็นร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ GDP	56
4 – 3 งบประมาณทางทหาร คิดเป็นร้อยละจากงบประมาณแผ่นดิน	57
4 – 4 งบประมาณทางทหารของประเทศในกลุ่ม อาเซียน ห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013	58

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา (Background and Motivations)

ความมั่นคงของทุกภูมิภาคในโลกปัจจุบันต้องเผชิญกับภัยคุกคาม (Threats) ที่มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าในอดีต ซึ่งภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ทั้งภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ (External Threats) และภัยคุกคามภายในประเทศ (Internal Threats) เป็นสาเหตุให้ภารกิจทางด้านความมั่นคงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ส่งผลกระทบให้ภารกิจด้านความมั่นคงจำเป็นต้องขยายขอบเขตให้ครอบคลุมทุกมิติของภารกิจ (Full Spectrum of Military Operation) เพื่อรองรับกับภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้นเหล่านั้น ภาพที่ 1-1 แสดงถึงมิติของภารกิจทางทหารตั้งแต่การปฏิบัติที่มีระดับความรุนแรงต่ำที่สุด อย่างการช่วยบรรเทาภัยพิบัติ (Disaster Relief) จนถึงการปฏิบัติที่มีระดับความรุนแรงสูงที่สุด ซึ่งได้แก่สงครามนิวเคลียร์ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Nuclear War)

ขณะที่หลายภูมิภาคของโลกมีการรวมกลุ่มประเทศกันเพื่ออำนาจต่อรองที่มากยิ่งขึ้นในทุกด้านไม่ว่าจะเป็น องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ¹ (NATO) ซึ่งรวมตัวกันในลักษณะพันธมิตรทางทหาร, สหภาพยุโรป² (EU) รวมกันเป็นสหภาพด้านเศรษฐกิจและการเมือง, และกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเป็นสินค้าออก³ (OPEC) รวมตัวกันเพื่อความร่วมมือด้านนโยบายน้ำมันและช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่ประเทศสมาชิก, องค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้⁴ (SCO) ที่รวมตัวกันเพื่อมุ่งรักษาความมั่นคงของสมาชิกประเทศร่วมกัน เป็นต้น

¹ องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ หรือ North Atlantic Treaty Organization (NATO) เป็นพันธมิตรทางทหารระหว่างรัฐบาลของประเทศสมาชิก ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น 28 ประเทศ

² สหภาพยุโรป หรือ European Union (EU) เป็นสหภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน 28 ประเทศ

³ กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเป็นสินค้าออก หรือ Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC) เป็นองค์การนานาชาติที่จัดตั้งขึ้นเพื่อความร่วมมือทางด้านนโยบายน้ำมัน และการช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่ประเทศสมาชิก

⁴ องค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ หรือ The Shanghai Cooperation Organization (SCO) เป็นองค์การความร่วมมือของรัฐบาลระหว่างประเทศที่ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อมุ่งรักษาความมั่นคงร่วมกัน โดยมีสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศรัสเซียเป็นแกนหลัก ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกทั้งสิ้น 6 ประเทศ

กลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้มีการรวมกลุ่มในลักษณะนี้เช่นกันโดยใช้ชื่อว่า สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้⁵ (ASEAN) ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเทศ หรือที่เรียกกันว่า 3 เสาหลักของ ASEAN⁶ ซึ่งหนึ่งในเสาหลักนั้นเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางการเมืองและการทหารในภาพรวมของกลุ่มประเทศ ASEAN และเมื่อทำการพิจารณาในรายละเอียดแล้วจะพบว่า การเข้าสู่ ASEAN นั้น จะเกิดการหมุนเวียนเข้าออกของคน สิ่งของ เงินทุน เป็นจำนวนมาก ระหว่างประเทศในกลุ่ม ASEAN ด้วยกัน ทั้งนี้รวมถึงสิ่งผิดกฎหมายต่างๆ เช่น ยาเสพติด, ของเถื่อน และการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น การศึกษาเกี่ยวกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ ASEAN โดยสมบูรณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดแนวทางการวางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง การพัฒนาองค์กรด้านความมั่นคงต่างๆ รวมไปถึงบุคลากร และยุทธโธปกรณ์ของกองทัพให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในทุกมิติ

กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ซึ่งเป็นกองพลทหารราบยานเกราะกองพลเดียวของกองทัพบก ถูกเลือกให้มีที่ตั้งปกติอยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่ปฏิบัติการในภาคตะวันออกเฉียงใต้แก่ ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา นครนายก และชลบุรี ซึ่งพื้นที่บริเวณนี้มีอาณาเขตติดกับชายแดนประเทศกัมพูชา โดยมีลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ และถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการรักษาความปลอดภัยให้กับกรุงเทพมหานครซึ่งถือเป็นจุดศูนย์กลางของประเทศทางภูมิศาสตร์⁷ นอกจากความสำคัญทางด้านพื้นที่แล้วกองพลทหารราบยานเกราะยังมีคุณลักษณะ และขีดความสามารถในการปฏิบัติการกิจได้อย่างอ่อนตัวและหลากหลาย จึงสามารถปฏิบัติการกิจต่างๆ ในการสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล และกองทัพบกในทุกมิติได้อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

อย่างไรก็ตามหลังจากประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ภัยคุกคามด้านความมั่นคงอาจมีการพัฒนามากขึ้น ทั้งด้านรูปแบบที่มีความหลากหลายมากขึ้น ความรุนแรงที่มากขึ้น และมีความซับซ้อนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมิติความมั่นคงหลายมิติในเวลาเดียวกัน การศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์

⁵ Association of South East Asian Nations (ASEAN) เป็นองค์กรทางภูมิรัฐศาสตร์และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิกทั้งสิ้น 10 ประเทศ

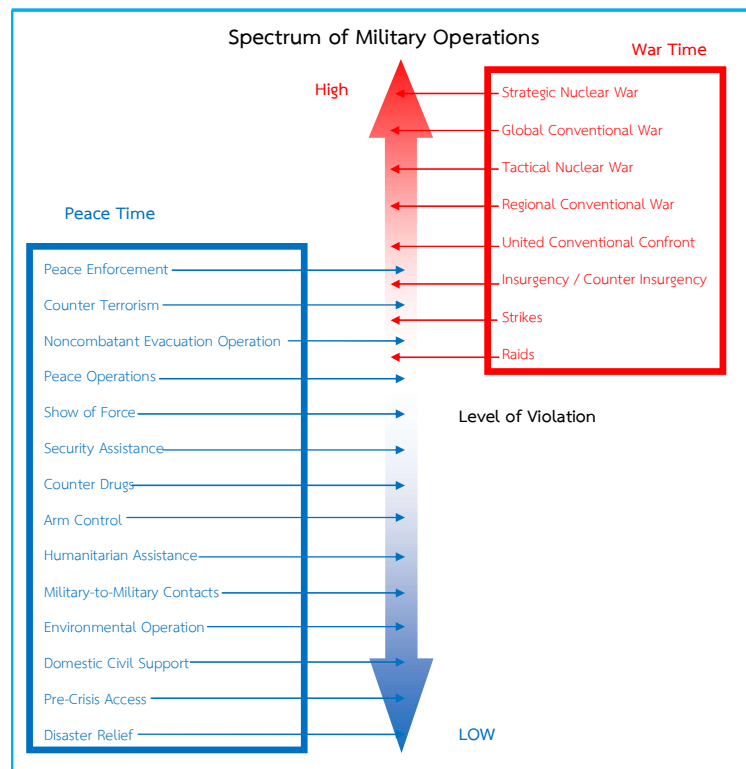
⁶ ASEAN มี 3 เสาหลัก หรือ 3 ประชาคมย่อย ประกอบด้วย

1. ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY หรือ APSC)
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN ECONOMIC COMMUNITY หรือ AEC)
3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN SOCIO-CULTURAL COMMUNITY หรือ ASCC)

⁷ จากชายแดนไทย-กัมพูชาบริเวณอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ถึงกรุงเทพมหานคร มีระยะทาง (ทางราบ) ประมาณ 230 กิโลเมตร และเป็นพื้นที่ราบ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้หน่วยที่มีอำนาจกำลังรบสูงในการควบคุมพื้นที่บริเวณนี้

แนวโน้มของภัยคุกคามเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับบทบาทของหน่วยงานด้านความมั่นคง และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับภัยคุกคามเหล่านั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการก้าวผ่านความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ชาติไทย

แผนภาพที่ 1-1 Spectrum of Military Operations หรือมิติต่างๆของการปฏิบัติการทางทหาร⁸

งานวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การศึกษาภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ที่มีต่อประเทศไทยใน 2 ห้วงเวลา โดยห้วงแรกเป็นภัยคุกคามในอดีตถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่ผ่านมาที่หน่วยงานทางด้านความมั่นคงกำลังเผชิญอยู่ และห้วงที่ 2 เป็นห้วงหลังจากที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสมาชิกของ ASEAN

⁸ แผนภาพนี้แสดงให้เห็นถึงภารกิจทางทหารต่างๆ เรียงตามลำดับความรุนแรงของภารกิจ (Level of violation) จากรุนแรงน้อยไปหารุนแรงมาก โดยแบ่งเป็นภารกิจยามปกติ (Peace time operations) ในกรอบสีเหลี่ยมสีน้ำเงิน และภารกิจยามสงคราม (War time operations) ในกรอบสีเหลี่ยมสีแดง

อย่างเป็นทางการ ในวันที่ 31 ธันวาคม 2558⁹ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายรวมถึงภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศไทยที่อาจจะเปลี่ยนไป นอกจากการศึกษาภัยคุกคามรูปแบบต่างๆแล้ว งานวิจัยฉบับนี้จะพุ่งเป้าในประเด็นของการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติที่อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคตอันใกล้นี้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยหวังว่าผลสรุปของงานวิจัยฉบับนี้ จะสามารถกำหนดแนวโน้มของภัยคุกคามและแนวทางในการพัฒนาหน่วยทหารราบยานเกราะ รวมถึงการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆที่กำลังจะเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ (Objectives)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ข้อแรกในการศึกษาเกี่ยวกับภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และประมาณสถานการณ์ภัยคุกคามด้านความมั่นคงในอนาคต หลังจากการเข้าเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบไปยังมิติความมั่นคงทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา ฯลฯ

วัตถุประสงค์ข้อที่สองของงานวิจัยนี้คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบอำนาจกำลังรบที่มีอยู่ในการใช้ต่อสู้กับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ในระดับความรุนแรงที่ต่างกัน โดยพุ่งเป้าไปที่บทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะในการตอบโต้กับภัยคุกคามในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน และขีดความสามารถของหน่วยทหารราบยานเกราะในการเตรียมความพร้อมในการต่อสู้กับภัยคุกคามในอนาคต

นอกจากนี้วัตถุประสงค์ข้อสุดท้ายของงานวิจัยนี้คือ การกำหนดบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับภารกิจต่างๆ ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน และมีความพร้อมต่อภารกิจในอนาคตทั้งภารกิจในการป้องกันประเทศ และภารกิจด้านความมั่นคงอื่นๆในภาพรวมของ ASEAN

⁹ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2012/2555 อาเซียนได้ตกลงประกาศวันที่ 31 ธันวาคม 2558 เป็นวันบรรลุเป้าหมายของการเกิดเป็นประชาคมอาเซียนตามแผนงานที่วางไว้ โดย ฯพณฯนายกรัฐมนตรีสุรนันทน์ วีระพงษ์ ประธานอาเซียนในขณะนั้น

ขอบเขตของการวิจัย (Delimitation)

ขอบเขตทางด้านข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จะทำการรวบรวมข้อมูลโดยการสืบค้นจากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และการสัมภาษณ์บุคคลผู้มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับงานวิจัยเป็นหลัก โดยศึกษาเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับภัยคุกคาม ยุทธศาสตร์ ภารกิจด้านความมั่นคง และหน่วยทหารราบยานเกราะของประเทศไทยเท่านั้น สำหรับข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยไม่มาก อาจมีการอ้างอิงถึงบ้างบางส่วนเพื่อความชัดเจนในประเด็นที่กล่าวถึง โดยที่ข้อมูลทั้งหมดที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้จะต้องเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ทั้งหมด ข้อมูลที่เป็นความลับจะไม่นำมาใช้ในงานวิจัย และความมั่นคงที่กล่าวถึงในงานวิจัยนี้จะเน้นไปที่ความมั่นคงด้านการป้องกันประเทศเป็นหลัก โดยที่ความมั่นคงในมิติอื่น ๆ นั้นจะมีการอ้างอิงถึงบ้างเพื่อความสมบูรณ์ในแต่ละประเด็นเท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลประกอบ ได้แก่ นักวิชาการทางด้านความมั่นคง ผู้บังคับหน่วยและอดีตผู้บังคับหน่วยทหารราบยานเกราะ และผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านความมั่นคงทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์นั้น จะมีความทันสมัยไม่เกินวันที่ทำการสัมภาษณ์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ มีตัวแปรอิสระได้แก่ ข้อมูลทางด้านภัยคุกคาม และอำนาจกำลังรบในปัจจุบัน โดยที่ตัวแปรตามจะประกอบด้วย ภารกิจ ชีตความสามารถ และแนวทางในการกำหนดบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะของกองทัพไทย

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีแหล่งข้อมูลหลักจากการสัมภาษณ์บุคลากรนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญการทางด้านทหาร ความมั่นคง รวมถึงอดีตผู้บังคับบัญชาของหน่วยทหารราบยานเกราะ รวมถึงการศึกษาวินิจฉัยจากเอกสารทางวิชาการด้านความมั่นคงจากองค์กรที่เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการจัดทำแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลทางด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคง ภัยคุกคาม อำนาจกำลังรบ และ บทบาท/คุณลักษณะในปัจจุบันของหน่วยทหารราบยานเกราะ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประมวลผล และทำการเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะต่อการปฏิบัติการกิจเพื่อความมั่นคงแต่ละภารกิจผลลัพธ์สุดท้ายของงานวิจัยนี้จะสามารถสรุปออกมาเป็นแนวโน้มของภัยคุกคามต่อประเทศไทยจากการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน แนวโน้มภารกิจด้านความมั่นคงที่จะเกิดขึ้นใหม่ และการกำหนดบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับสภาวะการณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย (Expected Benefits)

ผลลัพธ์สุดท้าย (End State) ที่จะได้รับจากงานวิจัยนี้มี 3 ประการได้แก่

1. การได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และการประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามด้านความมั่นคงในอนาคตหลังจากการเข้าเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน อย่างเป็นทางการ
2. การได้รับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบอำนาจกำลังรบที่มีอยู่ในการใช้ต่อสู้กับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทและขีดความสามารถของหน่วยทหารราบยานเกราะ ในการเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับภัยคุกคามในอนาคต
3. การกำหนดบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับภารกิจต่างๆ ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน และมีความพร้อมต่อภารกิจในอนาคตทั้งภารกิจในการป้องกันประเทศ และภารกิจด้านความมั่นคงอื่นๆในภาพรวมของ ASEAN

ส่วนประกอบของงานวิจัย (Research Paper Organization)

ในบทต่อไปจะเป็นการทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อหน่วยทหารราบยานเกราะกับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ โดยในเนื้อหาจะกล่าวถึงภัยคุกคามของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน, บทบาท และขีดความสามารถของหน่วยทหารราบยานเกราะ, การรวมตัวของ ASEAN และปัญหาที่นำจะเกิดขึ้นโดยศึกษาจากการรวมตัวของสหภาพยุโรปในอดีต

บทที่ 3 เป็นเรื่อง หน่วยทหารราบยานเกราะ กับ บทบาทด้านความมั่นคงของประเทศไทย โดยกล่าวถึง สถานภาพในปัจจุบันของหน่วยทหารราบยานเกราะ (เน้นที่หน่วยกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์), สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงของประเทศไทย, การใช้หน่วยทหารราบยานเกราะในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่ผ่านมา และทำการสรุปภาพรวมภัยคุกคาม ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ และบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะด้านความมั่นคงหลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

บทที่ 4 จะลงรายละเอียดในเรื่องการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ โดยพิจารณาจากบทบาท หน้าที่ และภารกิจ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงการจัดหน่วย และเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ

และความชำนาญของกำลังพล รวมไปถึงการจัดหายุทโธปกรณ์ที่เหมาะสม ภายในกรอบงบประมาณที่ทาง
รัฐบาลกำหนด

บทสุดท้ายจะเป็นการสรุปผลการวิจัยนี้ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในเรื่องแนวทางในการ
พัฒนาหน่วยทหารราบยานเกราะ และการปรับบทบาทให้เหมาะสมกับงานด้านความมั่นคงในอนาคต

บทที่ 2

หน่วยทหารราบยานเกราะกับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ

กระบวนการศึกษา และกำหนดบทบาทของหน่วยงานด้านความมั่นคงนั้น จำเป็นที่จะต้องเริ่มทำการศึกษาจากสิ่งที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงหรือผลประโยชน์ของชาติก่อนที่จะกำหนดบทบาทของหน่วยงานเหล่านั้น โดยพิจารณาจากขีดความสามารถของหน่วยงานและทรัพยากรที่มีอยู่ เนื้อหาในบทนี้กล่าวถึงภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ที่ประเทศไทยต้องเผชิญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีมานานตั้งแต่มีการบันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยมาจนถึงปัจจุบันหลายร้อยปี อย่างไรก็ตามภัยคุกคาม ที่กล่าวถึงในบทนี้จะพุ่งเล็งภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในห้วงตั้งแต่ปี พ.ศ.2529¹ จนถึงปัจจุบัน จากนั้นจะกล่าวถึงขีดความสามารถของหน่วยทหารราบยานเกราะระดับกองพลที่ถูกกำหนดขึ้นโดยกองทัพบก² และบทบาทในการต่อสู้กับภัยคุกคามในอดีตที่ผ่านมา นอกจากนี้ในการที่จะมองภาพความเปลี่ยนแปลงของภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยทำการค้นคว้าจากผลกระทบทางด้านความมั่นคงจากการรวมตัวของประชาคมอาเซียน โดยทำการศึกษาวិจัยเปรียบเทียบกับปัญหาต่างๆ ที่ได้เกิดขึ้นแล้วจากการรวมตัวของกลุ่มประเทศในลักษณะเดียวกันนี้ในภูมิภาคอื่น นอกจากนี้ความเป็นไปได้ของภัยคุกคามประเภทอื่นที่คาดว่าประเทศไทยจะต้องเผชิญในมุมมองของความมั่นคงจะเป็นประเด็นเพิ่มเติมที่ทำให้นักวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ภัยคุกคามของประเทศไทย

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ตั้งแต่เริ่มต้นบันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ชาวไทยก็ได้เผชิญกับภัยคุกคามที่มีความร้ายแรงมาโดยตลอด ในบางครั้งมีความรุนแรงถึงขนาดทำให้สิ้นชาติได้ อย่างไรก็ตามด้วยขีดความสามารถและการปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงทำให้ชาติไทยสามารถเอาชนะภัยคุกคามเหล่านั้นได้มาโดยตลอด ทั้งในสมัยกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ จนถึงปัจจุบัน ภัยคุกคามในอดีตนั้นส่วนใหญ่เป็นการทำศึกสงครามกับประเทศรอบบ้านที่มีพรมแดนติดกัน ในแต่ละยุคสมัยก็มีความแตกต่างกันในเรื่องผู้นำทัพ กำลังทหาร สภาพภูมิประเทศ อาวุธ

¹ ปีที่กองทัพไทยตกลงใจอนุมัติให้สถาปนาระดับกองพลทหารราบแปรสภาพเป็นกองพลทหารราบยานเกราะครั้งแรก

² กองทัพบก. “คำสั่ง ทบ. ลับ - ด่วนมาก ที่ กท. 0403/2722 เรื่องขออนุมัติปรับโครงสร้างการจัดกำลังรบ ร.ม.”, 13 ต.ค.29

ยุทธโศภณ และยุทธวิธีที่ใช้เท่านั้น ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวประเทศไทยได้เผชิญกับภัยคุกคามที่แปลกใหม่ไปจากเดิม นั่นคือการล่าอาณานิคมของประเทศทางตะวันตกทั้งอังกฤษ และฝรั่งเศส แต่ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่าน ประเทศจึงอยู่รอดจากการเสียเอกราชในครั้งนั้นมาได้

ประเทศไทยประกาศเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 (กรกฎาคม 2457 - มกราคม 2463) ในวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2460³ โดยร่วมอยู่กับฝ่ายพันธมิตร หลังสงครามจบประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยในปี พ.ศ.2475 มิติความมั่นคงทางด้านการเมืองภายในประเทศจึงเริ่มมีความชัดเจนและมีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ในภาพรวมมากยิ่งขึ้น ในปี พ.ศ.2482 เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้น (กันยายน 2482 – สิงหาคม 2488) ประเทศไทยถูกรุกรานโดยประเทศญี่ปุ่นจึงจำเป็นต้องเข้าร่วมสงครามโดยอยู่กับฝ่ายอักษะ อย่างไรก็ตามเมื่อสงครามจบ ถึงแม้ว่าฝ่ายพันธมิตรจะเป็นฝ่ายชนะ แต่ด้วยการช่วยเหลือฝ่ายพันธมิตรในการทำสงครามอย่างเข้มแข็งของขบวนการเสรีไทย ทำให้กองทัพพันธมิตรพิจารณาเหมือนประเทศไทยเป็นฝ่ายพันธมิตรด้วยและได้รับการลงโทษจากการแพ้สงครามเพียงเล็กน้อย⁴

หลังจากจบสงครามโลกครั้งที่ 2 โลกถูกแบ่งเป็น 2 ขั้วอย่างชัดเจนคือฝ่ายประชาธิปไตย และฝ่ายคอมมิวนิสต์ มีการแข่งขันกันสะสมอาวุธโดยเฉพาะอย่างยิ่งระเบิดนิวเคลียร์ โลกจึงได้เข้าสู่ยุคสงครามเย็น ซึ่งประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสงครามเย็นในครั้งนี้ด้วยการที่รัฐบาลประชาธิปไตยต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (2488 - 2533)⁵ ซึ่งเป็นภัยคุกคาม ที่เกิดจากความคิดความเห็นที่ต่างกัน ทำให้เกิดการต่อสู้ระหว่างคนไทยด้วยกัน การต่อสู้ในครั้งนี้ใช้เวลายาวนานมากและก่อให้เกิดความสูญเสียต่อประเทศชาติอย่างมากมายมหาศาล

ความขัดแย้งกับประเทศรอบบ้านที่ผ่านมามีอยู่อย่างต่อเนื่องแต่ระดับความรุนแรงไม่มากนัก ซึ่งประเทศไทยก็สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้มาโดยตลอด จนกระทั่งเมื่อ 4 มกราคม พ.ศ.2547 ได้เกิดเหตุปล้นปืนที่กองพันพัฒนาที่ ๔ อำเภोजะเอย์ร้อย จังหวัดนราธิวาส ทางราชการจึงได้มีการประกาศ

³ “Participants in World War I”. (Online). Available: http://en.wikipedia.org/wiki/Participants_in_World_War_I ,2558

⁴ “Thailand in World War II”. (Online). Available: http://en.wikipedia.org/wiki/Thailand_in_World_War_II ,2558

⁵ “Military History of Thailand”. (Online). Available: http://en.wikipedia.org/wiki/Military_history_of_Thailand ,2558

กฎอัยการศึกในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการส่งกำลังทหารและตำรวจลงมาในพื้นที่มากขึ้น⁶ หลังจากนั้น ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็กลายมาเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติเรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน

กระทรวงกลาโหมได้มีการวิเคราะห์ภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เกิดขึ้นและ อาจเกิดขึ้นกับประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 – 2559 ตาม (ร่าง) ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ.2550⁷ และ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2555⁸ สามารถสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

1 ภัยคุกคามแบบดั้งเดิม ได้แก่ ปัญหาความขัดแย้งทางทหารกับประเทศรอบบ้าน อันเนื่องมาจากปัญหาเส้นเขตแดนทางบกและทางทะเลไม่ชัดเจน รวมทั้งการแย่งชิงทรัพยากรและแหล่งพลังงาน

2 ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่ ได้แก่ การล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์, การสร้างความแตกแยกในสังคมไทย, การก่อเหตุรุนแรงใน จังหวัดชายแดนภาคใต้, ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ได้แก่ การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และโจรสลัด, การแพร่ระบาดของยาเสพติด, ปัญหาสิ่งแวดล้อม และภัยธรรมชาติ, ปัญหาโรคระบาด และโรคติดต่อ, และปัญหาการก่อการร้าย

บทบาท และขีดความสามารถของหน่วยทหารราบยานเกราะ

กองทัพบกสถาปนาหน่วยทหารราบยานเกราะในระดับกองพลอย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 ต.ค.2529 ตามคำสั่ง ทบ. ลับ – ด่วนมาก ที่ กท.0403/2722 ลง 13 ต.ค.29 เรื่อง ขออนุมัติปรับโครงสร้างการจัดกำลังรบ ร./ม. โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้หน่วยมีความทันสมัย พร้อมทั้งจะรับสถานการณ์ได้ทุกรูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามทางทหารทางด้านชายแดนตะวันออก ทั้งนี้หน่วยจะต้องสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งจะปฏิบัติการรุกได้ทันที มีความสอดคล้องกับสภาวะสงครามในอนาคต ซึ่งรวมไปถึงรูปแบบของสงครามเคมี ชีวะ นิวเคลียร์ด้วย

⁶ กิตติ อริยานนท์, พันตำรวจโท. “ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ : สู้ด้วยยุทธศาสตร์ และเข็มมุ่งใหม่สำหรับรัฐไทย”. (เอกสารวิจัยหลักสูตรผู้กำกับการ, วิทยาลัยการตำรวจ, 2554). หน้า 2.

⁷ กระทรวงกลาโหม. “(ร่าง) ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2550”. 2550.

⁸ กระทรวงกลาโหม. “(ร่าง) ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2555”. 2555.

ภารกิจทางทหารที่ ทบ.มอบให้กับกองพลทหารราบยานเกราะคือ การทำลายกำลังข้าศึก และยึดครองพื้นที่ โดยในอนุมัติหลักการนั้นได้กำหนดที่จะปรับเปลี่ยนหน่วยระดับกองพลทหารราบ เป็นกองพลทหารราบยานเกราะจำนวน 3 กองพล โดยความเร่งด่วนอยู่ที่กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ (กองพลทหารราบที่ 2 ในสมัยนั้น) นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดขีดความสามารถของหน่วยดังนี้

1. สามารถปฏิบัติการรบด้วยวิธีรับและวิธีรุก
2. สามารถเคลื่อนที่ด้วยความรวดเร็วในการเจาะลึกและไล่ติดตาม
3. สามารถกระจายกำลังได้เป็นบริเวณกว้าง และรวมกำลังได้อย่างรวดเร็ว
4. สามารถต่อสู้รถถังได้
5. สามารถปฏิบัติการรบเป็นหน่วยกำบัง
6. ควบคุมบังคับบัญชาหน่วยดำเนินกลยุทธ์ได้ 15 กองพัน

จะเห็นได้ว่าภารกิจที่ได้รับมอบจากทางกองทัพบก ล้วนเป็นภารกิจทางยุทธวิธีของทหารในการสู้รบทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามหน่วยทหารราบยานเกราะยังได้มีการฝึกอื่นๆที่สำคัญที่ได้รับมอบตามพันธกิจของกองทัพบก 4 ประการ ประกอบด้วย

1. การป้องกันประเทศ
2. การรักษาความมั่นคงภายใน
3. การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ
4. การพัฒนาประเทศ

ซึ่งที่ผ่านมากองพลทหารราบยานเกราะได้ปฏิบัติตามภารกิจและพันธกิจต่างๆที่ได้รับมอบหมายจากกองทัพบกอย่างครบถ้วนมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังมีภารกิจอื่นๆ ที่หน่วยทหารที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพในการปฏิบัติงานตามสถานการณ์ของบ้านเมืองอีกมากมายที่สำคัญได้แก่ การช่วยบรรเทาสาธารณภัยจากเหตุการณ์มหาอุทกภัยในปี พ.ศ.2554 โดยกองทัพบกได้สั่งการให้หน่วยเข้าช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากมหาอุทกภัยดังกล่าว ตลอดห้วงเวลาตั้งแต่การป้องกันผลกระทบจากการเกิดอุทกภัย ช่วยเหลือประชาชนในการอพยพ จนถึงขั้นการฟื้นฟูสถานที่และสภาพจิตใจของประชาชน

จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 เป็นต้นมานับจากการที่กองทัพบกสถาปนากองพลทหารราบยานเกราะขึ้นเป็นครั้งแรก กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ได้มีบทบาทในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่อความ

มั่นคงของชาติในด้านต่างๆ มากมาย ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้งตามแนวชายแดน ปัญหายาเสพติด การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การลักลอบขนของเถื่อน และภัยธรรมชาติต่างๆ นอกจากนี้ยังได้ส่งกำลังพลไปปฏิบัติงานในพื้นที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากกองทัพบก ทั้งในกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี รวมถึงการส่งกำลังพลและยุทโธปกรณ์ไปช่วยในการแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง

การรวมตัวของอาเซียน และปัญหาที่น่าจะเกิดขึ้น

ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้พยายามที่จะรวมตัวกันครั้งแรกในภูมิภาคนี้เพื่อเป็นประชาคมอาเซียน โดยเริ่มต้นมาเกือบ 2 ทศวรรษแล้ว และในปี พ.ศ.2558 นี้จะมีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันนี้มีจำนวนประเทศสมาชิก 10 ประเทศ อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาได้มีการรวมตัวกันในลักษณะนี้ในภูมิภาคอื่นๆ ของโลกเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) ซึ่งรวมตัวกันในลักษณะพันธมิตรทางทหาร, สหภาพยุโรป (EU) รวมกันเป็นสหภาพด้านเศรษฐกิจและการเมือง, กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเป็นสินค้าออก (OPEC) รวมตัวกันเพื่อความร่วมมือด้านนโยบายน้ำมันและช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่ประเทศสมาชิก, องค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ (SCO) ที่รวมตัวกันเพื่อมุ่งรักษาความมั่นคงของกลุ่มประเทศในภูมิภาคร่วมกัน เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นการรวมตัวของหลายชาติ หลากภาษา เป็นธรรมดาที่จะทำให้เกิดปัญหาซึ่งมีขึ้น ซึ่งในกรณีของประชาคมอาเซียน นั้น อาจคาดการณ์ถึงปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้โดยทางผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาจากปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังจากการรวมตัวของสหภาพยุโรปด้วยเหตุผลดังนี้

1. ภูมิศาสตร์ของประเทศในสหภาพยุโรป กับประชาคมอาเซียนนั้น มีความใกล้เคียงกันทั้งขนาดและลักษณะภูมิประเทศ
2. ทั้งประเทศในยุโรปและประเทศในอาเซียนนั้นต่างมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย แต่ใกล้เคียงกันในภูมิภาค
3. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของทั้งประเทศในสหภาพยุโรป และประชาคมอาเซียน มีหลายระดับคล้ายกัน โดยมีทั้งประเทศที่มีเศรษฐกิจดี และประเทศที่มีเศรษฐกิจไม่ดี ปะปนกันไป ในส่วนของประเทศไทยนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในสหภาพยุโรปแล้ว ถือว่าอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีเศรษฐกิจดี⁹
4. แนวความคิดของการรวมกลุ่มของทั้งสหภาพยุโรป และประชาคมอาเซียนมีความ

⁹ ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับอยู่ที่ 4 จาก 10 ประเทศในอาเซียนโดย World Economic Forum 2014 - 2015

คล้ายคลึงกัน โดยที่สหภาพยุโรปมีวัตถุประสงค์ในการรวมตัวเพื่อการเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยที่ประชาคมอาเซียนได้แบ่งเป็นประชาคมย่อย 3 ประชาคม ได้แก่

4.1 ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY หรือ APSC)

4.2 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN ECONOMIC COMMUNITY หรือ AEC)

4.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN SOCIO-CULTURAL COMMUNITY หรือ ASCC)

การรวมตัวของสหภาพยุโรปนั้นถึงแม้ว่าจะมีปัญหาต่างๆตามมามากมายทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจจากการเปลี่ยนแปลงสกุลเงินในบางประเทศจากสกุลเดิมที่ใช้อยู่เป็นสกุลเงินยูโร ซึ่งทำให้สถานะทางเศรษฐกิจบางส่วนของประเทศเหล่านี้มีความเกี่ยวพันกันแบบหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อประเทศหนึ่งประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ประเทศอื่นๆในสหภาพยุโรปได้รับผลกระทบไปด้วย ทางด้านสังคมจิตวิทยาก็เช่นกัน เนื่องจากสถานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในแต่ละประเทศยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง ประชาชนจากประเทศที่มีค่าแรงต่ำจึงหลั่งไหลเข้ามาทำงานในประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่า และคุณภาพชีวิตดีกว่า ดังนั้นจึงเกิดปัญหาทำให้มีการแย่งงานกัน ปัญหาจำนวนอาชญากรรมเพิ่มขึ้น ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ถึงขั้นรุนแรง แต่ก็มีผลกระทบกับสภาพสังคมจิตวิทยาของประชาชนในหลายประเทศ นอกจากนี้ปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งตามแนวชายแดนหลายพื้นที่ เช่น กรีซกับตุรกี ดินแดนของยุโรปกับอิสราเอล และปาเลสไตน์ และความขัดแย้งของประเทศในแถบยุโรปเหนือ ยังคงเกิดขึ้นและได้รับการดำเนินการแก้ปัญหาเหล่านั้นในสหภาพยุโรปเอง ซึ่งค่อนข้างที่จะประสบความสำเร็จ สิ่งเหล่านี้เป็นบทเรียนที่ผ่านมาแล้วที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาซึ่งอาจจะเกิดขึ้นภายหลังจากการรวมตัวของประชาคมอาเซียนในครั้งนี้ได้

การประมาณเหตุการณ์ภัยคุกคามต่างๆในอนาคตของภูมิภาคอาเซียน นั้น สามารถทำได้โดยการศึกษาจากเหตุการณ์ในอดีตเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการศึกษาลผลกระทบและภัยคุกคามต่อความมั่นคงต่างๆที่เกิดขึ้นกับสหภาพยุโรปนั้น ทางผู้วิจัยมีความเห็นว่าสามารถใช้เป็นแนวทางขั้นต้นได้ และจะมีประโยชน์ต่อการเตรียมการต่อสู้กับภัยคุกคามเหล่านั้นล่วงหน้า

ภัยคุกคามอื่นๆ

นอกจากภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศตามที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วนั้น จากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมพบว่า ยังมีภัยคุกคามอื่นๆ ที่ส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงปลอดภัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ ได้แก่ สาธารณภัยที่เกิดจากธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นไฟป่า พายุ ภัยแล้ง อุทกภัย สึนามิ ซึ่งภัยเหล่านี้ในแต่ละครั้งที่เกิดขึ้นได้ก่อความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนชาวไทย อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจของประเทศอย่างมหาศาล

กรณีการเกิดเหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2547 ถือเป็นภัยธรรมชาติร้ายแรงมากที่สุดเท่าที่ประเทศไทยเคยได้รับ ถึงแม้ว่าจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เป็นนักท่องเที่ยวจะมากเป็นอันดับ 4 รองจากสึนามิที่ประเทศอินโดนีเซีย ศรีลังกา และอินเดียก็ตาม นอกจากนี้ ในด้านเศรษฐกิจนั้นได้รับความเสียหายอย่างหนักเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจการท่องเที่ยว และทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ที่ได้รับความเสียหายจำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟู

การเกิดมหาอุทกภัยขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2554 ได้สร้างความเดือดร้อนต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนชาวไทยเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคกลาง กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และยังสร้างความเสียหายอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนต่อผลผลิตภาคเกษตร เขตเศรษฐกิจ และนิคมอุตสาหกรรมสำคัญหลายแห่ง นำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและชิ้นส่วนเครื่องจักรต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิด การหยุดชะงักของกิจกรรมการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply-Chain Disruption) ในหลายอุตสาหกรรม ของไทย และอาจรวมไปถึงผู้ผลิตรายอื่นของอีกหลายประเทศ¹⁰ อุทกภัยดังกล่าวทำให้พื้นดินกว่า 150 ล้านไร่ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นทั้งพื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมใน 65 จังหวัด 684 อำเภอ ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 4,086,138 คน บ้านเรือนเสียหายทั้งหมด 2,329 หลัง บ้านเรือนเสียหายบางส่วน 96,833 หลัง พื้นที่การเกษตรคาดว่าจะได้รับความเสียหาย 11.20 ล้านไร่ ถนน 13,961 สาย ท่อระบายน้ำ 777 แห่ง ฝาย 982 แห่ง ทำนบ 142 แห่ง สะพาน/คอสะพาน 724 แห่ง บ่อปลา/บ่อกุ้ง/หอย 231,919 ไร่ ปศุสัตว์ 13.41 ล้านตัว มีผู้เสียชีวิต 813 ราย (44 จังหวัด) สูญหาย 3 คน¹¹

¹⁰ สาทิตย์ วงศ์อนันต์นนท์. “มหาอุทกภัยไทย 2554 กับผลกระทบต่อเศรษฐกิจ”. (สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา, บทความวิชาการ, 2554). 2554.

¹¹ “อุทกภัยในประเทศไทย พ.ศ.2554”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://th.wikipedia.org/wiki/อุทกภัยในประเทศไทย_พ.ศ._2554

การเตรียมพร้อมในการป้องกัน ควบคุมโรค และ บรรเทาความเสียหายต่างๆในทุกมิติ อันเนื่องมาจากภัยคุกคามเหล่านี้ เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนที่มีขีดความสามารถ กำลังคน และ อุปกรณ์เพียงพอ ทั้งนี้รวมถึงข้าราชการพลเรือน ตำรวจ นักธุรกิจ ประชาชน และกองทัพ

สรุป

เพื่อเป็นการตอบโจทยของวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยนี้ที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาภัยคุกคามต่อความมั่นคงในอดีตจนถึงปัจจุบัน การวิเคราะห์อำนาจกำลังรบของหน่วยทหารราบยานเกราะในการต่อสู้กับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ และการกำหนดบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบันนั้น ในบทนี้จึงได้ทำการศึกษาภัยคุกคามของชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโดยพุ่งเป้าไปที่ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในห้วงทศวรรษที่ผ่านมา ศึกษาบทบาทและขีดความสามารถของกองพลทหารราบยานเกราะ และได้ค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นการรวมตัวของประชาคมอาเซียน ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงมากมาย และอาจส่งผลกระทบต่อภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติในรูปแบบที่แตกต่างไปจากเดิม ในบทต่อไปจะเป็นการศึกษาวิจัยในรายละเอียดในเรื่องสถานการณ์ของหน่วยทหารราบยานเกราะในปัจจุบัน ภารกิจที่ผ่านมา สรุปความน่าจะเป็นของภัยคุกคามในปัจจุบันถึงอนาคต สรุปยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ และสรุปบทบาทที่เหมาะสมของหน่วยทหารราบยานเกราะต่อไป

บทที่ 3

หน่วยทหารราบยานเกราะกับบทบาทด้านความมั่นคงของประเทศไทย

บทนี้ได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการสรุปเพื่อตอบคำถาม เกี่ยวกับประเด็นหลักในการทำงานวิจัยชิ้นนี้ทั้งสามประเด็น ในประเด็นแรกได้แก่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงที่จะเกิดขึ้นต่อประเทศไทย จากปัจจุบันถึงอนาคตในห้วงสองทศวรรษ ประเด็นที่สองคืออำนาจกำลังรบของกองทัพไทยในการต่อสู้กับภัยคุกคามเหล่านั้น และในประเด็นสุดท้ายคือแนวทางการปรับบทบาทหน่วยทหารราบยานเกราะอย่างไรให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและมีความเหมาะสมในการต่อสู้กับภัยคุกคามในอนาคต โดยในส่วนของบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงของแต่ละส่วน เริ่มจากสถานการณ์โลกในภาพรวม สภาพแวดล้อมทางด้านความมั่นคงของภูมิภาค สถานการณ์กับประเทศรอบบ้าน และสถานการณ์ความมั่นคงภายในประเทศตามลำดับ จากนั้นจะเป็นการกล่าวถึงการจัดหน่วยและที่ตั้งของหน่วยทหารราบยานเกราะโดยสรุป ตามด้วยการใช้หน่วยทหารราบยานเกราะในการแก้ปัญหาต่างๆในห้วงที่ผ่านมา โดยจะเน้นเฉพาะในภารกิจที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ จากนั้นจะเป็นข้อมูลผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่านที่ปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานอยู่ในกองพลทหารราบยานเกราะ และปิดท้ายบทนี้ด้วยการสรุปภาพรวมภัยคุกคามด้านความมั่นคง สรุปภาพรวมยุทธศาสตร์ความมั่นคง และสรุปบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะด้านความมั่นคง

สภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง

1. **สถานการณ์โลก** ในภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา เทคโนโลยี และพลังงาน รวมถึงในมิติด้านการทหาร โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและระบบอินเทอร์เน็ตที่โยงใยครอบคลุมไปทั่วโลก นำมาซึ่งการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของข้อมูล ประชาชน สินค้า เงินทุน และการบริการเป็นจำนวนมาก การรักษาความปลอดภัยทางด้านไซเบอร์ (Cyber Security) กลายเป็นประเด็นที่จะต้องให้ความสำคัญหลังจากที่ตัวเลขการถูกโจมตีทางไซเบอร์มีมากขึ้นเรื่อยๆ โดยมีการปฏิบัติตั้งแต่การก่ออาชญากรรมล่อลวงในระดับบุคคล หรือ

กลุ่มบุคคล จนถึงการโจมตีบริษัทและองค์กรขนาดใหญ่ขึ้นจนมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาตินั้นๆ ทั้งนี้รวมถึงการที่ระบบการธนาคารของสหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้ ถูกโจมตีทางไซเบอร์จากอิหร่านและเกาหลีเหนือตามลำดับ¹ สถานการณ์การก่อการร้ายยังคงเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญที่ได้ขยายตัวจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคู่พิพาท ไปสู่ความขัดแย้งในระดับภูมิภาค และขยายออกไปจนกลายเป็นประเด็นด้านความมั่นคงระดับโลกและเป็นที่พึ่งเล็งจากนานาชาตินามากขึ้นในปัจจุบัน โดยที่ล่าสุดในห้วงต้นปี พ.ศ.2558 นั้น กลุ่มอัลเคด้า² ได้บุกสำนักพิมพ์เพื่อยืมหนังสือพิมพ์ชาวฝรั่งเศสที่เขียนการ์ตูนล้อเลียนพาดพิงถึงศาสนาอิสลาม³ และกลุ่มก่อการร้ายไอซิส^{4,5} ได้ทำการโพสต์รูปและคลิปวิดีโอการตัดศีรษะ และเผาตัวประกันชาวญี่ปุ่นทั้งเป็น เพื่อเป็นการล้างแค้น⁶ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าความขัดแย้งระหว่างคนต่างเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และความเชื่อ ซึ่งยังคงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคของโลก

ส่วนประเทศที่มีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบันนั้นยังคงเป็นสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจใหญ่ที่สุดอยู่ในปัจจุบัน และมีความพยายามที่จะแผ่ขยายอิทธิพลไปยังหลายประเทศ เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถควบคุมพื้นที่ในทุกภูมิภาคของโลก⁷ อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจ และพลังอำนาจทางทหารเป็นหลักแล้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน⁸ และประเทศอินเดีย⁹ ก็เริ่มที่จะมี

¹ Alexander Nicoll, (Editor). *Strategic Survey 2014: The Annual Review of World Affairs*. (Abingdon: Routledge, 2014). p.31.

² อัลเคด้า หรือ Al-Qaeda เป็นกลุ่มเครือข่ายการก่อการร้ายที่เคยถูกนำโดยนายโอซามา บินลาเดน เคยทำการก่อการร้ายโดยบังคับเครื่องบินที่ปล้นมาได้ชนตึกเวิร์ดเทรดที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ.2544

³ ผู้จัดการออนไลน์. “รายละเอียดเหตุระทึกกราดยิง 12 ศพ สื่อฝรั่งเศสล้ออิสลาม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=958000002731>, 2558.

⁴ ไอซิส หรือ The Islamic State of Iraq and Syria : ISIS เป็นกลุ่มก่อการร้ายนิกายซีหะด์ที่มีพื้นที่อิทธิพลในอิรัก และซีเรีย มีการปฏิบัติการในลิเบียตะวันออก และคาบสมุทรไซไนในประเทศอียิปต์ (Sinai Peninsula)

⁵ ไทยโพสต์. “ISIS คือใคร?”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : www.thaipost.net/sunday/220614/92073, 2557.

⁶ คมชัดลึก. “ไอเอสตัดหัวตัวประกันญี่ปุ่นแล้ว”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.komchadluek.net/detail/20150201/200557.html>, 2558.

⁷ “The World with Commanders’ Areas of Responsibility”. (Online). Available : http://www.defense.gov/news/UCP_2011_Map4.pdf, 2015.

⁸ Alexander Nicoll, (Editor). *Strategic Survey 2014: The Annual Review of World Affairs*. (Abingdon: Routledge, 2014). p.315.

อำนาจ และอิทธิพลต่อโลกมากขึ้นเช่นกัน โดยทั้งสองประเทศนี้มีแนวโน้มทางสภาพเศรษฐกิจที่ดีเยี่ยม ประชากรจำนวนมาก กำลังทหารที่แข็งแกร่ง และยังมีอาวุธนิวเคลียร์ซึ่งเป็นยุทธโปกรณ์ระดับยุทธศาสตร์ ที่สร้างอำนาจต่อรองอย่างมหาศาลในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ และบ่งชี้ถึงความเข้มแข็งของกองทัพ นอกจากนี้ประเทศรัสเซียยังคงเป็นประเทศที่มีอิทธิพล และทรัพยากรจำนวนมากโดยมีพื้นที่ครอบคลุมทั้งในทวีปเอเชียและทวีปยุโรป ประเทศมหาอำนาจเหล่านี้ทำให้หลายประเทศจำเป็นต้อง กำหนดท่าที และความสัมพันธ์ที่ชัดเจนหรือคลุมเครือบนเวทีการเมืองระหว่างประเทศเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุดกับประเทศของตน

2. สถานการณ์ในภูมิภาค ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมีหลายประเด็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศที่มีข้อพิพาท ที่อาจจะขยายตัวก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาค ได้แก่ การพัฒนาขีดความสามารถด้านขีปนาวุธพิสัยไกลและหัวรบนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ⁹ กรณีพิพาทเกาะต็อกโดระหว่างญี่ปุ่นกับเกาหลีใต้¹¹ กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ระหว่าง 6 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก^{12,13} การปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้าย¹⁴ ปัญหาเส้นเขตแดน¹⁵ และความขัดแย้งทางการเมืองภายในของหลายประเทศในภูมิภาค¹⁶ ซึ่งทุกประเด็นปัญหาตามที่ได้กล่าวไปแล้วนั้นมีความเปราะบางต่อการกระทบกระทั่งกันระหว่างประเทศคู่พิพาท และในบางกรณีได้มีการชักนำประเทศมหาอำนาจนอกภูมิภาค มาเข้าร่วมด้วยในการสร้างความได้เปรียบ

⁹ James Hackett, (Editor). *The Military Balance 2012: The annual assessment of global military capabilities and defence economics*. (Abingdon: Routledge, 2013). p.31, 33-36.

¹⁰ Alexander Nicoll, (Editor). *Strategic Survey 2013: The Annual Review of World Affairs*. (Abingdon: Routledge, 2013). p.334-337.

¹¹ Ibid. p.346-347.

¹² กรณีพิพาทในหมู่เกาะ Paracel, Pratas, Spratly, Macclesfield Bank และ Scarborough Reef ระหว่าง จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ บรูไน มาเลเซีย และไต้หวัน โดยมีการตั้งเอาสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมด้วย

¹³ Sarah Raine and Christian Le Mièrè. *Regional Disorder: The South China Sea Disputes*. (Abingdon: Routledge, 2013). p.13.

¹⁴ “เหตุการณ์ก่อการร้ายที่สำคัญในคริสต์ทศวรรษที่ 21”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://history609.weebly.com/>, 2558.

¹⁵ กรณีเขาพระวิหารระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชาเป็นต้น

¹⁶ ประเทศที่มีความขัดแย้งด้านการเมือง เช่น เมียนมาร์ กัมพูชา และไทย เป็นต้น

ประเทศในกลุ่มอาเซียนทุกประเทศมีความตั้งใจที่จะสนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ให้ได้ในสิ้นปี พ.ศ.2558 ซึ่งคาดว่าจะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมไปถึงความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนใน 10 ประเทศสมาชิก นอกจากนี้จะทำให้เกิดเสรีภาพในการผ่านแดนมากยิ่งขึ้น ซึ่งความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ อาจเอื้อให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายได้ง่ายขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะในเรื่องของยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการหลบหนีเข้าเมือง และการก่อการร้าย รวมทั้งอาจทำให้เกิดปัญหาในการควบคุมโรคระบาด และโรคติดต่ออีกด้วย

3. สถานการณ์ประเทศรอบบ้าน ด้านกัมพูชายังคงมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความขัดแย้งกับไทยในระดับไม่รุนแรงในห้วงเวลาสั้นๆ จากปัญหากรณีเขาพระวิหาร พื้นที่ทับซ้อน เส้นเขตแดนทั้งทางบก และทางทะเล อย่างไรก็ตามคาดว่าจะสามารถยุติความขัดแย้งได้ภายในกลุ่มประเทศอาเซียนด้วยกันเอง¹⁷ ด้านเมียนมาร์ แม้จะมีสัญญาณที่ดีด้านการพัฒนาไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นซึ่งทำให้เกิดภาพลักษณ์ และบรรยากาศที่มีความสงบมากขึ้น แต่ก็มีโอกาสที่จะมีปัญหาเส้นเขตแดน การแย่งชิงทรัพยากร และแหล่งพลังงานเช่นกัน ด้านมาเลเซีย แม้จะมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศไทย และสามารถแบ่งปันผลประโยชน์ทางทะเลได้อย่างลงตัว แต่จากการที่มาเลเซียสามารถพัฒนาศักยภาพด้านการทหารไปสู่ความทันสมัยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการพัฒนากำลังทางเรือ อาจทำให้ความสมดุลทางทหารในภูมิภาคเปลี่ยนแปลง และอาจนำไปสู่การแข่งขันการเพิ่มศักยภาพทางทหารได้ (Arm race) ด้านเวียดนามที่กำลังพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และการทหาร จนกลายเป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจที่สำคัญกับไทยในปัจจุบัน ในขณะที่การเพิ่มศักยภาพของกำลังทางเรือของเวียดนามอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเลส่วนทางด้านลาวนั้นเป็นด้านที่มีปัญหาความมั่นคงกับไทยเพียงปัญหาเขตแดนบางส่วน

4. สถานการณ์ภายในประเทศ ประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 เป็นต้นมาเกิดปัญหาด้านความมั่นคงที่เป็นปัญหาใหญ่ และมีผลกระทบในทุกมิติความมั่นคงคือปัญหาความแตกแยกของคนในชาติ¹⁸ ประชาชนกลุ่มที่มีความคิดเห็นอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันได้ออกมาทำการแบ่งสีแบ่งฝ่าย และประท้วงฝ่ายตรงข้ามมีการละเมิดกฎหมายโดยการใช้อาวุธสงครามทำร้ายอีกฝ่าย โดยที่ผู้รักษากฎหมายไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้ จึงเป็นเหตุให้ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น จำเป็นต้องส่งกำลัง

¹⁷ ในกรณีพิพาทนี้ทางองค์การสหประชาชาติได้มอบให้ประชาคมอาเซียนดำเนินการแก้ปัญหา ซึ่งประชาคมอาเซียนได้ส่งผู้สังเกตการณ์จากประเทศอินโดนีเซียเข้ามาในพื้นที่

¹⁸ สถาบันพระปกเกล้า. “รายงานการวิจัยการสร้างความปลอดภัย”.(สถาบันพระปกเกล้า,2555). หน้า 100 – 105.

ทหารเข้ามาดูแลความปลอดภัยของประชาชน และนำไปสู่การที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เข้ามาควบคุมอำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน¹⁹ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าปัญหาดังกล่าวยังไม่มีแนวโน้มที่จะยุติในอนาคตอันใกล้²⁰ แต่การดำเนินการแก้ปัญหาที่เป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น (เช่น การก่อตั้งกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย ศูนย์ดำรงธรรม และศูนย์ปรองดอง เป็นต้น) นอกจากนี้จากปัญหาการล่องละเมิดสถาบันที่มีมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการทางการเมืองเชิงอนุรักษ์ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยในห้วงเวลาที่ผ่านมามีเกิดความสูญเสียต่อชีวิตประชาชน และเจ้าหน้าที่รัฐ รวมถึงงบประมาณจำนวนมากและปัญหายังทวีความรุนแรงมากขึ้นจนเป็นที่สนใจของสังคมโลกจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ประเทศไทยยังต้องเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติทางธรรมชาติ²⁰ และปัญหาโรคระบาด ซึ่งทำให้เกิดความสูญเสียทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก นอกจากนี้แล้วปัญหาความยากจนของประชาชนชาวไทยส่วนหนึ่งได้ถูกนำขึ้นมาเป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจากปัญหาปากท้องและความเป็นอยู่ของประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญและในปัจจุบันระยะห่างทางการเงินระหว่างคนรวยและคนจนในประเทศไทยนั้นยังมีอยู่มาก

หน่วยทหารราบยานเกราะของกองทัพไทยในปัจจุบัน

จากนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างการจัดหน่วยทหารราบระดับกองพลให้มีความสมบูรณ์ และมีความพร้อมที่จะเผชิญภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตของกองทัพบก กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ จึงได้แปรสภาพเป็นกองพลทหารราบยานเกราะ ตามอนุมัติของผู้บัญชาการทหารบกเมื่อ 13 ตุลาคม 2529 ซึ่งปัจจุบันมีการแปรสภาพให้กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ เป็นกรมทหารราบยานเกราะ โดยมียุทธโธปกรณ์หลักได้แก่รถสายพานลำเลียงพลแบบ M-113 ส่วนกรมทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ และกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ ได้ทำการแปรสภาพหน่วยละ 1 กองพัน เป็น กองพันทหารราบยานเกราะเช่นกัน โดยมียุทธโธปกรณ์หลักได้แก่ยานเกราะล้อแบบ BTR-3 และกองทัพบกมีแผนที่จะเสริมสร้างกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ให้เป็นกองพลทหารราบยานเกราะทั้งกองพลในลำดับต่อไป

1. การจัดหน่วยและที่ตั้งหน่วย

¹⁹ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ. ฉบับที่ 1/2557, 22 พฤษภาคม 2557.

²⁰ ภัยพิบัติจากธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก เช่น มหาอุทกภัยในปี พ.ศ.2554

กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีการจัดหน่วยแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนบังคับบัญชา ส่วนกำลังรบ ส่วนสนับสนุนการรบ และส่วนสนับสนุนการช่วยรบ โดยหน่วยในแต่ละส่วนมีที่ตั้งหน่วยดังนี้

1.1 ส่วนบังคับบัญชา กองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้งอยู่ ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

1.2 ส่วนกำลังรบ ประกอบกำลังดังนี้

1.2.1 กรมทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายจักรพงษ์ จังหวัดปราจีนบุรี ยกเว้น ร.2 พัน.3 รอ. มีที่ตั้งอยู่ที่ค่ายพรหมโยธี

1.2.2 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายไพรีระยอเดช จังหวัดสระแก้ว

1.2.3 กรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายนวมินทราชินี จังหวัดชลบุรี

1.2.4 กองพันทหารม้าที่ 2 กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

1.2.5 กองพันทหารม้าที่ 30 กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

1.3 ส่วนสนับสนุนการรบ ประกอบกำลังดังนี้

1.3.1 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

1.3.2 กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายศรีโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.3.3 กองพันทหารสื่อสารที่ 2 กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

1.4 ส่วนสนับสนุนการช่วยรบ ประกอบกำลังดังนี้

1.4.1 กองพันทหารเสนารักษ์ที่ 2 กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

1.4.2 กองพันซ่อมบำรุง กรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

1.4.3 กองพลการศึกษาที่ 2 กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีที่ตั้ง ณ ค่ายพรหมโยธี จังหวัดปราจีนบุรี

2. ยุทธโศภณหลักที่สำคัญของหน่วยในปัจจุบัน

2.1 ยานเกราะล้ออย่างแบบ BTR-3 ผลิตในประเทศยูเครนมีคุณลักษณะและระบบอาวุธ
ประจำรถดังนี้

แผนภาพที่ 3 - 1 ยานเกราะล้ออย่างแบบ BTR-3

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2557

- 2.1.1 ปืนใหญ่อัตโนมัติ ขนาด 30 มม.
- 2.1.2 เครื่องยิงลูกระเบิดอัตโนมัติ AGL ขนาด 30 มม.
- 2.1.3 ปืนกลขนาด 7.62 มม.
- 2.1.3 เครื่องยิงระเบิดควั่นขนาด 81 มม.
- 2.1.4 จรวดต่อสู้รถถัง Barrier
- 2.1.5 พลประจำรถ 2 นาย/ พลโดยสาร 11 นาย
- 2.1.6 ระยะปฏิบัติการ 600 กม.
- 2.1.7 ความเร็วสูงสุดบนถนน 100 กม./ชม. ในน้ำ 10 กม./ชม.
- 2.1.8 ความสามารถในการปีนลาด 30 องศา
- 2.1.9 ความสามารถในการไต่ลาดชันข้าง 20 องศา
- 2.1.10 ความสามารถข้ามคูกว้าง 2 ม.
- 2.1.11 ความสามารถข้ามเครื่องกีดขวาง 0.5 ม.

2.2 รถสายพานลำเลียงพลแบบ M113 มีคุณลักษณะและระบบอาวุธประจำรถดังนี้

แผนภาพที่ 3 - 2 : รถสายพานลำเลียงพลแบบ M113

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2557

- 2.2.1 บริษัท ยี เอ็ม ซี จำกัด ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้สร้าง
- 2.2.2 ใช้เครื่องยนต์แบบ V6
- 2.2.3 ระบบเชื้อเพลิงใช้น้ำมันดีเซล ถังบรรจุเชื้อเพลิง 359.60 ลิตร
- 2.2.4 ความเร็วสูงสุด 40 ไมล์/ชม., ระยะปฏิบัติการ 300 ไมล์
- 2.2.5 ข้ามเครื่องกีดขวางตั้งฉากสูง 2 ฟุต และข้ามคูได้กว้างสุด 5 1/2 ฟุต
- 2.2.6 ลุยน้ำได้ลึกไม่จำกัด
- 2.2.7 อาวุธ ปก.50 นิ้ว จำนวน 1 กระบอก
- 2.2.8 พลประจำรถ 13 นาย
- 2.2.9 ภารกิจหลักคือ ลำเลียงพล

2.3 รถถังหลัก แบบ T-84 Oplot มีคุณลักษณะทางเทคนิคดังนี้
 แผนภาพที่ 3 – 3 รถถังหลัก แบบ T-84 Oplot

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2558

2.3.1 น้ำหนักรวม : 48 ตัน +/-3%

2.3.2 พลประจำรถ : 3 นาย

2.3.3 อาวุธ :

2.3.3.1 ปืนใหญ่ลำกล้องเรียบแบบ 2A46M-1 (KBA-3) ขนาด 125 มม.

1 กระบอก (สามารถยิงอาวุธนำวิถีต่อสู้รถถังได้)

2.3.3.2 ปืนกลร่วมแกนแบบ PKT (KT-7.62) ขนาด 7.62 มม. 1 กระบอก

2.3.3.3 ปืนกลแบบ NSVT (KT-12.7) ขนาด 12.7 มม. 1 กระบอก

2.3.3.4 เครื่องยิงลูกระเบิดควีน 12 ท่อยิง

2.3.4 ความเร็วในการเคลื่อนที่ :

2.3.4.1 เฉลี่ย (บนถนนดินธรรมดา) 40-45 กม./ชม.

2.3.4.2 สูงสุด (บนถนนพื้นแข็ง) 70 กม./ชม.

2.3.5 ระยะปฏิบัติการบนถนนดินธรรมดา :

2.3.5.1 ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงจากรถถังหลัก 350 กม.

2.3.5.2 ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงจากถังอะไหล่เพิ่ม 450 กม.

2.3.6 กระสุนสำหรับปืนใหญ่รถถัง : ทั้งหมด 46 นัด (28 นัดในช่องใส่กระสุนพร้อม
 ยิง (Carouselle) สำหรับเครื่องบรรจุกระสุนอัตโนมัติ)

2.4 รถถังหลัก แบบ M48-A5 มีคุณลักษณะทางเทคนิคและขีดความสามารถดังนี้

แผนภาพที่ 3 - 4 รถถังหลัก แบบ M48-A5

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2557

2.4.1	ความเร็วสูงสุดที่อนุมัติให้ใช้	
2.4.1.1	เกียร์ต่ำ	10 ไมล์/ชม.(16 กม./ชม.)
2.4.1.2	เกียร์สูง	30 ไมล์/ชม.(48 กม./ชม.)
2.4.1.3	เกียร์ถอยหลัง	5 ไมล์/ชม. (8 กม./ชม.)
2.4.2	ระยะปฏิบัติการ (โดยประมาณ)	310 ไมล์ (499 กม.)
2.4.3	ข้ามเครื่องกีดขวางทางตั้งทางด้านหน้าได้สูง	36 นิ้ว (91.45 ซม.)
2.4.4	ข้ามคูกว้างได้สูงสุด	8 ฟุต 6 นิ้ว (2.591 เมตร)
2.4.5	ลุยข้ามน้ำได้ลึกโดยไม่ติดตั้งอุปกรณ์ลุยข้ามน้ำลึก	4 ฟุต (1.2192 เมตร)
2.4.6	ความสามารถในการไต่ลาดชันสูงสุด	
2.4.6.1	ลาดขึ้น	60 %
2.4.6.2	ลาดลง	60 %
2.4.6.3	ลาดข้าง	30 %
2.4.7	การหมุนของป้อมปืน	360 องศา
2.4.8	น้ำหนักพร้อมรบ	8,000 ปอนด์ (54 ตัน)(48,987.9 กก.)
2.4.9	น้ำหนักกดพื้น	11.8 ปอนด์/ตร.นิ้ว (.8 ตัน/ตร.เมตร)

2.5 รถถังเบา แบบ 21 Scorpion มีคุณลักษณะและขีดความสามารถดังนี้

แผนภาพที่ 3 - 5 รถถังเบา แบบ 21 Scorpion

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2557

2.5.1	ปืนขนาด 90 มม. (กระสุน 33 นัด/1 กระบอก) มุมยิงสูง/ต่ำ +30/- 8 องศา
2.5.2	ปืนกลขนาด 7.62 มม. (กระสุน 3,000 นัด/1 กระบอก)
2.5.3	ระยะปฏิบัติการ 756 กม.
2.5.4	น้ำหนัก (พร้อมรบ) 8,723 กก.
2.5.5	พลประจำ 3 นาย
2.5.6	ประเทศผู้ผลิต อังกฤษ
2.5.7	กองทัพที่มีประจำการ มาเลเซีย
2.5.8	ขนาด กว้าง x ยาว x สูง 2.22 x 5.28 x 2.10 เมตร
2.5.9	ความเร็วสูงสุดบนถนน 72.5 กม./ชม.
2.5.10	ความจุถังเชื้อเพลิง 391 ลิตร
2.5.11	ระยะปฏิบัติการ 756 กม.

2.6 ปืนใหญ่หนักกระสุนวิถีราบ (ปนร.) ขนาด 155 มม. แบบ GHN-45 A1 มีคุณลักษณะ และขีดความสามารถดังนี้

แผนภาพที่ 3 - 6 ปืนใหญ่หนักกระสุนวิถีราบ ขนาด 155 มม. แบบ GHN-45 A1

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2557

2.6.1 ความกว้างปากลำกล้อง	155 มม.
2.6.2 น้ำหนัก	9.8 ตัน
2.6.3 ลากจูงด้วย รยบ.ขนาด	10 ตัน
2.6.4 ระยะยิงไกลสุด	39.5 กม.
2.6.5 อัตรายิงเร็วสูงสุด	7 นัด/นาที
2.6.6 อัตรายิงเร็วต่อเนื่อง	2 นัด/นาที
2.6.7 รัศมีฉกรรจ์	50 เมตร

2.7 ปืนใหญ่กลางกระสุนวิถีโค้งอัตโนมัติ (ปกค.) ขนาด 155 มม. แบบ M109 A5 มีคุณลักษณะ และขีดความสามารถดังนี้

แผนภาพที่ 3 - 7 ปืนใหญ่กลางกระสุนวิถีโค้งอัตโนมัติ ขนาด 155 มม. แบบ M109 A5

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2558

2.7.1 ความเร็วสูงสุด	53.3 กม./ชม.(35 ไมล์/ชม.)
2.7.2 ความเร็วสูงสุดในการถอยหลัง	11.3 กม./ชม.(7 ไมล์/ชม.)
2.7.3 ระยะปฏิบัติการ	354 กม. (220 ไมล์)
2.7.4 การไต่ลาดชัน (ขึ้น/ลง)	60%
2.7.5 ข้ามคูได้กว้างสูงสุด	1.83 เมตร (6 ฟุต)
2.7.7 ปีนกำแพงในแนวตั้งได้สูงสุด	0.53 เมตร (1 ฟุต 9 นิ้ว)
2.7.8 รัศมีการเลี้ยวแคบสุด	1 ความยาวทั้งสิ้นของรถ
2.7.9 ลุยน้ำได้ลึก	1.07 เมตร (3 ฟุต 6 นิ้ว)

ดังนี้

2.8 ปืนใหญ่กลางกระสุนวิถีโค้ง (ปกค.) แบบ M198 มีคุณลักษณะและขีดความสามารถ

แผนภาพที่ 3 - 8 ปืนใหญ่กลางกระสุนวิถีโค้ง แบบ M198

ที่มา : คลังภาพ ฝ่ายกรรมวิธีข้อมูล กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์, 2557

2.8.1	พร้อมยิงยาว 6.6 เมตร (ลำกล้อง 3.15 เมตร) กว้าง 1.85 เมตร สูง 2.0 เมตร
2.8.2	น้ำหนักพร้อมยิง 7.136 ตัน
2.8.3	อัตราการยิง 4 นัดต่อนาที
2.8.4	ระยะยิงไกลสุด 30,000 เมตร (กระสุน M-549)
2.8.5	พลยิง 11 นาย

3. บทบาทหน้าที่ในการป้องกันประเทศ

3.1 สภาพโดยทั่วไป

พื้นที่ปฏิบัติการของกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีพื้นที่ที่มีเขตแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านคือประเทศกัมพูชา โดยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ซึ่งยังคงมีความเสี่ยงที่จะเกิดความขัดแย้งอันเนื่องมาจากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องของเส้นเขตแดน ทั้งนี้ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของ พื้นที่จังหวัดสระแก้วโดยรวมเป็นพื้นที่ราบถึงที่ราบสูงและมีภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีระดับความสูงเฉลี่ยจากน้ำทะเล 74 ม. ด้านเหนือมีทิวเขาบรรทัดซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำบางปะกง มีลักษณะเป็นป่าเขาทึบ ด้านใต้มีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขา มีสภาพเป็นป่าโปร่ง ตอนกลางมีลักษณะเป็นที่ราบ ซึ่งเอื้อต่อการ

เคลื่อนที่ของยานเกราะ ทางด้านตะวันออกมีลักษณะเป็นที่ราบถึงที่ราบสูง มีเขตแดนติดกับประเทศกัมพูชา ด้านตะวันตก นับตั้งแต่อาณาจักรขอมโบราณ มีลักษณะเป็นสันปันน้ำและพื้นที่ลาดไปทางประเทศกัมพูชา

ด้านการเมือง ประเทศกัมพูชาจะยังคงนโยบายสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศที่เป็นพันธมิตรของตน ได้แก่ จีน ลาว และเวียดนาม ควบคู่ไปกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ ทั้งในกลุ่มสมาชิกอาเซียน และประเทศมหาอำนาจ เพื่อผลประโยชน์ในด้านการขอรับความช่วยเหลือด้าน เศรษฐกิจและด้านการทหาร และเพื่อเสียงสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทกรณีเขาพระวิหารกับ ประเทศไทย รัฐบาลไทยและรัฐบาลกัมพูชามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในบางยุค และไม่ตีในบางยุค ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ปัญหาเรื่องการปักปันเขตแดนและพื้นที่ทับซ้อนยังคงมี และในบางครั้งถูกโยงไปเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับศักดิ์ศรีของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีปราสาทพระวิหาร

3.2 สถานการณ์ในพื้นที่

ผ่านมามาตั้งแต่จบเหตุการณ์ที่กองกำลังต่างชาติรุกล้ำชายแดนในพื้นที่จังหวัดสระแก้วใน ห้วงปี พ.ศ.2518 – 2528 แล้วนั้น²¹ ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและกำลังทหารของทั้ง 2 ชาติในพื้นที่นั้น อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในบริเวณแนวชายแดนนั้นมีหลายจุดที่เป็นเขตเศรษฐกิจสำคัญของทั้ง สองประเทศ อย่างไรก็ตามได้มีการหวาดระแวงกันในบางครั้งเมื่อทั้งสองประเทศเกิดปัญหาข้อพิพาทกรณี เขาพระวิหาร ซึ่งทำให้กำลังทหารของกัมพูชามีการเคลื่อนไหว และรวมกำลังกันตามพื้นที่ที่เป็นจุด ยุทธศาสตร์ต่างๆในดินแดนของกัมพูชา ในขณะที่เดียวกันทางฝ่ายประเทศไทยก็มีการเตรียมความพร้อมของ หน่วยเพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากผลการตัดสินใจของศาลโลกเช่นกัน ซึ่งหลังจากที่ไม่เกิด เหตุการณ์ความรุนแรงใดๆในพื้นที่ สถานการณ์ในพื้นที่และความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายก็กลับสู่ปกติ

3.3 การเตรียมกำลัง ปัจจัยสำคัญในการเตรียมกำลังเพื่อให้เกิดความพร้อมรบนั้น ประกอบด้วย 4 ประการดังนี้

3.3.1 ด้านกำลังพล : ได้มีการพัฒนาขีดความสามารถของกำลังพลตามนโยบายของ กองทัพ โดยกองทัพได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และขีดความสามารถของกำลังพลตั้งแต่ระดับ บุคคล ไปจนถึงการสนธิกำลังพลเป็นหน่วยระดับต่างๆ ทั้งนี้การเตรียมกำลังด้านกำลังพลของกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์นั้น ยังได้ดำเนินการโดยสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

²¹ เหตุการณ์โจมตีศูนย์อพยพที่บ้านโนนหมากมุ่น พ.ศ.2523 และเขาพนมปะ พ.ศ.2526

ที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งปรับปรุงกำลังพลให้มีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม สำนึกในความเป็นทหาร และมีอุดมการณ์แน่วแน่ ยึดมั่นจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

3.3.2 ด้านยุทธโศปกรณ์ : กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ได้ รับการเสริมสร้างความสมบูรณ์ด้านยุทธโศปกรณ์อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการจัดหายุทธโศปกรณ์หลักที่มีความทันสมัยเข้าประจำการ หรือ การส่งมอบยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของหน่วยเข้าประจำการทดแทน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการเตรียมกำลัง นอกจากนี้ยังได้กำหนดความต้องการยุทธโศปกรณ์ประกอบด้วย ความต้องการยุทธโศปกรณ์เพื่อความพร้อมรบ ซึ่งเป็นความต้องการยุทธโศปกรณ์ให้ครบตามอัตราที่กำหนดไว้ ความต้องการยุทธโศปกรณ์เพื่อความต่อเนื่องในการรบ ซึ่งเป็นความต้องการยุทธโศปกรณ์ทดแทนเพื่อให้หน่วยมีขีดความสามารถทำการรบได้อย่างต่อเนื่อง และความต้องการยุทธโศปกรณ์เพื่อความทันสมัย ซึ่งเป็นความต้องการยุทธโศปกรณ์นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในอัตรา แต่จะเป็นยุทธโศปกรณ์ ที่จะมีส่วนในการเพิ่มพูนขีดความสามารถของหน่วย รวมทั้งเป็นยุทธโศปกรณ์ที่มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของการยุทธ์สมัยใหม่ หรือเพื่อทดแทนยุทธโศปกรณ์เก่า เสื่อมสภาพ ล้าสมัย

3.3.3 ด้านการฝึกศึกษา : ดำเนินการฝึกกำลังประจำการ กำลังสำรอง กำลังกึ่งทหาร และกำลังประเภทอื่นๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถ และประสิทธิภาพของกำลังพลอันเป็นอำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตน ซึ่งจะไปชดเชยอำนาจกำลังรบที่มีตัวตน สำหรับในด้านการศึกษานั้น มุ่งเน้นให้การศึกษากำลังพลอย่างต่อเนื่องในระหว่างรับราชการในหลักสูตรตามโรงเรียนหน่วย/เหล่าสาย วิทยาการต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งหลักสูตรทางพลเรือน

3.3.4 ด้านแผนปฏิบัติการ : ปรับปรุงแผนปฏิบัติการของหน่วยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการปรับปรุง รบจ. แผนการปฏิบัติของหน่วย และหลักนิยมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทย

3.4 ความพร้อมในการใช้กำลัง กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีความพร้อมในภารกิจป้องกันประเทศ โดยมีการจัดกำลังเตรียมพร้อมดังนี้

3.4.1 จัดกองร้อยเตรียมพร้อมของกองทัพภาคที่ 1 จำนวน 4 กองร้อย จัดจากหน่วยทหารราบ 3 กองร้อย และหน่วยทหารปืนใหญ่อีก 1 กองร้อย ซึ่งกองร้อยเตรียมพร้อมเหล่านี้มีภารกิจในการเข้าคลี่คลายสถานการณ์ขั้นต้นในทันทีที่เกิดสถานการณ์เร่งด่วนในพื้นที่

3.4.2 จัดกรมทหารราบเฉพาะกิจที่ 1 ซึ่งมีภารกิจในการเป็นกำลังส่วนแรกในการเข้าไปช่วยคลี่คลายสถานการณ์ ในกรณีที่กำลังส่วนแรกมีไม่เพียงพอ

5. พันเอกปิยพงศ์ กลิ่นพันธุ์	ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์
6. พันเอกวรยุทธ แก้ววิบูลย์พันธ์	ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์
7. พันเอกไกรภพ ไชยพันธุ์	ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 2 รักษาพระองค์

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่านมี 5 ข้อดังนี้

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทยและกองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของชาติ
2. ภัยคุกคามต่างๆ ต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษนี้ จะมีความแตกต่างจากที่ผ่านมาในอดีต และในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร
3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใด กับประเทศข้างบ้านในอนาคต จะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร
4. ยุทธโศภรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบัน เพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากการรุกรานของกองทัพอื่นหรือไม่
5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรจะมีขีดความสามารถ (กำลังพล, ความรู้, ยุทธโศภรณ์) ที่เหมาะสมอย่างไร ในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ และควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

บทสัมภาษณ์ พลเอกคณิต สาทัทักษ์

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทยและกองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของชาติ

ตอบ ความมั่นคงของชาติมีหลายมิติ โดยเฉพาะมิติทางด้านทางการทหารการเป็นประเทศหนึ่งในประชาคมอาเซียนทำให้ทุกประเทศในกลุ่มมีความเป็นพันธมิตรในทุกๆด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมประเทศไทยต้องปรับตัว ในสถานการณ์เคลื่อนย้ายของแรงงาน กลุ่มทุน เพราะประเทศไทยมีสภาพเศรษฐกิจสังคมความเป็นอยู่โดยรวมสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ ยกเว้นประเทศมาเลเซีย ดังนั้นกองทัพบกจำเป็นต้องดูแลความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ ด้วยความระมัดระวัง และรอบคอบ

2. ภัยคุกคามต่างๆ ต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษนี้ จะมีความแตกต่างจากที่ผ่านมาในอดีต และในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ จะมีความแตกต่างไปตามนวัตกรรมของเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมากขึ้น กองทัพจะต้องพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นอาวุธยุทโธปกรณ์ เทคโนโลยี และบุคลากร ไปสู่ความทันสมัยโดยอยู่บนพื้นฐานของงบประมาณอันจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายในทุกมิติ

3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใด กับประเทศข้างบ้านในอนาคต จะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ ระดับความรุนแรงของความขัดแย้งจะเกิดขึ้นจากผลประโยชน์ ของแต่ละประเทศ ที่มีทับซ้อนกัน และไม่สามารถทำความตกลงกันได้ โดยระดับความรุนแรงจะจำกัดอยู่เฉพาะพื้นที่จากบทเรียนที่เคยเกิดขึ้นจะไม่มีฝ่ายใดได้รับชัยชนะหรือไม่เปรียบอย่างชัดเจน ส่วนความรุนแรงจะมากขึ้นหรือน้อยลงนั้น ขึ้นอยู่กับการเมืองภายในของแต่ละประเทศพลังอำนาจทางทหารที่น้อยกว่าหรือเท่าเทียมหรือมากกว่าก็เป็นปัจจัยสำคัญ นอกจากนี้การเมืองระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศ ASEAN และกลุ่มประเทศมหาอำนาจ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อระดับความรุนแรงที่จะมากหรือน้อย

4. ยุทโธปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบัน เพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากการรุกราน ของกองทัพอื่นหรือไม่

ตอบ ต้องพิจารณาถึงการรุกรานนั้นว่ามาจากประเทศใด ถ้ามาจากกลุ่มประเทศมหาอำนาจก็คงไม่สามารถต่อสู้ป้องกันได้ แต่ถ้ามาจากประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ติดกันจากการเปรียบเทียบพลังอำนาจทางทหารและทางเศรษฐกิจ ก็เพียงพอต่อการป้องกันประเทศ อย่างไรก็ตามการที่ประเทศคู่สงครามได้รับการสนับสนุนจากประเทศมหาอำนาจทั้งในด้านการเงิน และอาวุธยุทโธปกรณ์ก็จะก่อให้เกิดความยากลำบาก ดังนั้นประเทศไทยจะต้องมีพันธมิตรทางการทหารจากประเทศมหาอำนาจในทุก ๆ กลุ่มเพื่อก่อให้เกิดความสมดุลในทางยุทธศาสตร์

5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรจะมีขีดความสามารถ (กำลังพล, ความรู้, ยุทโธปกรณ์) ที่เหมาะสมอย่างไร ในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ และควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

ตอบ หน่วยทหารราบยานเกราะเป็นหน่วยที่มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ มีอำนาจการยิงรุนแรง มีกำลังคน จึงเหมาะสมที่จะใช้เป็นหน่วยทางยุทธศาสตร์ใช้ในการข่มขวัญ ออมนำกำลัง รวม

กำลัง ดังนั้นจะต้องมีการพัฒนาทั้ง ยุทธโศปกรณ์เทคโนโลยีความซ้ำของของกำลังพลในเรื่องยุทธวิธีของ ทหารราบยานเกราะเป็นอย่างดี

บทสัมภาษณ์ พลเอกวลิต โรจนภักดี

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทยและกองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของชาติ

ตอบ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน จะเกิดผลกระทบต่อประเทศไทย เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และความมั่นคงตามแนวชายแดน เนื่องจากการเป็นประชาคมเดียวกัน นั้นทำให้ประเทศอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นพลเมือง สิ่งของ หรือเงินทุน สามารถเข้าออกประเทศเราได้ง่ายขึ้น ซึ่ง จะนำไปสู่ปัญหาด้านความมั่นคงได้

2. ภัยคุกคามต่างๆ ต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษนี้ จะมีความแตกต่าง จากที่ผ่านมาในอดีต และในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติที่น่าจะเกิดขึ้นตั้งแต่ห้วงปัจจุบันถึงอนาคตใน 20 ปีนี้ น่าจะเป็นเรื่องการก่อการร้าย เนื่องจากการเข้า-ออกประเทศไทยจะกระทำได้ง่ายขึ้น และด้วยพื้นฐานนิสัย ของคนไทยนั้นไม่ได้มีการปลูกฝังความรู้ในด้านประเด็นความมั่นคงของชาติ หรือมีน้อยมาก จึงอาจจะทำ ให้การเข้าออกประเทศ การปฏิบัติต่างๆ และความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้าย สามารถทำได้ง่ายขึ้น ใน กรณีนี้รัฐบาลควรจะมีการเตรียมการให้ประชาชนชาวไทยมีนิสัย และมีความรู้เกี่ยวกับประเด็นความมั่นคงให้ มากขึ้น โดยอาจจะนำตัวอย่างของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี มาเป็นต้นแบบ

3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใด กับประเทศข้างบ้านในอนาคต จะมีระดับความ รุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ สำหรับความขัดแย้งกับประเทศข้างบ้านนั้น ต้องพิจารณาจากพื้นฐานที่ว่าทุกชาติทุก ประเทศจะต้องเห็นแก่ผลประโยชน์ของชาติตนเป็นสำคัญ ดังนั้นถ้าผลประโยชน์ของแต่ละชาติลงตัวไม่มี ความขัดแย้ง ก็จะไม่เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศขึ้น แต่ถ้าผลประโยชน์ของชาติไม่สามารถตกลงกัน ได้ ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในระหว่างประเทศ ไม่เว้นแม้แต่ประเทศข้างบ้านที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน

4. ยูโทปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบัน เพียงพอต่อการป้องกันประเทศ จากการรุกรานของกองทัพอื่นหรือไม่

ตอบ ยูโทปกรณ์ และขีดความสามารถของกองทัพไทยในปัจจุบัน เพียงพอต่อการต่อสู้กับ รุกรานจากกองทัพประเทศข้างบ้าน แต่ทางกองทัพควรจะเน้นในการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ และขีด ความสามารถของกำลังพล ซึ่งในความเห็นส่วนตัวแล้วถือว่ามีความสำคัญกว่ายูโทปกรณ์ทั้งปวง นอกจากนี้อำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตนทุกรูปแบบนั้น สามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จ และความล้มเหลว ในการป้องกันประเทศของกองทัพได้จึงไม่ควรละเลยประเด็นเหล่านี้

5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรจะมีขีดความสามารถ (กำลังพล, ความรู้, ยูโทปกรณ์) ที่ เหมาะสมอย่างไร ในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ และควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

ตอบ ถ้าแยกประเภทของการต่อสู้กับภัยคุกคามต่อความมั่นคงเป็นแบบที่ต้องใช้ขีด ความสามารถทางการรบของหน่วยทหาร และแบบที่ไม่ใช้ขีดความสามารถทางการรบของหน่วยทหารนั้น หน่วย ควรจะมีคุณลักษณะ และขีดความสามารถดังนี้

1. ภัยคุกคามที่ต้องใช้ขีดความสามารถทางการรบของหน่วยทหารกำลังพลต้องมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ ในการทำการรบเป็นอย่างดี ทั้งนี้รวมถึงองค์ความรู้ในการต่อต้านการก่อ การร้ายซึ่งมีแนวโน้มสูงที่จะขยายตัวไปสู่ทุกภูมิภาคของโลกในอนาคต นอกจากนี้ต้องมีการเพิ่มขีด ความสามารถของยูโทปกรณ์ที่สำคัญที่มีความจำเป็นในการรบ ได้แก่ เครื่องมือติดต่อสื่อสารของหน่วยยาน เกราะ ซึ่งปัจจุบันเครื่องมือติดต่อสื่อสารของหน่วยขึ้นตรงภายในกองพลทหารราบยานเกราะบางส่วน ไม่ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างประสานสอดคล้อง จึงควรมีการปรับเปลี่ยนดัดแปลงยูโทปกรณ์เพื่อให้ทุก ส่วน ทุกหน่วยของกองพลทหารราบยานเกราะ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในทุกสภาพภูมิประเทศ และ ภูมิอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ปฏิบัติการปัจจุบัน นอกจากนี้ระบบ Radar เป็นสิ่งสำคัญซึ่งหน่วย กองพลทหารราบยานเกราะยังไม่มีในอัตราของหน่วย ซึ่งระบบเรดาร์นี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้ตรวจสอบ ที่ตั้งยิงของอาวุธวิถีโค้งของข้าศึก และช่วยในการนำกระสุนปืนใหญ่ลงสู่เป้าหมายด้วยความแม่นยำ

2. ภัยคุกคามที่ไม่ต้องใช้ขีดความสามารถทางการรบของหน่วยทหาร เช่น การ รักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรป่าไม้ซึ่งจะเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่หน่วยทหารราบยานเกราะจำเป็นต้อง

ปฏิบัติ เพื่อคงไว้ซึ่งความสมดุลทางธรรมชาติ, การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ เป็นต้น

บทสัมภาษณ์ พลตรีธรรมณู วิถี

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทยและกองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของชาติ

ตอบ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้นมีผลกระทบที่เป็นทั้งข้อดี และข้อเสียต่อประเทศไทยในมุมมองด้านความมั่นคงมิติต่างๆ

1. ข้อดี ได้แก่การเจริญก้าวหน้าขึ้นในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงในภาพรวมของ 10 ประเทศสมาชิก ซึ่งเมื่อมีการรวมตัวกันเป็นประชาคมแล้วนั้น จะทำให้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้น มีการเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศอย่างใกล้ชิด และจะมีผลให้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ในแต่ละประเทศดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มอำนาจต่อรองในด้านต่างๆกับประเทศอื่น รวมถึงเป็นการยกระดับของความมั่นคงในภูมิภาคอีกด้วย

2. ข้อเสีย เนื่องจากการรวมตัวที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้มีการไหลผ่านของประชากร สินค้า เงินทุน แนวความคิด และอื่นๆอีกหลายอย่างเป็นจำนวนมากขึ้น และง่ายตายยิ่งขึ้น ดังนั้นประเทศไทยซึ่งถือเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจที่ดีในลำดับต้นๆของอาเซียนจะเป็นเป้าหมายสำคัญของทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน ตลาดสินค้า การลงทุนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการควบคุมประชากรจากประเทศในประชาคมนั้น จะสามารถกระทำได้อย่างขึ้น ซึ่งปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอาชญากรรม การค้ามนุษย์ ยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้ในปัจจุบันความเหลื่อมล้ำของประชาชนในแต่ละประเทศนั้นยังมีอยู่มาก ประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าย่อมเสียเปรียบ ในกรณีที่ต้องการที่จะลดความเหลื่อมล้ำเหล่านี้ ซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควร

2. ภัยคุกคามต่างๆ ต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษนี้ จะมีความแตกต่างจากที่ผ่านมาในอดีต และในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ แตกต่างแน่นอน เนื่องจากโลกปัจจุบันนี้มีเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับความแตกแยกทางด้านความเชื่อ/ลัทธิ/ศาสนา (Belief/ Cult/Religion) ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรง และอาจพัฒนาไปถึงขั้นการก่อการร้าย (Terrorism) เหมือนที่ได้เห็นว่าหลายประเทศในปัจจุบันกำลังเผชิญอยู่ และสุดท้ายก็จะมาถึงประเทศไทย นอกจากนี้ภัยจากยาเสพติด (Drugs) นั้นจะมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ถ้าประเทศในอาเซียนเองไม่มีนโยบายที่จะสร้างความร่วมมือในการปราบปรามยา

เสพติดในภูมิภาคอย่างจริงจัง เนื่องจากการเปิดชายแดนให้ประเทศในอาเซียนสามารถเข้าออกกันได้โดยมีอิสระเสรีมากขึ้น ทำให้เส้นทางการไหลของยาเสพติดนั้นสามารถกระจายไปได้อย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ของชายแดน

ภัยพิบัติ (Disaster) ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากสภาพภูมิอากาศของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้โอกาสที่จะเกิดภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ในภูมิภาคนี้มีสูงขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาความยากจน (Poverty) จะเป็นปัญหาที่นำไปสู่ปัญหาที่ใหญ่ขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความเชื่อ/ความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างกันซึ่งจะฝังรากลึกลงในสังคมไทย และจะนำไปสู่ความแตกแยกและต่อสู้กันเองของคนในชาติได้

3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใด กับประเทศข้างบ้านในอนาคต จะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ ถ้าพูดถึงภัยคุกคามจากประเทศข้างบ้านนั้น ก็จำเป็นที่จะต้องพิจารณาแต่ละประเทศ ดังนี้

1. กัมพูชา - มีแนวโน้มที่จะเกิดความขัดแย้งที่รุนแรงมากขึ้นได้ในเรื่องปัญหาการปักปันเส้นเขตแดน หากไม่สามารถเจรจาด้วยสันติวิธีได้ นอกจากนี้ในกรณีเขาพระวิหารนั้น คู่กรณีมีความคิดเห็นและตีความคำพิพากษาของศาลโลกแตกต่างกัน จึงมีโอกาที่จะเกิดความขัดแย้งกันขึ้นและนำไปสู่การใช้กำลังทหารต่อกันได้

2. พม่า - มีแนวโน้มความขัดแย้งลดลงจากปัจจุบัน ซึ่งปัญหาหลักเป็นเรื่องเส้นเขตแดนและยาเสพติด แต่ด้วยความสัมพันธ์ที่มีอยู่ในขณะนี้จะทำให้สามารถเจรจาและร่วมมือกันได้

3. ลาว - เช่นเดียวกับพม่า

4. มาเลเซีย - ปัญหาด้านเส้นเขตแดนมีแนวโน้มเช่นเดียวกับพม่า นอกจากนี้ยังมีปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งที่ผ่านมามาเลเซียได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในฐานะคนกลาง

4. ยุทธูปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบัน เพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากการรุกรานของกองทัพอื่นหรือไม่

ตอบ จากข้อมูลที่ได้ชัดเจนในปัจจุบันนั้น ประเทศไทยมีกองทัพที่มีความแข็งแกร่งเป็นลำดับที่ 2 ของอาเซียนและเป็นอันดับที่ 10 ของเอเชีย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันนั้นมีความเพียงพอใน

การป้องกันประเทศและต่อสู้กับความขัดแย้งกับประเทศข้างบ้าน อย่างไรก็ตามประเทศกัมพูชามีการจัดหาอาวุธเพิ่มเติมในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นยานเกราะล้อยางลำเลียงพล และเครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง เป็นต้น เพื่อเป็นการพัฒนาอำนาจกำลังรบของกองทัพ ดังนั้นในปัจจุบันประเทศไทยมียุทธโศปกรณ์เพียงพอต่อการป้องกันประเทศ แต่ในอนาคตนั้นจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างกองทัพให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้นต่อไป

5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรจะมีขีดความสามารถ (กำลังพล, ความรู้, ยุทธโศปกรณ์) ที่เหมาะสมอย่างไรในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ และควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

ตอบ บทบาทและขีดความสามารถในอนาคตนั้นสามารถกำหนดได้โดยพิจารณาจากภัยคุกคามดังนี้

1. การป้องกันกรณีความขัดแย้งด้านเส้นเขตแดนกับกัมพูชา เมื่อพิจารณาจากยุทธโศปกรณ์หลักที่มีอยู่แล้วนั้น จะเห็นได้ว่ากัมพูชามีเครื่องยิงจรวดหลายลำกล้องแบบ BM-21 ซึ่งสามารถยิงทำลายเป้าหมายที่เป็นพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ส่วนกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์นั้นมียานเกราะสายพานลำเลียงพล M-113 อยู่ 1 กรมทหารราบซึ่งจะเป็นหน่วยหลักในการเข้าปะทะกับภัยคุกคามบริเวณแนวชายแดนในด้านนี้ ส่วนยานเกราะล้อยางแบบ BTR-3 นั้นสามารถถูกใช้เป็นกองหนุนและดำเนินกลยุทธ์ในพื้นที่ตอนในได้เป็นอย่างดีเนื่องจากเป็นล้อยางจึงสามารถเคลื่อนที่ได้อย่างคล่องแคล่วบนขาคอนกรีตของพื้นที่ตอนใน นอกจากนี้ยังมีปืนใหญ่สนามที่มีระยะยิงเพียงพอที่จะต่อสู้ได้ แต่กองพลไม่มีขีดความสามารถในการที่จะตอบโต้ข้าศึกโดยทันที นอกเสียจากว่าจะได้รับมอบเรดาร์ที่สามารถตรวจจับความเคลื่อนไหวของเป้าหมายได้ ซึ่งจะทำให้ฝ่ายเรามีความได้เปรียบอย่างสูงสุด

2. ภัยจากการก่อการร้าย ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะดำเนินการต่อเป้าหมายในพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่เชิงสัญลักษณ์ หรือพื้นที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมือง ดังนั้นการพัฒนาองค์ความรู้และกำลังพลให้มีความพร้อมที่จะต่อสู้กับการก่อการร้ายนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง โดยอาจพัฒนาจากกำลังพลในส่วนของชุดปฏิบัติการหน่วยทหารพราน ให้มีขีดความสามารถในการต่อสู้กับผู้ก่อการร้าย พร้อมทั้งฝึกให้สามารถดำเนินกลยุทธ์หรือเคลื่อนที่เข้าพื้นที่ปฏิบัติการได้พร้อมกับยานเกราะล้อยาง BTR-3

3. ภัยจากยาเสพติด การค้ามนุษย์ต่างๆตามแนวชายแดนนั้น จำเป็นที่จะต้องพัฒนาองค์ความรู้ในแต่ละเรื่องให้กับกำลังพลทั้งในด่านงานข่าว และการติดตามจับกุม

4. ภัยพิบัติต่างๆนั้น ทางกองทัพเริ่มมีความตื่นตัวในการจัดหาสิ่งอุปกรณ์ที่ใช้ในการบรรเทาภัยพิบัติมาแจกจ่ายให้หน่วยบ้างแล้ว อย่างไรก็ตามจะต้องมีการจัดสิ่งอุปกรณ์เหล่านี้ให้หน่วยอย่าง

ครบวงจร ทั้งนี้รวมถึงการฝึกกำลังพลในการใช้งานสิ่งอุปกรณ์เหล่านี้ รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องการช่วยเหลือประชาชนจากภัยพิบัติต่างๆ

5. ปัญหาด้านความยากจนของประชาชนนั้น สามารถแก้ไขได้ด้วยการน้อมนำโครงการพระราชดำริมาขยายผล ให้ประชาชนได้เห็นถึงปรัชญาอันชาญฉลาดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดี รูปธรรม ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาด้านความยากจนได้แล้ว ยังสามารถสร้างความรักความสามัคคีภายในชาติได้อีกด้วย

บทสัมภาษณ์ พันเอกสุทธรงค์ หนองบัวล่าง

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทยและกองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของชาติ

ตอบ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นนั้นเริ่มจากการไหลเข้ามาของแรงงานจากประเทศข้างบ้านทั้ง กัมพูชา พม่า และลาว เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่า ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตั้งแต่ปัญหาการแย่งงานกันจนถึงปัญหาอาชญากรรม ในส่วนของกองทัพบกที่จะต้องจัดการกับปัญหาที่จะเพิ่มมากขึ้นเหล่านี้ จะใช้เพียงกำลังพลอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นที่ต้องมีอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีสูงในการช่วยเหลือเฝ้าตรวจในแต่ละพื้นที่

2. ภัยคุกคามต่างๆ ต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษนี้ จะมีความแตกต่างจากที่ผ่านมา ในอดีต และในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ปัญหาและภัยคุกคามจะมีเพิ่มมากขึ้นในเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ และปัญหายาเสพติด เนื่องจากการเข้าออกประเทศจะทำได้ง่ายขึ้น ประชาชนและอาชญากรจากประเทศต่างๆ ทั้งในและนอกประชาคมอาเซียนจะสามารถเข้าออกประเทศไทยได้ง่ายขึ้นและมีจำนวนมากขึ้น ส่วนในกรณีปัญหาเส้นเขตแดนนั้น ถ้าประเทศคู่กรณียังไม่สามารถที่จะปักปันเขตแดนให้มีความชัดเจนได้โดยเร็ว ปัญหาเหล่านี้ก็ยังคงอยู่

3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใด กับประเทศข้างบ้านในอนาคต จะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ ความขัดแย้งกับประเทศข้างบ้านในอนาคตในด้านลาว เมียนมาร์ และมาเลเซีย มีแนวโน้มที่จะลดลง โดยที่ในส่วนของประเทศเมียนมาร์นั้นจะยังมีปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อยอยู่ตามแนวชายแดน ซึ่งที่ผ่านมาไม่ค่อยมีผลกระทบกับประเทศไทย อย่างไรก็ตามในด้านประเทศกัมพูชานั้นความขัดแย้งอาจจะเกิดขึ้นได้จากสาเหตุความไม่ชัดเจนของเขตแดนและพื้นที่ทับซ้อนในปัจจุบัน นอกจากนี้ที่ผ่านมามีในบางครั้งกัมพูชาได้ใช้ความขัดแย้งด้านเขตแดนกับประเทศไทยในการปลุกประเด็นความเป็นชาตินิยมของประชาชน ทั้งนี้เพื่อเรียกคะแนนเสียงจากประชาชนในการเลือกตั้งพรรคตนเป็นรัฐบาลอีกด้วย

4. ยุทธูปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบัน เพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากการรุกราน ของกองทัพอื่นหรือไม่

ตอบ ในปัจจุบันอาจจะมีเพียงพอ แต่ถ้าพิจารณาจากการที่ประเทศรอบบ้านได้รับการช่วยเหลือจากประเทศมหาอำนาจบางประเทศในด้านอาวุธและยุทธูปกรณ์อย่างต่อเนื่องนั้น อาจจะทำให้เกิดการเสียเปรียบได้ในแง่ของอาวุธยุทธูปกรณ์ในอนาคต นอกจากนี้กองพลทหารราบยานเกราะที่มีหน้าที่ในการดูแลความมั่นคงปลอดภัยของชาติทางด้านชายแดนตะวันออกนั้น ยังไม่ได้รับการเสริมสร้างอย่างสมบูรณ์ การเสริมสร้างให้หน่วยมีความสมบูรณ์โดยเร็วจึงถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเร่งด่วน เพราะเมื่อเกิดเหตุความขัดแย้งขึ้น ประเทศไทยจะต้องได้เปรียบในด้านการปฏิบัติทางด้านยุทธวิธี หน่วยต้องมีการรบแบบเด็ดขาด ไม่ยืดเยื้อ ทั้งนี้สิ่งที่จะสามารถสร้างความสมบูรณ์ให้กับหน่วยทหารราบยานเกราะได้นั้น คือเทคโนโลยีที่ทันสมัย และอาวุธยิงสนับสนุนที่มีความแม่นยำ

5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรจะมีขีดความสามารถ (กำลังพล, ความรู้, ยุทธูปกรณ์) ที่เหมาะสมอย่างไร ในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ และควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

ตอบ ในด้านยุทธวิธีในการทำการรบนั้น กองทัพของเราได้นำหลักนิยมของสหรัฐฯมาใช้เป็นส่วนใหญ่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยานเกราะได้แก่ การนำหน่วยต่างๆมาประกอบกำลังเป็นหน่วยเฉพาะกิจเพื่อทำการรบ โดยตั้งผู้บัญชาการกองกำลังขึ้นมานั้น ไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากหน่วยย่อยแต่ละหน่วยนั้นตามปกติแล้วแยกกันอยู่ เมื่อมารวมกันทำให้ขาดเอกภาพในการบังคับบัญชา ในกรณีนี้ควรนำหลักนิยมของรัสเซียมาใช้ กล่าวคือการทำให้หน่วยระดับกองพันมีความสมบูรณ์แบบในตนเอง โดยที่ใน 1 กองพันอาจประกอบไปด้วยส่วนดำเนินกลยุทธ์ ส่วนยิงสนับสนุน ปตอ. และส่วนสนับสนุน เป็นต้น โดยสรุปแล้วกองทัพบกจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหน่วยทหารราบยานเกราะทั้งล้อยางและสายพาน

บทสัมภาษณ์ พันเอกปิยพงศ์ กลิ่นพันธุ์

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทยและกองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของชาติ

ตอบ การอยู่ร่วมกัน 10 ประเทศ โดยที่ถึงแม้จะอยู่ในภูมิภาคเดียวกันทั้ง 10 ประเทศ แต่มีสภาพภูมิศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทุกประเทศจำเป็นที่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และกันในทุกด้าน โดยข้อมูลทั้งหลายทั้งปวงจะไหลจากประเทศหนึ่งสู่ประเทศหนึ่ง นอกจากข้อมูลแล้ว แรงงานในแต่ละประเทศก็เช่นกัน คล้ายกับประเทศ USA กับ Mexico ซึ่งชาว Mexican ต้องการที่จะเดินทางไปทำงานในประเทศ USA เนื่องจากได้ค่าแรงสูงกว่า ถ้ามาเทียบเคียงกับในภูมิภาค ASEAN ก็เหมือนกับประเทศที่มีค่าแรงต่ำกว่าเช่น กัมพูชา และ พม่า ก็มีความต้องการที่จะเดินทางมาทำงานในประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่า เช่น ประเทศไทย สิงคโปร์ เป็นต้น ดังนั้นทุกประเทศจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ร่วมกันไม่ว่าจะเป็นด้าน ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เศรษฐกิจ และการค้า รวมไปถึงวัฒนธรรมต่างๆ และมาตรการรักษาความมั่นคงของชาติร่วมกัน ซึ่งผลสุดท้ายแล้วในกลุ่ม 10 ประเทศนี้จะต้องอยู่ในมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในเกือบทุกด้าน บทบาทของกองทัพบกที่จะเพิ่มมากขึ้นหลังจากการรวมเป็นประชาคมอาเซียนแล้วนั้นคือ การฝึกผสมที่มากขึ้น และการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารทุกระดับ ทุกเหล่าทัพ ระหว่างประเทศใน ASEAN ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นถือว่าอยู่ในระดับกลางของ ASEAN ก็จะได้ทั้งบวก และลบ ในแต่ละด้าน จากประเทศ ASEAN ด้วยกัน ในด้านสังคมจะต้องมีการรักษาเอกลักษณ์ของประเทศไว้โดยไม่ถูกกลืนวัฒนธรรม ด้านการเมืองถ้าการเมืองในประเทศมีความเข้มแข็ง อำนาจในการต่อรองก็จะมีมากขึ้น ซึ่งถ้าบวกกับความสัมพันธ์อันดีกับแต่ละประเทศแล้ว ก็จะทำให้มีความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติได้ดีขึ้น เช่น ในกรณีของประเทศกัมพูชา ในบางรัฐบาลที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันก็จะไม่เกิดปัญหาตามแนวชายแดน เป็นต้น ส่วนทางด้านเทคโนโลยี จะคล้ายๆ กับด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเทคโนโลยีในแต่ละประเทศ ไม่ใช่เฉพาะในภูมิภาคนี้ แต่ทั่วทุกภูมิภาคในโลกมีเทคโนโลยีไม่ได้แตกต่างกันมากนัก ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีกว่าจึงสามารถซื้อเทคโนโลยีที่ดีกว่ามาใช้ได้เสมอ เนื่องจากมีเงินทุนมากกว่า

2. ภัยคุกคามต่างๆ ต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษนี้ จะมีความแตกต่างจากที่ผ่านมา ในอดีต และในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ จะมีความแตกต่างกันเนื่องจากในอดีตการแย่งชิงทรัพยากร จะนำไปสู่ความขัดแย้งของแต่ละชาติ แต่ในปัจจุบันถึงอนาคตนั้น สามารถแบ่งภัยคุกคาม/ความขัดแย้ง ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ภัยคุกคาม/ความขัดแย้งในโลก Cyber ซึ่งประเทศที่มีเทคโนโลยีสูงกว่า จะสามารถครอบครองพื้นที่ทาง Cyber มากกว่า และประชาคมโลกได้บีบบังคับให้ทุกประเทศจำเป็นต้องมีการรักษาความมั่นคงทางด้านนี้ โดยที่ผ่านมาประเทศที่กำลังพัฒนานั้น สามารถเปลี่ยนแปลงในโลก Cyber ได้ง่าย โดยสงคราม Cyber ถูกใช้ในลักษณะของการปฏิบัติการข่าวสาร การแจมเพื่อทำลายระบบการติดต่อสื่อสาร หรือใช้ในการลวง

2. ภัยคุกคามจากโรคชนิดใหม่ๆ ที่เพิ่งเกิดขึ้น ยังไม่มียารักษา และสามารถระบาดได้อย่างรวดเร็ว ตัวอย่างเช่น โรคจากเชื้อไวรัส Ebola ที่ระบาดมาจาก Africa หรือแม้แต่โรค SAR และไข้หวัดนก ที่เกิดจากเชื้อไวรัสที่รุนแรง หรือกลายพันธุ์จากสัตว์ไปสู่คน ปนเปื้อนในอาหารต่างๆ

3. ภัยคุกคามจากภัยธรรมชาติขนาดใหญ่ ซึ่งในห้วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติขนาดใหญ่หลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเกิด tsunami เมื่อปี 47 และมหาอุทกภัย เมื่อปี 54 ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเกิดผลกระทบกับเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศอย่างหนักเช่นกัน ภัยคุกคามจากภัยธรรมชาติเหล่านี้เป็นผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรบนโลกมากเกินไป ทำให้สภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศของโลกเกิดความแปรปรวน จนเป็นสาเหตุให้เกิดภัยธรรมชาติขึ้น

3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใด กับประเทศข้างบ้านในอนาคต จะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ ปัญหาว่าจะลดลง ความขัดแย้งมีแนวโน้มน้อยลง เนื่องจากในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน นั้น สมาชิกประเทศจะมีการตักเตือนคู่ขัดแย้งไม่ให้ใช้กำลังทหารในการตัดสิน ระวังความขัดแย้งไม่ให้ลุกลามไปสู่การทำสงครามขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตามจะมีการชิงไหวชิงพริบในด้านเศรษฐกิจเพื่อที่จะขึ้นเป็นผู้นำในกลุ่มประเทศ ซึ่งการเป็นผู้นำในกลุ่มประเทศนี้จะต้องอาศัยสภาพเศรษฐกิจที่ดี

เทคโนโลยีที่สูง ประชาชนมีการศึกษา ไม่ยากจน บวกกับสภาพภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวย ซึ่งประเทศไทยถือว่ามีความแข็งแกร่งทางด้านที่ตั้งที่เป็นศูนย์กลางอีกทั้งยังได้รับการยอมรับในด้านการปกครองโดยพระมหากษัตริย์ ซึ่งทรงมีทศพิธราชธรรม

4. ยุทธโศปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบัน เพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากการรุกราน ของกองทัพอื่นหรือไม่

ตอบ ยุทธโศปกรณ์ และอำนาจกำลังรบของกองทัพในปัจจุบันถือว่าเพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากกองทัพประเทศรอบบ้าน อย่างไรก็ตามจะต้องมีการปรับปรุง พัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพของกองทัพอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกด้านความมั่นคง อีกทั้งไม่ควรละเลยที่จะคำนึงถึงมหาอำนาจของโลกใหม่ เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับประเทศเหล่านี้ทางการทูตเป็นอย่างดี อีกทั้งการซื้ออาวุธยุทธโศปกรณ์ในห้วงที่ผ่านมามีความแตกต่างจากในอดีตที่ซื้อผูกขาดจาก USA โดยได้มีการเปลี่ยนมาซื้ออาวุธจาก ยูเครน รัสเซีย จีน เพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจต่อรองและอิทธิพลในภูมิภาคอีกด้วย

5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรจะมีขีดความสามารถ (กำลังพล, ความรู้, ยุทธโศปกรณ์) ที่เหมาะสมอย่างไร ในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ และควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

ตอบ กำลังพลจะต้องมีเพียงพอต่อภารกิจ มีอายุไม่มากเกินไป ได้รับการฝึกอย่างเหมาะสม บรรลุให้ทำงานตามตำแหน่ง และสายงานที่ถูกต้อง โดยจะต้องมีการทดสอบ ทบทวนความรู้ และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และได้รับการดูแลตามแนวทางการรับราชการอย่างเหมาะสมมีความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความรู้ต้องมีการให้การศึกษาการฝึก การทดสอบ ทบทวน และประเมินผลความรู้ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และมีมาตรฐานเดียวกัน และสุดท้ายจะต้องมียุทธโศปกรณ์ที่ตอบสนองความต้องการต่อภารกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจทางด้าน Cyber รวมถึงมีเครื่องมือทางการแพทย์ และอุปกรณ์ หรือยานพาหนะที่ใช้ในการช่วยเหลือประชาชนเมื่อมีภัยพิบัติอย่างเพียงพอในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในแต่ละภัยพิบัติ

บทสัมภาษณ์ พันเอกวรยุทธ แก้ววิบูลย์พันธ์

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทยและ กองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านความมั่นคงของชาติ

ตอบ ถ้ามองในแง่ผลประโยชน์ของชาติ ประเทศไทยและกองทัพบกย่อมได้รับผลดีในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและโอกาสพัฒนาต่างๆของประเทศ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคนในชาติและหน่วยงานของภาครัฐ ซึ่งร่วมกับกองทัพบก ทั้งจะต้องปรับตัว และแสวงหาโอกาสที่เหนือกว่าประเทศสมาชิกอื่นๆ ได้แก่ งานพัฒนาด้านบุคลากร, เครื่องมือ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ ช่องทางต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อมีความได้เปรียบ ทางดุลการค้า และชิงความริเริ่ม

เมื่อพิจารณาทางด้านความมั่นคง กองทัพบกเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญของรัฐที่ทำหน้าที่รักษาความสงบของประเทศ ดังนั้น การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกในการผ่านเข้าออก ทุนเวียนทั้ง คน, สินค้า, เงินทุน และอื่นๆ อีกหลายประการ จะนำมาสู่โอกาสที่จะนำพาสิ่งผิดกฎหมายที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติเข้าประเทศอีกหลายอย่าง เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ, การค้ายาเสพติด, สิ่งเสพติด, สินค้าลักลอบผิดกฎหมาย ฯลฯ

กองทัพบกจึงมีความจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรองรับทั้งด้านโครงสร้างขององค์กร, ยุทธวิธีปกรณัม และที่สำคัญที่สุดคือต้องพัฒนาบุคลากรให้พร้อมปฏิบัติงานภายใต้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติที่เกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษ จะมีความแตกต่างจากที่ผ่านมาใน อดีต และ ปัจจุบัน หรือไม่อย่างไร

ตอบ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นถัดไปจากนี้ 20 ปี มีแนวโน้มแตกต่างจากที่ผ่านมาเนื่องจากภัยคุกคามในอดีตที่ผ่านมาหรือภัยคุกคามแบบดั้งเดิม ซึ่งจะเน้นรูปแบบของการใช้กำลังทหารเข้าทำการรบ, การบ่อนทำลาย, การก่อวินาศกรรม ซึ่งในปัจจุบัน จะมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปคือการเข้าสู่ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งจะไม่ใช่การใช้กำลังทางทหารเท่านั้นแต่จะครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ ด้านการเมือง, ด้านการทหาร, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคมจิตวิทยา และด้านอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันจะเริ่มเห็นได้ชัดเจนในด้านต่างๆ เช่น ความขัดแย้งด้านการเมือง, การเกิดภัยพิบัติต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อไปจากนี้ แตกต่างจากอดีตที่ผ่านมา

3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใดกับประเทศข้างบ้านในอนาคตจะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ ปัจจุบันเริ่มเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกทั้งด้านการเศรษฐกิจ, สังคม, วัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือกันทุกด้าน ความขัดแย้งระหว่างประเทศก็ควรจะลดลงโดยเฉพาะด้านการใช้กำลังทางทหาร แต่ถ้ามองในแง่ความพร้อมด้านเศรษฐกิจและสังคมย่อมมีการชิงความได้เปรียบด้านการแข่งขัน ประเทศที่มีความพร้อมย่อมได้เปรียบ ซึ่งจะเกิดความขัดแย้งในรูปแบบใหม่ขึ้นมาเพราะความร่วมมือย่อมมีผู้ได้ประโยชน์มากและผู้ได้รับผลประโยชน์น้อย การที่จะขัดแย้งมากขึ้นหรือน้อยลงจะขึ้นอยู่กับ การปรับตัวของแต่ละประเทศต่อไป

4. ยุทธโศปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบันเพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากการรุกรานของกองทัพอื่นหรือไม่

ตอบ โครงสร้างของกองทัพปัจจุบันออกแบบมาเพื่อทำการสู้รบกับภัยคุกคามรูปแบบดั้งเดิมซึ่งจะใช้กำลังทางทหารเป็นหลัก ซึ่งปัจจุบันถ้าเปรียบเทียบเฉพาะอำนาจกำลังรบประเทศใกล้เคียงแล้วเพียงพอสำหรับการป้องกันการรุกรานจากกองทัพอื่นๆได้ แต่อนาศตภัยคุกคามรูปแบบใหม่ก่อให้เกิดความซับซ้อนมากกว่าการใช้กำลังทหารเข้าแก้ไข กองทัพมีความจำเป็นต้องปรับตัว ทั้งในด้านโครงสร้าง, กำลังพล, และยุทธโศปกรณ์ เพื่อรองรับต่อการรุกรานรูปแบบใหม่ไม่ใช่เพียงแค่กำลังทางทหารเท่านั้น

5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรมี จะมีขีดความสามารถ กำลังพล, ความรู้, ยุทธโศปกรณ์ ที่เหมาะสมอย่างไร และ ควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

ตอบ หน่วยทหารราบยานเกราะปัจจุบันมียุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยเพียงพอเหมาะสม สิ่งที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอต่อบทบาทที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตคือ กำลังพล, ความรู้, หลักนิยมที่ยังคงต้องมีการพัฒนาอยู่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบทบาทของทหารในอนาคตไม่เป็นเพียงจะต้องใช้กำลังเข้าบังคับเพียงอย่างเดียว ยังจะต้องนำการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น การช่วยเหลือมิตรประเทศ, การพัฒนาสังคมให้ความรู้ประชาชน โดยน้อมนำแนวทางพระราชดำริในหลวง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

บทสัมภาษณ์ พันเอกไกรภพ ไชยพันธุ์

1. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเกิดผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทย และกองทัพพบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความมั่นคงของชาติ

ตอบ ทหารถือเป็นหน่วยงานความมั่นคงที่เป็นเสาหลักเสาที่ 1 ในประชาคมอาเซียน หน้าที่ของทหาร แบ่งเป็นการทำงานตามฟังก์ชัน ได้แก่การเตรียมกำลัง และการใช้กำลัง; การรักษาความมั่นคงภายใน; และการตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันชายแดน ซึ่งในส่วนของกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ซึ่งเป็นกองพลทหารราบยานเกราะนั้น ได้แก่การจัดตั้งกองกำลังบูรพา เพื่อป้องกันแนวชายแดนด้านทิศตะวันออก อย่างไรก็ตามการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะทำให้เกิดผลกระทบจากภัยคุกคามที่เป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการควบคุมชายแดนไม่ได้หรือได้ยากขึ้น งานด้านชายแดนอาจมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น เนื่องจากกฎเกณฑ์ที่เปลี่ยนไป การเข้าออกประเทศของคน, สิ่งของ, ข้อมูล และเงินทุนต่างๆ ทำได้สะดวกขึ้น ทำให้เป็นภาระของกองกำลังป้องกันชายแดนทุกแห่งรวมถึงกองกำลังบูรพา ที่จะต้องมีการปรับกลยุทธ์เพื่อรับมือกับสิ่งที่จะทำให้ชายแดนมีความวุ่นวาย ได้แก่ แรงงานผิดกฎหมาย การลักลอบเข้าเมือง โจรระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ และยาเสพติด เป็นต้น

2. ภัยคุกคามต่างๆ ต่อความมั่นคงของชาติที่จะเกิดขึ้นในช่วง 2 ทศวรรษนี้ จะมีความแตกต่างจากที่ผ่านมาในอดีต และในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติในห้วง 2 ทศวรรษนี้ หลักๆ ในพื้นที่ของ กองกำลังบูรพา เนื่องจากจะมีการไหลเข้าของคน และของมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันตามแนวชายแดนยังคงมีทุ่นระเบิดตกค้างจำนวนมาก ซึ่งตามสนธิสัญญาออกอตตาวาแล้ว (Ottawa Treaty) ทางหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบจะต้องทำการเก็บกู้ทุ่นระเบิดต่างๆ เพื่อทำให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย ตามแนวชายแดนให้เป็นไปตามเป้าหมาย แต่ที่ผ่านมาเกิดการล่าช้าไปบ้างเนื่องจากมีทุ่นระเบิดจำนวนมาก และพื้นที่กว้างขวาง ดังนั้นจะต้องมีการเพิ่มคน เครื่องมือ ในการปฏิบัติการกิจให้สำเร็จ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาศัยและผ่านเข้าออกตามแนวชายแดน อีกทั้งยังเป็นการลดโอกาสการถูกสังคมโลกกล่าวหาในด้านความปลอดภัย และสิทธิมนุษยชนอีกด้วย

3. ภัยคุกคามจากความขัดแย้งด้วยเหตุใด กับประเทศข้างบ้านในอนาคต จะมีระดับความรุนแรงมากขึ้นหรือน้อยลง หรือไม่ เพราะอะไร

ตอบ ความขัดแย้งกับประเทศข้างบ้านในอนาคตจะมีแนวโน้มน้อยลง เนื่องจากการรวมตัวกันเป็น ประชาคมอาเซียน ทำให้มีการสร้างกฎเกณฑ์ต่างๆ มากมาย และมีการกำหนดข้อจำกัดโดยเฉพาะ

อย่างยิ่งในด้านการใช้กำลังทางทหารกับสมาชิกประเทศ อย่างไรก็ตามก็ยังมีโอกาสจะเกิดความขัดแย้งเมื่อมีการขัดกันของผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้นวิธีที่ในการเตรียมที่จะรองรับความขัดแย้งเหล่านั้น ได้แก่ การสร้างระบบในการเฝ้าตรวจที่มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการชดเชยกำลังพลที่มีข้อจำกัดในด้านความเหนื่อยล้า อีกทั้งระบบเหล่านี้ควรจะมีการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อให้เกิดการบูรณาการในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ปัญหาที่น่าจะนำไปสู่ความขัดแย้ง ได้แก่ ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน การแย่งกันเข้าถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรธรรมชาติที่ประเทศเพื่อนบ้านขาดแคลน เช่น ป่าไม้ เป็นต้น และสุดท้ายปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ทับซ้อนซึ่งการใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือ การกำหนดให้ชัดเจนสามารถที่จะช่วยลดความเสี่ยงของความขัดแย้งได้

4. ยุทธโศปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพในปัจจุบัน เพียงพอต่อการป้องกันประเทศจากการรุกรานของกองทัพอื่นหรือไม่

ตอบ ยุทธโศปกรณ์และขีดความสามารถของกองทัพ ปัจจุบันมีความเพียงพอในการป้องกันประเทศ จากกองทัพประเทศรอบบ้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังพล ยุทธโศปกรณ์ อาวุธต่างๆ อย่างไรก็ตาม ไม่เพียงพอสำหรับที่จะป้องกันการรุกรานจากประเทศที่เป็นประเทศมหาอำนาจ

5. หน่วยทหารราบยานเกราะ ควรจะมีขีดความสามารถ (กำลังพล, ความรู้, ยุทธโศปกรณ์) ที่เหมาะสมอย่างไร ในการต่อสู้กับภัยคุกคามต่างๆ และควรมีบทบาทอย่างไรในอนาคต

ตอบ บทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะในการรบ จะต้องมีการฝึกและเสริมสร้างอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคตในการต่อสู้กับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ นอกจากนี้จะต้องมีการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับกำลังพลและมีการพัฒนาอุปกรณ์ เช่น bio-sensor และระบบตรวจสอบต่างๆ เพื่อจะใช้ในการเฝ้าตรวจ

สำหรับบทบาทต่อการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ ปัจจุบันหน่วยยังขาดเครื่องมือ ขาดองค์ความรู้ หลักนิยม และหลักในการดำเนินการบรรเทาสาธารณภัยที่เป็นรูปธรรม ถึงแม้ว่ากำลังพลจะมีขีดความสามารถ ประสบการณ์ และมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาได้ในทุกครั้งที่ สำคัญที่สุดในการเตรียมการให้พร้อมในการบรรเทาสาธารณภัยนั้น จะต้องมีการนำหน่วยทหารเข้าทำการซักซ้อมกับพลเรือน

ในการต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้าน Cyber ในกองทัพมีระบบ C4I อยู่แล้ว แต่จะต้องมีการพัฒนาให้กำลังพลมีความรู้และใช้งานระบบดังกล่าวนี้ได้ เนื่องจากในปัจจุบันกำลังพลที่มีความรู้ยังมีจำนวนไม่เพียงพอในการใช้ระบบเพื่อต่อต้านภัยคุกคามดังกล่าว

ภัยคุกคามด้านความยากจนในปัจจุบันโครงการพระราชดำริต่าง ๆ นั้น มีแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี โดยหน่วยจะต้องร่วมกันสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน และทำการขยายผลตามแนวทางพระราชดำริอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นทางออกในการช่วยแก้ปัญหาความยากจนของคนในชาติได้

สรุปภาพรวมภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศไทยหลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากการศึกษาข้อมูลขั้นต้นเกี่ยวกับภัยคุกคามของประเทศไทยในบทที่ 2 นั้น จะเห็นได้ว่าภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ประเทศไทยกำลังจะต้องเผชิญในห้วงปี พ.ศ.2555 – 2559 ได้มีการคาดการณ์ล่วงหน้าโดยการระบุไว้ว่า (ร่าง)ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม ปีพุทธศักราช 2555 ได้แก่ การล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ การสร้างความแตกแยกในสังคมไทย การก่อเหตุความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งรวมไปถึงการค้าอาวุธ และการค้ามนุษย์ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โจรสลัด การแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาภัยธรรมชาติ ปัญหาโรคระบาดและโรคติดต่อ และปัญหาการก่อการร้าย

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านความมั่นคงนั้น โดยรวมแล้วได้มีการกล่าวถึง ภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย ความขัดแย้งทางการเมือง ภัยพิบัติ/ภัยธรรมชาติ ภัยคุกคามจากปัญหาที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดนซึ่งอาจเพิ่มทวีความรุนแรงขึ้น ได้แก่ ปัญหายาเสพติด การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย แรงงานเถื่อน การค้ามนุษย์ และทุนระเบิดตามแนวชายแดน นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังมีการกล่าวถึงความขัดแย้งในโลกไซเบอร์ ภัยคุกคามจากโรคระบาดชนิดใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นและยังไม่มียาในการรักษา และภัยคุกคามจากความยากจนอีกด้วย ซึ่งภัยคุกคามทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ทางผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดผลกระทบกับความมั่นคงของประเทศไทยในห้วงตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงอนาคต 20 ปีข้างหน้า

เมื่อนำเอาข้อมูลที่ได้จากทั้งสองแหล่งมาพิจารณาร่วมกันกับสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในปัจจุบัน ตั้งแต่สถานการณ์โลกจนถึงสถานการณ์ความมั่นคงในประเทศแล้วนั้น สามารถสรุปลักษณะของภัยคุกคามที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ดังนี้

1. ภัยคุกคามจากการก่อการร้าย เป็นเหตุสืบเนื่องมาจากการขยายตัวของความขัดแย้งในภูมิภาคหนึ่ง ไปสู่ภูมิภาคอื่นๆในโลก จากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในช่วงต้นปี พ.ศ.2558 ได้แสดงให้เห็นว่า ภัยจากการก่อการร้ายนั้น ไม่ได้ยุติจำกัดขอบเขตอยู่เพียงแคระหว่งกลุ่มก่อการร้ายกับรัฐบาลประเทศฝ่ายตรงข้ามเท่านั้น หากแต่มีมิตรประเทศและประเทศที่ให้การสนับสนุนรัฐบาลประเทศฝ่ายตรงข้ามกลุ่มก่อการร้ายนั้น ก็สามารถที่จะถูกโจมตีได้เช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อประเทศไทยได้รวมกลุ่มประเทศต่างๆในอาเซียนแล้ว ก็อาจจะเป็นการง่ายยิ่งขึ้นที่ประชากรจากประเทศอื่นๆ จะเดินทางเข้าออกประเทศไทย ดังนั้นภัยจากการก่อการร้ายนั้นควรถูกพึงเล็ง และหน่วยงานด้านความมั่นคงควรเตรียมกำลังพลให้พร้อมในการต่อสู้กับภัยคุกคามประเภทนี้แต่เนิ่น

2. ภัยจากโรคระบาด เป็นภัยที่มีอันตรายต่อมวลมนุษยชาติมานับตั้งแต่โบราณ โรคระบาดเหล่านี้ถึงแม้ว่าจะมียาที่รักษาได้ก็ตาม แต่เมื่อมาระบาดในภูมิภาคใดก็จะสร้างความเสียหายและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาคนั้นในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสังคมจิตวิทยาและด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นในบางกรณีโรคระบาดบางประเภทเป็นโรคใหม่ที่มีความร้ายแรงมากและยังไม่มียารักษา เช่น กรณีการระบาดของเชื้อไวรัสอีโบล่า นั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นก็จะมีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โรคระบาดเหล่านี้ จะสามารถระบาดจากประเทศหนึ่งไปอีกประเทศหนึ่งได้ด้วยพาหะนำเชื้อโรคต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคน และในบางครั้งเป็นสัตว์ เช่น ในกรณีไข้หวัดนก เป็นต้น ดังนั้น การควบคุม ตรวจสอบ และกั้นการออกเดินทางของคนในด้านตรวจคนเข้าเมืองต่างๆ และตามแนวชายแดนนั้น จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นช่องทางหลักที่จะรับเชื้อโรคระบาดเหล่านั้นเข้ามาในประเทศ

3. ภัยพิบัติจากธรรมชาติ เกิดขึ้นบ่อยครั้งกว่าในอดีตเนื่องจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไปของมนุษย์ ในห้วงทศวรรษที่ผ่านมาได้เกิดภัยพิบัติจากธรรมชาติครั้งใหญ่ๆขึ้นหลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นวาตภัยจากพายุนาทิส (Nargis) ที่ประเทศเมียนมาร์เมื่อ พ.ศ.51 สึนามิในประเทศไทยเมื่อ ค.ศ.47 และที่ญี่ปุ่นเมื่อ มี.ศ.54 มหาอุทกภัยในประเทศไทยเมื่อ ค.ศ.54 และแม้กระทั่งภูเขาไฟที่อินโดนีเซียเกิดการปะทุขึ้นมาเมื่อ พ.ศ.57 ซึ่งถึงแม้จะยังไม่ระเบิดออกมา แต่ก็ก่อให้เกิดผลกระทบหลายอย่างในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ก่อความเสียหายแต่ไม่มากนักอีกหลายครั้ง ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งนั้นได้สร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมากมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชน และแม้กระทั่งสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศในพื้นที่ประสบภัย ยิ่งไปกว่านั้นแนวโน้มในการเกิดภัยพิบัติต่อไปในสองทศวรรษนี้มีมากขึ้น ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะมีการรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกในการช่วยกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติแล้ว แต่ผลกระทบจากการทำลายธรรมชาติของมนุษย์ที่ผ่านมาแล้วยังไม่หมด ดังนั้นการเตรียมหน่วยงานด้านความมั่นคงให้มีความพร้อม ในการ

ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนและผลกระทบของประเทศชาติและประชาชนจากภัยพิบัติเหล่านี้ จึงเป็น สิ่งที่ไม่ควรมองข้าม

4. ความขัดแย้งทางแนวความคิดของคนในชาติ เป็นภัยที่มีความร้ายแรงมากที่สุด ประเภทหนึ่ง เนื่องจากจะทำให้เกิดการแบ่งแยกของประชาชนในชาติเป็นพวกเป็นฝ่าย แยกความสามัคคี ทำให้ประเทศชาติไม่มีความสงบเรียบร้อย ภายในประเทศไม่มีความมั่นคง ถึงแม้ว่ารัฐบาลปัจจุบันจะมี นโยบายต่างๆออกมาในการสร้างความปรองดองให้กับกลุ่มคนแต่ละกลุ่มเหล่านี้ แต่ความขัดแย้งนั้นใช้เวลานาน ในการก่อตัวขึ้นมาจนถึงทุกวันนี้ ดังนั้น ในอนาคตประเทศไทยยังจะต้องเผชิญกับความขัดแย้งทางแนวความคิด ไปอีกระยะหนึ่ง จนกว่าการปรองดองจะประสบผลสำเร็จ

5. การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัญหาที่มีมายาวนานจากความ แตกต่างด้านเชื้อชาติศาสนาในอดีต แต่ได้เกิดเป็นการก่อความไม่สงบแบบชัดเจนขึ้นเมื่อปี 47 และมีการ ก่อเหตุเพื่อให้เกิดความไม่สงบในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าสถานการณ์ในปัจจุบันอาจไม่ รุนแรงเหมือนในห้วงปีแรกๆ แต่มีแนวโน้มว่าจะไม่สงบในอนาคตอันใกล้ การก่อความไม่สงบในจังหวัด ชายแดนภาคใต้จึงเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศไทยไปอีกระยะหนึ่ง

6. ภัยคุกคามจากโลกไซเบอร์ เป็นภัยใหม่ที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีที่สูงขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งการ โจมตีทางไซเบอร์นี้สามารถกระทำได้เพื่อวัตถุประสงค์ 3 อย่างได้แก่ การก่อวินาศกรรม การทำลายข้อมูล และ การจารกรรมข้อมูล ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อองค์กรหรือหน่วยงานที่ถูกโจมตีนั้นจึงมีความหลากหลาย ไป ตามประเภทและความสำคัญของข้อมูลที่ทางองค์กรถืออยู่ ซึ่งถ้าข้อมูลที่ถูกจารกรรมหรือถูกทำลายนั้น เป็นข้อมูลที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ความเสียหายก็จะมีมากกว่าการที่ข้อมูลส่วนบุคคลถูกโจมตี

7. ปัญหาความยากจนของประชาชน เป็นปัญหาเรื้อรังของสังคมไทยที่ประชาชนส่วนใหญ่ ของประเทศมีอาชีพเกษตรกร ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาความยากจนคือระดับการศึกษาและความรู้ของ ประชาชนเหล่านั้น เนื่องจากความยากจนทำให้ประชาชนต้องทำงานเพื่อหาเงินมาเลี้ยงปากท้อง ทำให้การ ที่จะนำเงินทุนและเวลาไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนของตนเองและบุตรหลานมีจำกัดยิ่งขึ้น โครงการ พระราชดำริหลายโครงการที่มีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ซึ่งที่ผ่านมาก็สามารถทำให้ประชาชน บางส่วนหลุดพ้นจากปัญหาความยากจนเหล่านี้ได้ ถึงแม้ว่ายังมีอีกส่วนหนึ่งที่ยังประสบปัญหานี้อยู่

8. ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน เป็นปัญหาที่หน่วยงานด้านความมั่นคง ทุกหน่วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งกองกำลังป้องกันชายแดนได้เผชิญอยู่ในปัจจุบัน และคาดว่าจะมีความรุนแรง มากยิ่งขึ้นในอนาคตหลังจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากระบบในการอำนวยความสะดวกในการ เข้าออกของประชาชนในสมาชิกประเทศจะดีขึ้น คน สินค้า เงินทุน ก็จะสามารถไหลเข้าออกได้อย่างเสรี

มากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ปัญหาเหล่านี้ที่สำคัญได้แก่ ยาเสพติด การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ การค้าอาวุธและการทำผิดกฎหมายอื่นๆ เป็นต้น นอกจากนี้ตลอดแนวชายแดนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาในพื้นที่จังหวัดสระแก้วนั้น ยังมีพื้นที่ที่มีสนามทุ่นระเบิดสังหารบุคคลหลงเหลืออยู่ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทำการเก็บกู้เพื่อทำพื้นที่ให้ปลอดภัยมาอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นการปฏิบัติตามสนธิสัญญาออตตาวา (Ottawa Treaty) อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังคงมีทุ่นระเบิดตกค้างอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นอันตรายต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนของทั้งสองประเทศ

สรุปภาพรวมยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของประเทศไทย

เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและรักษาความมั่นคงของชาติจากภัยคุกคามที่ได้มีการกล่าวถึงในขั้นต้นนั้น จึงได้มีการร่างยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศขึ้นมาประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง โดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ ประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคต่างๆ และองค์กรระหว่างประเทศ ทั้งนี้รวมถึงการดำเนินงานการทูตโดยฝ่ายทหาร (Defence Diplomacy) ซึ่งมีการส่งกำลังพลที่มีความรู้ความสามารถทางการทูตไปปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยทูตทหารต่างประเทศ และถือเป็นเครื่องมือในการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง

ความร่วมมือด้านความมั่นคงยังสามารถทำได้โดยการพัฒนาความร่วมมือกับกระทรวงกลาโหมประเทศเพื่อนบ้าน มิตรประเทศ ประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคต่างๆ และองค์กรระหว่างประเทศ ในการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติร่วมกัน อีกทั้งในบางครั้งมีการสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศและองค์กรระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข่าวกรองเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของผู้ไม่หวังดี ทำความเข้าใจกับประเทศที่ให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ให้ลดหรือยุติการช่วยเหลือ

นอกจากนี้งานที่มีผลในการสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงอื่นๆ ได้แก่ การปฏิบัติภารกิจเพื่อสันติภาพ ภายใต้กรอบสหประชาชาติ การเสริมสร้างความมั่นคงของประชาคมอาเซียนให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบและการเร่งรัดการดำเนินการในกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสำรวจจัดทำเขตแดน ลดเงื่อนไขที่นำไปสู่ความขัดแย้งในภูมิภาค

2. การผนึกกำลังป้องกันประเทศ โดยการสนธิกำลังคนและทรัพยากรของประเทศอย่างเป็นระบบ การพัฒนาและเสริมสร้างระบบงานในพื้นที่ส่วนหลังให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้มีส่วนช่วยสนับสนุนหน่วยกำลังรบหลักในการป้องกันประเทศ นอกจากนี้การพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงการสนับสนุนพระราชกรณียกิจและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ามีศรัทธารวมจิตใจเดียวกัน ร่วมกันพัฒนาประเทศไปในแนวทางที่เหมาะสม ลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มที่มีแนวความคิดต่างกัน สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ และฟื้นฟูประชาธิปไตยไปด้วยในขณะเดียวกัน

นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาระบบเฝ้าตรวจเพื่อใช้ในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ อย่างมีประสิทธิภาพ ให้การสนับสนุนรัฐบาลแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคระบาดและโรคติดต่อ อีกทั้งต้องมีการจัดเตรียมกำลังให้พร้อมที่จะปฏิบัติการกิจต่างๆ ทั้งในด้านการรบ การพัฒนา และการช่วยเหลือประชาชน

3. การป้องกันเชิงรุก ได้แก่การเตรียมกำลังและใช้กำลังเพื่อการป้องปรามการรุกรานของกองทัพอื่น อีกทั้งต้องมีการเสริมสร้าง พัฒนากำลังพลให้มีความรู้ ความชำนาญเรื่องงานในหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี อีกทั้งพัฒนาครอบครัวกำลังพลให้มีคุณภาพ เพื่อที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยได้อย่างต่อเนื่องทั้งทางกายภาพและการสร้างขวัญกำลังใจซึ่งเป็นอำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตนให้กับกำลังพลและหน่วยงาน

สรุปบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะด้านความมั่นคง

กองพลทหารราบยานเกราะมีภารกิจสำคัญที่ได้รับมอบตามพันธกิจของกองทัพบก 4 ประการได้แก่ การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และการพัฒนาประเทศ ซึ่งที่ผ่านมากองพลทหารราบยานเกราะได้ปฏิบัติตามภารกิจและพันธกิจต่างๆที่ได้รับมอบหมายจากกองทัพอย่างครบถ้วนมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังมีภารกิจอื่นๆ ที่หน่วยทหารที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพในการปฏิบัติงานตามสถานการณ์ของบ้านเมืองอีกมากมาย

อย่างไรก็ตามจากการรวบรวมข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒินั้น สามารถสรุปบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะในด้านการรักษาความมั่นคงของชาติ ได้ดังนี้

1. การป้องกันประเทศ เป็นบทบาทหลักของหน่วยทหารราบยานเกราะและเป็นภารกิจที่มีความสำคัญยิ่งที่จำเป็นจะต้องปฏิบัติให้สำเร็จ โดยพื้นที่ตามแนวชายแดนภาคตะวันออกของประเทศเป็นพื้นที่ปฏิบัติการหลัก เพื่อให้บรรลุในภารกิจนี้กำลังพลและยุทธโปกรณ์ของหน่วยจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีความพร้อมสูงสุดตลอดเวลา

2. การต่อต้านการก่อการร้าย กำลังพลต้องมีความรู้ ได้รับการฝึก และมีความตื่นตัวในเรื่องการต่อต้านการก่อการร้ายซึ่งมีแนวโน้มสูงที่จะขยายตัวไปสู่ทุกภูมิภาคของโลกในอนาคต และหน่วยอาจจะได้รับมอบภารกิจให้ปฏิบัติต่อเป้าหมายที่เป็นผู้ก่อการร้าย ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว การก่อการร้ายจะดำเนินการต่อเป้าหมายในพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่เชิงสัญลักษณ์ หรือพื้นที่สำคัญอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมือง ดังนั้นการพัฒนาองค์ความรู้และกำลังพลให้มีความพร้อมที่จะต่อสู้กับการก่อการร้ายนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง โดยอาจพัฒนาให้มีขีดความสามารถในการต่อสู้กับผู้ก่อการร้าย พร้อมทั้งฝึกให้สามารถดำเนินกลยุทธ์หรือเคลื่อนที่เข้าพื้นที่ปฏิบัติการได้พร้อมกับยานเกราะล้อยาง BTR-3 ซึ่งเป็นยุทธโปกรณ์หลักของหน่วย

3. การต่อสู้กับการโจมตีทางไซเบอร์ ในอนาคตเมื่อระบบในการควบคุมบังคับบัญชาและการเก็บข้อมูลที่สำคัญนั้นอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยซึ่งออนไลน์เชื่อมต่อกับหน่วยเหนือ หน่วยจะต้องมีขีดความสามารถในการป้องกันข้อมูลออนไลน์และระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยจากการโจมตีทางไซเบอร์ ต้องมีการฝึกฝนกำลังพล และจัดหายุทธโปกรณ์ที่ตอบสนองความต้องการต่อภารกิจด้านไซเบอร์ เนื่องจากในปัจจุบันกำลังพลที่มีความรู้ยังมีจำนวนไม่เพียงพอในการใช้ระบบเพื่อต่อต้านภัยคุกคามดังกล่าว

4. การป้องกันชายแดนจากสิ่งผิดกฎหมาย เป็นภารกิจที่กองกำลังป้องกันชายแดนได้ปฏิบัติอยู่แล้วในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ การผ่านเข้าออกของยาเสพติดและของผิดกฎหมายอื่นๆ ซึ่งคนและของผิดกฎหมายเหล่านี้ล้วนมีส่วนในการสร้างผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติมาโดยตลอด

5. การช่วยเหลือประชาชนในการบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยพิบัติต่างๆ หน่วยจำเป็นที่จะต้องมีการกำลังพลที่มีความรู้ และมีอุปกรณ์ในการที่จะใช้ช่วยเหลือประชาชนอย่างเพียงพอและเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือทางการแพทย์ อุปกรณ์หรือยานพาหนะที่ใช้ในการช่วยเหลือประชาชนเมื่อมีภัยพิบัติ เป็นต้น

6. ภัยคุกคามจากโรคระบาด เป็นการป้องกันและจำกัดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคต่างๆ ที่มีอันตรายต่อมนุษย์ โดยในบางกรณีอาจเป็นโรคชนิดใหม่ที่ยังไม่มียารักษา ดังนั้นจึงควรฝึกกำลังพลให้มีความรู้เกี่ยวกับสงครามนิวเคลียร์ ชีวะ เคมี ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเผชิญกับเชื้อโรคเหล่านี้

สรุป

ในบทนี้ได้กล่าวถึงสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงของประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ผลกระทบของสถานการณ์โลก สถานการณ์ในภูมิภาค สถานการณ์กับประเทศรอบบ้าน จนถึงสถานการณ์ภายในประเทศ จากนั้นได้กล่าวถึงสถานภาพความพร้อมรบในปัจจุบันของกองพลทหารราบยานเกราะโดยสรุป ทั้งในด้านยุทธโธปกรณ์และกำลังพล บทสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒินั้นได้ให้ข้อมูลและมุมมองมากมายที่มีประโยชน์ต่องานวิจัย ซึ่งจากข้อมูลทั้งหมดที่ได้นี้เองทำให้สามารถสรุปภาพรวมของภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศไทย และบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะในด้านความมั่นคงได้ ในบทต่อไปจะพิจารณาถึงการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะในแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัด กำลังพล ยุทธโธปกรณ์ องค์ความรู้ ชีตความสามารถ บทบาทและหน้าที่ต่างๆ รวมไปถึงงบประมาณที่สอดคล้องกับการปรับบทบาท

บทที่ 4

การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะโดยแบ่งเป็นเรื่องบทบาทหน้าที่ และภารกิจของหน่วย, การจัด ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของกำลังพล, ยุทโธปกรณ์ และงบประมาณที่เหมาะสม ซึ่งจะใช้ข้อมูลจากบทที่ 2 และบทที่ 3 เป็นหลักในการพิจารณาร่วมกับข้อมูลเพิ่มเติมในบทนี้ ทั้งนี้แนวทางในการพิจารณาปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะนั้น จะยึดถือภารกิจด้านความมั่นคงในการต่อสู้กับภัยคุกคามที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเป็นความเร่งด่วนอันดับแรก โดยหน่วยทหารราบยานเกราะในอนาคตนั้นจะต้องมีขีดความสามารถรอบด้าน สามารถปฏิบัติการได้ทั้งภารกิจทางทหาร ทั้งการปฏิบัติการรบ และการปฏิบัติการทางทหารอื่น ๆ นอกเหนือจากสงคราม ทั้งนี้รวมไปถึงการรักษาความมั่นคงภายในและการร่วมกันพัฒนาประเทศ

บทบาท หน้าที่ และภารกิจ

ในส่วนนี้จะพิจารณาภาพรวมของหน่วยในประเด็นของบทบาทที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปของหน่วยทหารราบยานเกราะ ซึ่งจะมีทั้งบทบาทใหม่ และบทบาทเดิมที่จะต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและสืบเนื่องไปสู่ออนาคต ซึ่งในแต่ละบทบาทจะมีหน้าที่ และภารกิจที่หน่วยจะต้องเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติในทุกมิติไม่ว่าจะเป็นกำลังพลของหน่วย ยุทโธปกรณ์หลัก หรือแม้กระทั่งการฝึก-ศึกษา และแนวทางในการพัฒนาหน่วย

1. บทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ เมื่อกล่าวถึงหน่วยทหาร บทบาทแรกที่หน่วยจะได้รับในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลไกของรัฐ เป็นบทบาทในการป้องกันประเทศซึ่งเป็นการรักษาความมั่นคงของชาติด้านการทหาร ซึ่งทางกองทัพบกได้กำหนดหน้าที่และภารกิจของบทบาทนี้อย่างชัดเจนแล้ว

¹ เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ขออธิบายความหมายของคำว่า “บทบาท” และ “หน้าที่” ที่กล่าวถึงในบทนี้ ดังนี้ “บทบาท” หมายถึงสถานภาพของหน่วยงาน ส่วนคำว่า “หน้าที่” นั้น หมายถึง ความรับผิดชอบ และสิ่งที่ต้องกระทำตามบทบาท

ในปัจจุบัน ได้แก่ การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตามจากการที่ได้วิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้รับในงานวิจัยนี้แล้ว บทบาทที่จะเพิ่มเติมขึ้นมาจากเดิมที่กำหนดไว้โดยกองทัพบกนั้น คือ

1.1 บทบาทการช่วยเหลือประชาชน เนื่องจากประชาชนเป็นองค์ประกอบของรัฐ² และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อทิศทางการพัฒนาของรัฐนั้นๆ ดังนั้นเมื่อรัฐประสบกับภัยพิบัติขนาดใหญ่ไม่ว่าจะเป็นภัยจากธรรมชาติ หรือจากอุบัติเหตุก็ตาม และภัยพิบัตินั้นทำให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ประชาชนของรัฐได้รับความเดือดร้อน ได้รับผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน หน่วยทหารราบยานเกราะในบทบาทหน่วยทหารที่พร้อมช่วยเหลือประชาชน จะเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนผู้ประสบภัย ซึ่งบทบาทในลักษณะนี้ที่ผ่านมานในอดีตนั้น หน่วยทหารราบยานเกราะเคยได้ปฏิบัติมาแล้วหลายครั้ง แต่ทุกครั้งเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของกองทัพบกเป็นครั้งคราวไป ไม่ได้ถูกกำหนดอย่างชัดเจนในพันธกิจของกองทัพบก แต่เนื่องจากแนวโน้มของภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติในอนาคตนั้น มีการคาดการณ์และกล่าวถึงการเกิดภัยพิบัติจากภัยธรรมชาติที่มีแนวโน้มความถี่และความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังอาจจะต้องมีการเผชิญกับโรคระบาดร้ายแรงที่แพร่กระจายมาจากประเทศอื่นๆ การให้ความสำคัญกับบทบาทการช่วยเหลือประชาชนนี้จึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถที่จะมองข้ามไปได้

1.2 บทบาทการต่อสู้กับภัยจากการก่อการร้าย ถือเป็นภารกิจทางด้านการรักษาความมั่นคงภายในที่มีการพัฒนาระดับความรุนแรงขึ้นมาจากที่เคยอยู่ในภูมิภาคอื่น และ ขยายวงมาสู่ภูมิภาคอาเซียน โดยที่การก่อการร้ายนั้นนอกจากจะสร้างผลกระทบ อย่างมหาศาลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป้าหมายแล้ว ยังสร้างความหวาดกลัว และทำลายขวัญของประชาชนในชาตินั้นอีกด้วย นอกจากนี้องค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญของกำลังพล และความพร้อมในด้านยุทธโศปกรณ์ในการต่อสู้กับการก่อการร้ายนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องใช้เวลาในการพัฒนาและต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า การต่อสู้กับการก่อการร้ายจึงจำเป็นต้องได้รับการเน้นย้ำ และให้ความสำคัญอย่างมากในอนาคตอันใกล้นี้ เพื่อที่จะเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติของหน่วยในอนาคต

1.3 บทบาทในการพัฒนารากฐานของประเทศ ตามที่ได้กล่าวถึงในข้อ 1.1 นั้น ประชากรถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของประเทศ ดังนั้นคุณภาพและฐานะความเป็นอยู่ของประชากรจึงถือว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของประเทศ ในด้านคุณภาพของประชากรนั้น ส่วนหนึ่งได้รับการพัฒนาโดยบุคคลากรในกองทัพซึ่งทำให้ประชากรมีวินัยในตนเอง มีความอดทนอดกลั้น และมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง เช่น นักศึกษาวิชาทหาร ทหารกองประจำการ นักเรียนทหาร เป็นต้น ส่วนในด้านวิชาความรู้อื่น ๆ นั้น เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนในด้านของฐานะความ

² รัฐ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลักได้แก่ ประชากร ดินแดน ผู้ปกครอง และอำนาจอธิปไตย

เป็นอยู่นั้น สามารถพัฒนาได้จากหลายภาคส่วน ในส่วนของกองพลทหารราบยานเกราะนั้น ที่ผ่านมามีการดำเนินการต่างๆ ตามแนวโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งโครงการเหล่านี้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการต่อสู้กับความยากจน เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชากรให้ดีขึ้น

1.4 บทบาทการต่อสู้ในสงครามไซเบอร์ เป็นสงครามสมัยใหม่ที่มีให้เห็นอยู่บ้างในห้วง 10 ปีที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าจะยังไม่สามารถเห็นได้ชัดในปัจจุบัน แต่จากข้อมูลที่ได้รับทั้งจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ และจากการคาดการณ์ล่วงหน้าของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้สัมภาษณ์มานั้น ในอนาคต 10 – 20 ปีข้างหน้า จะมีการต่อสู้กันทางไซเบอร์อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น หน่วยงานที่มีความทันสมัยมาก มีการเก็บข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ มีการติดต่อและประชาสัมพันธ์ออนไลน์ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต มีการสร้างฐานข้อมูลขนาดใหญ่ในการเก็บข้อมูล หน่วยงานเหล่านั้นก็จะมีโอกาสที่จะถูกโจมตีจากนักรบไซเบอร์ฝ่ายอื่น เพื่อทำลายข้อมูล ก่อวินาศกรรม หรือแม้กระทั่งโจมตีเพียงเพื่อทดสอบความสามารถของตนเอง ดังนั้นหน่วยทหารราบยานเกราะซึ่งเป็นหน่วยที่มีความทันสมัยสูงหน่วยหนึ่งในกองทัพ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมของยุทธโศปกรณ์และกำลังพลในบทบาทการต่อสู้กับสงครามไซเบอร์ในอนาคตอีกด้วย

2. หน้าที่และภารกิจของหน่วยทหารราบยานเกราะ ที่คาดว่าจะจำเป็นต้องปฏิบัติในอนาคตนั้น จะมีความสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดไว้ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

2.1 การช่วยเหลือประชาชน – เนื่องจากในปัจจุบันนั้นยังไม่มีข้อกำหนดภารกิจที่ชัดเจนในการช่วยเหลือประชาชนให้กับหน่วยทหาร การปฏิบัติในการช่วยเหลือประชาชนที่ผ่านมานั้น หน่วยทหารต่างๆจึงดำเนินการในลักษณะเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย³ (ปภ.) สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร⁴ (ปภ.กทม.) เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากแนวโน้มที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดภัยพิบัติ/ภัยธรรมชาติขนาดใหญ่มากขึ้น เมื่อหน่วยทหารได้รับบทบาทในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัย หน่วยทหารราบยานเกราะซึ่งมียุทธโศปกรณ์ที่ถือว่าทันสมัยที่สุดหน่วยหนึ่งของกองทัพบก ก็จะมีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลืออย่างเต็มขีดความสามารถ ในกรณีภัยพิบัติที่เคยเกิดขึ้น เช่น มหาอุทกภัย อัคคีภัย และวาตภัยนั้น กำลังพลของหน่วยมีประสบการณ์เป็นอย่างมากในการปฏิบัติภารกิจเหล่านี้ทั้งในห้วงก่อนที่จะเกิดภัย (เช่น การสร้างพนังกั้นน้ำ การขุดคูป้องกันไฟป่า การบริหารจัดการทิศทางการ

³ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ในการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นทั่วประเทศไทย โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆในพื้นที่ประสบภัย

⁴ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานราชการในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีภารกิจหลักในการควบคุมสถานีดับเพลิงในเขตกรุงเทพมหานคร และช่วยบรรเทาสาธารณภัยต่างๆตามที่ได้รับภารกิจขอ

ไหลของน้ำ เป็นต้น) ระหว่างที่เกิดภัย (เช่น การอพยพประชาชนไปอยู่ในพื้นที่ที่ปลอดภัย การนำสิ่งของถูกยักไปแจก การช่วยดับไฟป่า เป็นต้น) และการฟื้นฟูหลังจากการเกิดภัยพิบัติ อย่างไรก็ตามในบางกรณีที่มีอาจมีการรั่วไหลของสารเคมีที่มีอันตรายต่อมนุษย์ การปฏิบัติบางอย่างไม่สามารถใช้อุปกรณ์หรือยานพาหนะปกติได้ เช่น การอพยพประชาชนผ่านพื้นที่ที่ปนเปื้อนสารกัมมันตรังสี เป็นต้น คุณลักษณะของยุทธวิธีหลักของหน่วยทหารราบยานเกราะ ซึ่งเป็นยานเกราะล้อยางและรถสวนพาล้ำเสียงพลที่สามารถเคลื่อนที่ได้ในเกือบทุกสภาพภูมิประเทศ และสามารถป้องกันคนที่อยู่ในห้องโดยสารจากสารเคมี สารพิษ และกัมมันตรังสีได้ จึงมีโอกาสนำมาใช้ในภารกิจลักษณะนี้

2.2 การต่อสู้กับภัยจากการก่อการร้าย – จากการขยายตัวของก่อการร้ายเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น ทำให้กองทัพมีบทบาทใหม่ในการต่อสู้กับภัยคุกคามดังกล่าว จากบทบาทนี้ทำให้หน่วยต่างๆ มีหน้าที่ในการที่จะต้องพัฒนากำลังพล และบุคลากรของหน่วยเพื่อที่จะให้มีความพร้อมในการต่อสู้กับกลุ่มผู้ก่อการร้าย ซึ่งโดยปกติแล้วการก่อการร้ายนั้นจะทำในพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อความกลัว ขวัญ และวิถีชีวิตปกติของประชาชน เช่น สถานที่ที่มีคนอยู่จำนวนมาก พื้นที่เศรษฐกิจ สถานที่เชิงสัญลักษณ์ เป็นต้น ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ ส่วนใหญ่นั้นล้วนอยู่ในเขตเมืองทั้งสิ้น หน่วยทหารราบยานเกราะมียุทธวิธีหลักที่สามารถใช้ในการกิจการรบในสิ่งปลูกสร้างได้ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นหน่วยหลักในการใช้ต่อสู้กับกลุ่มก่อการร้ายอย่างเต็มรูปแบบในกรณีที่มีผู้ก่อการร้ายจำนวนมากในพื้นที่ที่เป็นเขตเมือง

2.3 การพัฒนารากฐานของประเทศ – เป็นบทบาทสำคัญที่ได้รับเนื่องจากหน่วยทหารต่างๆ มีความเกี่ยวพันกับประชาชนทุกพื้นที่ ทำให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจถึงปัญหาต่างๆของประชาชนถึงในระดับรากหญ้า ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการที่จะพัฒนาประเทศ เช่น ปัญหาความยากจนของประชาชน ปัญหาการศึกษา เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความยากจนนั้นเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรง หน้าที่ของหน่วยทหารทั้งหลาย รวมไปถึงหน่วยทหารราบยานเกราะก็คือการที่จะช่วยเหลือประชาชนเหล่านี้ให้มีกินมีใช้อย่างอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้แนวทางตามโครงการพระราชดำริฯ เป็นเครื่องมือ สิ่งที่หน่วยสามารถกระทำได้คือการช่วยในการเผยแพร่องค์ความรู้เหล่านี้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหน่วยทหารราบยานเกราะในปัจจุบันก็ได้ดำเนินการอยู่ นอกจากนี้ การที่กำลังพลของหน่วยได้นำเอาองค์ความรู้เหล่านี้ไปปฏิบัติและประสบความสำเร็จ ก็จะเป็นตัวอย่างที่ประชาชนสามารถนำไปลอกเลียนและปฏิบัติตามเพื่อรากฐานที่ดีขึ้นของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติได้

2.4 การต่อสู้ในสงครามไซเบอร์ – หน่วยทหารจะต้องมีขีดความสามารถในการต่อสู้กับภัยคุกคามทางด้านไซเบอร์ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามในอนาคตที่จะต้องเผชิญ เมื่อเทคโนโลยีของประเทศต่างๆทั่วโลกมีความทันสมัยขึ้น การก้าวตามเทคโนโลยีเหล่านั้นก็เป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แต่การใช้เทคโนโลยีใน

การโจมตีฝ่ายตรงข้ามนั้น ก็เป็นสิ่งที่ควรจะมีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและเฝ้าระวัง สำหรับหน้าที่ที่หน่วยทหารราบยานเกราะจะต้องปฏิบัตินั้นคือการพัฒนาขีดความสามารถทางด้านกำลังพลให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องพื้นฐานของสงครามไซเบอร์ ได้แก่ การรักษาความปลอดภัย และการป้องกันระบบเครือข่าย ซึ่งจะเป็นการปฏิบัติในเชิงรับที่สามารถทำให้หน่วยงานมีความปลอดภัยจากการถูกโจมตีทางไซเบอร์ได้ นอกจากนี้ในการโจมตีฝ่ายตรงข้ามทางไซเบอร์เป็นการปฏิบัติที่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญเป็นอย่างมาก จึงอาจจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน และกองทัพ

การจัด ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของกำลังพล

การจัดกำลังพลให้มีความเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่และภารกิจของหน่วยนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ รายละเอียดต่างๆ ทั้งในเรื่องอัตราบรรจุกำลัง อายุของกำลังพลแต่ละนาย ขีดความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่ง รวมไปถึงแนวทางในการรับราชการนั้น จะต้องมีการกำหนดอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ การพัฒนาความรู้ความสามารถ และการสร้างความชำนาญให้กับกำลังพลที่มีอยู่นั้น จะเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของกำลังพลและของหน่วยให้มีมาตรฐานสูงขึ้นได้ การจัด ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของกำลังพล ในการจัดกำลังพลเพื่อทำงานในหน่วยทหารต่างๆ รวมไปถึงหน่วยทหารราบยานเกราะนั้น สามารถพิจารณาตามประเด็นต่างๆ ประกอบด้วย อัตรากำลังพล อายุของกำลังพล ขีดความสามารถของกำลังพล และแนวทางการรับราชการ โดยทั้ง 4 ประเด็นนี้นั้นเกี่ยวข้องกับ การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ ในด้านกำลังพลทั้งสิ้น

1. อัตรากำลังพล กองทัพบกในปัจจุบันได้มีการอนุมัติอัตรากำลังพลเป็น 4 ระดับ ได้แก่ อัตราเต็ม มีการบรรจุกำลังพลร้อยละ 100, อัตราลดระดับ 1 มีการบรรจุกำลังพลร้อยละ 80, อัตราลดระดับ 2 มีการบรรจุกำลังพลร้อยละ 70, และอัตราลดระดับ 3 มีการบรรจุกำลังพลร้อยละ 30 (หรือที่เรียกว่าอัตราโครง) ซึ่งในปัจจุบันกองพลทหารราบยานเกราะนั้น ได้รับการอนุมัติอัตราลดระดับ 1 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และภารกิจของหน่วยในปัจจุบัน เนื่องจากหน่วยมีภารกิจในการป้องกันชายแดน และภารกิจอื่นๆที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อย และการช่วยเหลือประชาชนตามโอกาส ซึ่งทุกภารกิจนั้นล้วนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับความมั่นคงของชาติ ดังนั้นหน่วยจึงจำเป็นต้องรักษาระดับความพร้อมรบที่อยู่ในระดับที่สูง

2. อายุของกำลังพล ในปัจจุบันมีกำลังพลจำนวนหนึ่งที่ทำงานให้กับหน่วยมาเป็นเวลานาน กำลังพลเหล่านี้ถึงจะมีประสบการณ์สูงมากเกี่ยวกับงานเฉพาะหน้าที่ในหน่วย แต่ก็มีอายุมากเช่นกัน การที่หน่วยทหารราบยานเกราะเป็นหน่วยกำลังรบหลักหน่วยหนึ่งของกองทัพบกนั้น ในการฝึกหรือภารกิจ บางครั้งอาจจะต้องมีการใช้ขีดความสามารถทางด้านความแข็งแรงของร่างกาย ซึ่งเกินวัยของกำลังพลอัน

ทรงคุณค่าเหล่านี้ หน่วยจึงได้มีการปรับเอากำลึงพลส่วนหนึ่งที่มีวิทยุสูงให้ไปทำงานในตำแหน่งที่ใช้ความแข็งแรงของร่างกายต่ำ เช่น ในส่วนบังคับบัญชา และฝ่ายอำนวยการของแต่ละหน่วย ในขณะที่เดียวกันก็หมุนเวียนกำลึงพลที่อายุยังน้อยให้ไปปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ต้องใช้ความแข็งแรงของร่างกายมากกว่า อย่างไรก็ตามการจัดการกำลึงพลในด้านอายุของกำลึงพลนี้ ควรจะมีความสอดคล้องกับแนวทางการรับราชการของกำลึงพลที่จะต้องหมุนเวียนไปสู่ตำแหน่งที่ทำงานโดยไม่ตรากตรำจนเกินไปเมื่อมีอายุมากขึ้น

3. ชีตความสามารถของกำลึงพล ในอนาคตอันใกล้นี้ควรจะมีการส่งเสริมกำลึงพลในการฝึก/ศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีและวิทยาการที่ทันสมัยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับกำลึงพลในการที่จะรองรับความเปลี่ยนแปลง และเป็นการฝึกความคุ้นเคยและความชำนาญในการทำงานร่วมกับอาวุธ ยุทธโศปกรณ์ และเทคโนโลยีต่างๆที่ทันสมัย นอกจากนี้ควรมีการให้ความรู้และมีการฝึกในเรื่องการต่อต้านการก่อการร้าย การต่อสู้กับสงครามไซเบอร์ และปฏิบัติการทางทหารอื่นนอกเหนือจากสงคราม ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย การรักษาสันติภาพ การค้นหาและช่วยเหลือในกรณีอุบัติเหตุต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นต้น

4. แนวทางการรับราชการของกำลึงพล ควรมีการจัดการ และวางแผนในแนวทางการรับราชการของกำลึงพลทั้งนายทหารและนายสิบอย่างเหมาะสม โดยมีการสนับสนุนกำลึงพลที่มีวินัยดี มีความรู้ความสามารถสูง ให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น และมีการส่งกำลึงพลที่ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในบางเรื่องไปทำการฝึก/ศึกษา และให้ดำรงตำแหน่งที่จะได้รับความรู้/ประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ การวางแผนทางการรับราชการที่เหมาะสมนั้น จะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลึงพล และเป็นการวางแผนเป้าหมายไว้เพื่อให้กำลึงพลแต่ละนายมีความตั้งใจและพยายามในการบรรลุเป้าหมายเหล่านั้นอีกด้วย

ยุทธโศปกรณ์

เพื่อเป็นการจัดกลุ่มให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้แบ่งยุทธโศปกรณ์ของกองพลทหารราบยานเกราะเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการสู้รบ ยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติการทางทหารอื่นนอกเหนือจากสงคราม และยุทธโศปกรณ์อื่นๆ โดยจากข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และวิเคราะห์แล้วนั้น สามารถอธิบายแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาทางด้านยุทธโศปกรณ์ของหน่วยทหารราบยานเกราะได้ดังนี้

1. ยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการสู้รบ กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์นั้น มียุทธโศปกรณ์หลักที่ใช้ในการสู้รบอยู่หลายประเภท ทั้งยานรบ อาวุธยิงสนับสนุน และกระสุนต่างๆ (รายละเอียดตามข้อมูลในบทที่ 3 หน่วยทหารราบยานเกราะกับบทบาทด้านความมั่นคงของประเทศไทย) จากการพิจารณาขีดความสามารถต่างๆของอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่มีนั้น ถือว่ามีความเหมาะสมกับภารกิจในการป้องกันประเทศ

จากภัยคุกคามด้านการทหารทางด้านทิศตะวันออกของประเทศไทยอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็น 1) การใช้รถสายพานลำเลียงพลในหน่วยที่ติดกับแนวชายแดน เนื่องจากพื้นที่ปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นภูมิประเทศ มีชายถนนน้อย และ ในบางครั้งอาจจำเป็นต้องใช้ทหารราบในการเคลื่อนที่เข้าหาที่หมาย ซึ่งยานรบที่เคลื่อนที่ บนสายพานนั้นสามารถเคลื่อนที่ได้คล่องแคล่วและมีความอ่อนตัวมากกว่ายานรบที่ใช้ล้อ 2) การใช้ยานเกราะล้อภายในพื้นที่ตอนใน ซึ่งลักษณะพื้นที่ปฏิบัติการนั้นมีชายถนนจำนวนมาก ยานรบที่ใช้ล้อจึงสามารถเคลื่อนที่ได้โดยใช้ความเร็วที่สูงกว่า และมีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่มากกว่า 3) การจัดอาวุธยิงสนับสนุนเป็นปืนใหญ่ขนาดความกว้างปากลำกล้อง 155 มม. ที่มีระยะยิงไกลกว่าปืนใหญ่ขนาดความกว้างปากลำกล้อง 105 มม. ที่ใช้ในการสนับสนุนหน่วยทหารราบมาตรฐาน รวมถึงการจัดให้มีปืนใหญ่แบบอัตตาจร เพื่อใช้ในการสนับสนุนยานรบที่สามารถเคลื่อนที่ได้ไกลและเร็วกว่าทหารราบเดินเท้า อย่างไรก็ตามยุทธโศปกรณ์เหล่านั้น บางส่วนยังได้รับไม่ครบตามอัตราของหน่วย ซึ่งยุทธโศปกรณ์ที่ยังไม่ได้รับเหล่านี้ มีผลกระทบต่อระดับความพร้อมรบของหน่วย ดังนั้นการปรับปรุงทางด้านยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการสู้รบให้สอดคล้องกับบทบาทของหน่วย สามารถทำได้โดยการบรรจุยุทธโศปกรณ์หลักให้ครบตามอัตรา ซึ่งจะเป็นการปรับกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ให้เป็นกองพลทหารราบยานเกราะทั้งกองพลอย่างสมบูรณ์นั่นเอง

2. ยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติการทางทหารอื่นนอกเหนือจากสงคราม เป็นยุทธโศปกรณ์ที่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอในการปฏิบัติการกิจไม่ว่าจะเป็นยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมฝูงชนในภารกิจการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในภารกิจบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น ยุทธโศปกรณ์เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากจะต้องใช้ในการฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ความชำนาญของกำลังพล เพื่อให้หน่วยมีความพร้อมที่จะปฏิบัติการกิจในทันที

3. ยุทธโศปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติการกิจใหม่ เช่น การต่อสู้ในสงครามไซเบอร์ จะต้องใช้ยุทธโศปกรณ์เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รวมไปถึงซอฟต์แวร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่างๆ (Peripheral) ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้กำลังพลมีขีดความสามารถเพียงพอแล้ว จะสามารถใช้ยุทธโศปกรณ์เหล่านี้ในการต่อสู้ กับสงครามไซเบอร์ได้อย่างเหมาะสม

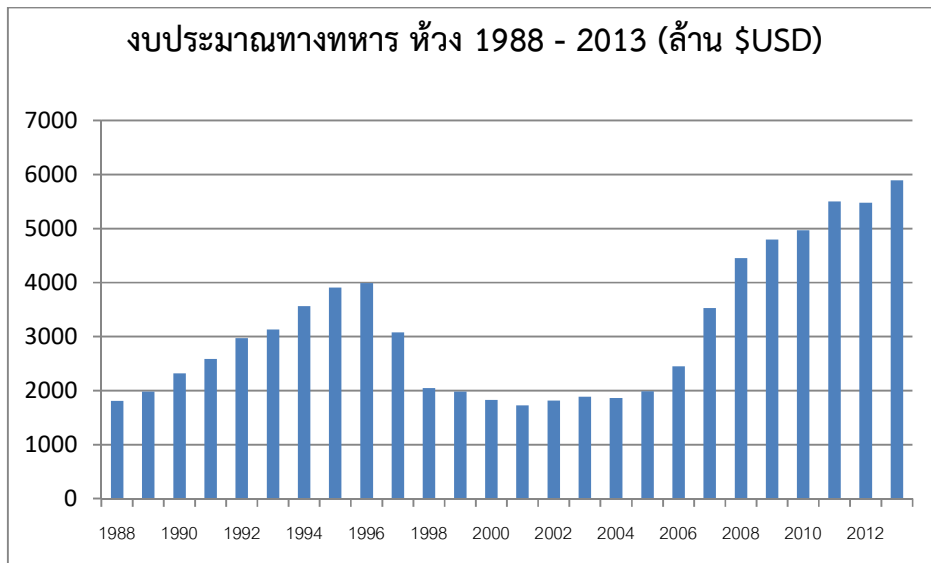
งบประมาณ

งบประมาณเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการพัฒนากองทัพหรือแม้กระทั่งการพัฒนาประเทศ ในการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเช่นกัน จากการศึกษาฐานข้อมูลทางด้านงบประมาณที่กระทรวงกลาโหมได้รับเพื่อใช้ในกิจการ

ต่างของกองทัพในห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013⁵ (พ.ศ.2531 – 2556) ของประเทศต่างๆทั่วโลก ในส่วนของประเทศไทยนั้น งบประมาณที่ได้รับเพื่อใช้ในกิจการทางทหารมีดังแผนภาพที่ 4 - 1 ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วสรุปได้ว่าในห้วงปี ค.ศ.1988 จนถึง 1996 นั้น งบประมาณด้านการทหารของประเทศไทยได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ในปี ค.ศ.1996 นั้น มีงบประมาณมากกว่าปี ค.ศ.1988 มากกว่า 2 เท่า หรือเพิ่มขึ้นมากกว่า 100 เปอร์เซ็นต์⁶ อย่างไรก็ตามหลังจากนั้น ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจ จนต้องมีการกู้ยืมเงินจาก IMF⁷ ทำให้รัฐบาลต้องลดรายจ่ายลงในภาพรวม ทางกองทัพจึงถูกตัดงบประมาณลงไปด้วย จากวิกฤตเศรษฐกิจครั้งนั้นทำให้เกิดผลกระทบในด้านงบประมาณของกองทัพอยู่ประมาณ 10 ปี หลังจากนั้นกองทัพจึงได้งบประมาณเพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆนับจากปี ค.ศ. 2007 เป็นต้นมาจนถึงปี 2013

แผนภาพที่ 4 - 1 งบประมาณทางทหารของประเทศไทย ห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013 (พ.ศ.2531 – 2556)

หน่วยเป็นล้านเหรียญสหรัฐฯ

⁵ <http://www.sipri.org/research/armaments/milex/measuring-military-expenditures>

⁶ การคำนวณงบประมาณดังกล่าวนี้ไม่ได้นำเอาอัตราเงินเฟ้อในแต่ละปีมารวมในการคำนวณ

⁷ IMF คือ International Monetary Fund

เมื่อพิจารณาจากสถิติโดยคิดตัวเลขงบประมาณทางทหารเป็นอัตราส่วนร้อยละจากผลิตภัณฑ์มวลรวม (Growth Domestic Product : GDP) ของประเทศไทย จะเป็นดังแผนภาพที่ 4.2 กล่าวคือจะสังเกตได้ว่าในภาพรวมของกราฟนั้นในปี ค.ศ.1988 มีตัวเลขงบประมาณทางทหารเป็นอัตราส่วนเกือบร้อยละ 3 จากผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ซึ่งในปีต่อๆมานั้นตัวเลขในส่วนนี้ลดลงเรื่อยๆอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะมีบางช่วงที่ตัวเลขสูงขึ้น แต่แนวโน้มในภาพรวมเมื่อพิจารณาจนถึงปี 2013 แล้วนั้นเป็นแนวโน้มที่จะลดลง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากจำนวนงบประมาณที่ได้รับในแผนภาพที่ 4.1 แล้วนั้น สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศไทยนั้นดีขึ้นตามลำดับเนื่องจากตัวเลขที่เป็นเม็ดเงินนั้นสูงขึ้น โดยในห้วงทศวรรษที่ผ่านมาขึ้นดีกว่าห้วง 20 – 30 ปีที่ผ่านมาเฉลี่ยถึงร้อยละ 20

แผนภาพที่ 4 - 2 งบประมาณทางทหารของประเทศไทย ห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013 (พ.ศ.2531 – 2556)
โดยคิดเป็นร้อยละจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP: Growth Domestic Products)

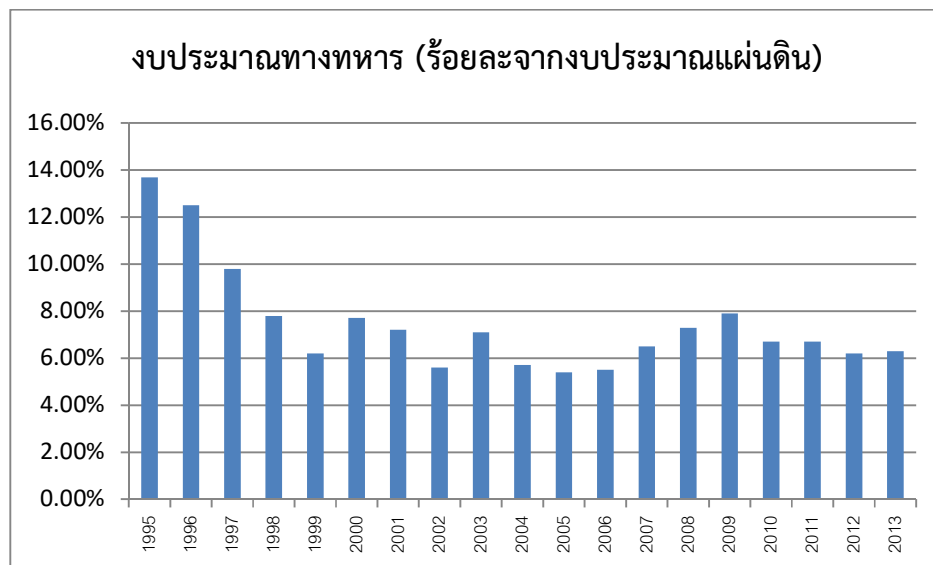

อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาจากสถิติงบประมาณทางทหารที่คิดเป็นร้อยละจากงบประมาณแผ่นดินในแผนภาพที่ 4 - 3 แล้วนั้น จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับสถิติที่คิดเป็นร้อยละจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ กล่าวคือมีแนวโน้มอัตราส่วนลดลงเรื่อยๆ ถึงแม้ว่าตัวเลขงบประมาณที่ได้รับจะเพิ่มขึ้นก็ตาม ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวมานั้นน่าจะแสดงให้เห็นว่า รัฐบาลในห้วง 10 – 20 ปี หลังจากวิกฤต

เศรษฐกิจมาแล้วนั้น ให้ความสำคัญในด้านการทหารน้อยลงเมื่อคิดเป็นร้อยละเปรียบเทียบกับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทางด้านอื่นๆ

งบประมาณทางทหารตั้งแต่ปี ค.ศ.1988 – 2013 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียนแล้ว (ยกเว้นประเทศเมียนมาร์ที่ไม่สามารถหาข้อมูลได้) สามารถวิเคราะห์ได้ว่า หากสถานะทางเศรษฐกิจของภูมิภาคมีความใกล้เคียงกันแล้ว ประเทศไทยมีงบประมาณทางด้านการทหารโดยเฉลี่ยอยู่ใน 5 อันดับแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในห้วง 5 ปีหลังนั้น อยู่ในอันดับที่ 3 รองจากสิงคโปร์และอินโดนีเซีย ตามลำดับตามมาด้วยมาเลเซีย และเวียดนาม ที่มีงบประมาณรายจ่ายด้านการทหารใกล้เคียงกับประเทศไทย รายละเอียดงบประมาณทางทหารของแต่ละประเทศนั้นตามภาคผนวก

แผนภาพที่ 4.3 งบประมาณทางทหารของประเทศไทย ห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013 (พ.ศ.2531 – 2556) โดยคิดเป็นร้อยละจากงบประมาณแผ่นดิน (Government Spending)

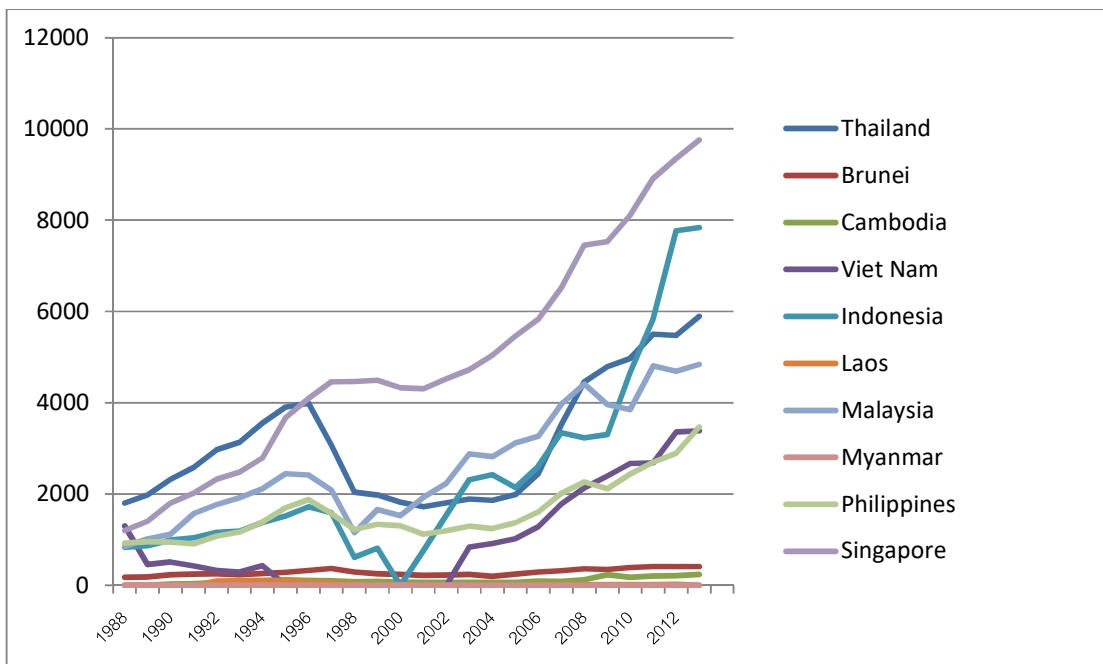

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากสถานภาพทางด้านงบประมาณแล้ว สามารถสรุปได้ว่าประเทศไทยมีแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงทำให้งบประมาณแผ่นดินที่จะสามารถนำมาใช้ได้นั้นมีมากขึ้น ถึงแม้ว่าอัตราส่วนของงบประมาณทางทหารที่ได้รับจากรัฐบาลในแต่ละปีจะมีน้อยลงเมื่อเทียบเป็นร้อยละจากผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และร้อยละจากงบประมาณแผ่นดิน แต่

จากรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นนั้น ทำให้กองทัพได้รับงบประมาณที่สูงขึ้นเล็กน้อยทุกๆปีอย่างต่อเนื่องในห้วงทศวรรษที่ผ่านมา และมีแนวโน้มมากขึ้นไปอีกระยะหนึ่งถ้าไม่เกิดปัญหาขึ้นวิกฤตในด้านเศรษฐกิจขึ้น

โดยสรุปแล้วในด้านงบประมาณทางทหารที่จะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาหน่วยทหารราบยานเกราะนั้น จะมีความสอดคล้องกับงบประมาณทางทหารทั้งหมดที่ได้รับ ดังนั้นเมื่อพิจารณาในเรื่องการพัฒนาและการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะในเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับงบประมาณ เช่น การจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์เพิ่มเติม นั้น จะเห็นได้ว่ากองทัพไทย ยังไม่มีขีดความสามารถในการดำเนินการทั้งหมดในภาพรวมแบบก้าวกระโดด แต่ยังคงจะต้องเลือกที่จะพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงในส่วนที่มีความสำคัญ และความเร่งด่วนที่สูงกว่า และต่อไปตามลำดับ รายละเอียดของตัวเลขงบประมาณในแต่ละปีของแต่ละประเทศนั้น สามารถดูเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก

แผนภาพที่ 4.4 งบประมาณทางทหารของประเทศในกลุ่มอาเซียน ห้วงปี ค.ศ.1988 – 2013 (พ.ศ.2531 – 2556) หน่วยเป็นล้านเหรียญสหรัฐฯ

ในบทนี้ได้กล่าวถึงการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะทั้งในด้านบทบาท หน้าที่ และภารกิจของหน่วย, รวมไปถึงยุทธโธปกรณ์ และงบประมาณที่ได้รับ อย่างไรก็ตามแนวทางในการพิจารณาปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะนั้นทางผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าควรจะยึดถือภารกิจ

ด้านความมั่นคงในการต่อสู้กับภัยคุกคามที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตที่มีความสำคัญเป็นความเร่งด่วนอันดับแรก เพื่อให้หน่วยทหารราบยานเกราะในอนาคตนั้นมีขีดความสามารถรอบด้าน สามารถปฏิบัติการได้ทั้งภารกิจทางทหาร ทั้งการปฏิบัติการรบ และการปฏิบัติการทางทหารอื่นๆ นอกเหนือจากสงคราม ทั้งนี้รวมไปถึงการรักษาความมั่นคงภายในและการร่วมกันพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน

บทที่ 5

การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ

บทสุดท้ายนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยในเรื่องการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้นั้นต้องการที่จะหาคำตอบใน 3 ประเด็นคำถามซึ่งได้แก่ ลักษณะของภัยคุกคามที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญในอนาคตหลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของประเทศไทยในการที่จะต่อสู้กับภัยคุกคามเหล่านั้น และข้อสรุปที่ได้แก่การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในสภาวะการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ในส่วนท้ายของบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงข้อเสนอแนะต่างๆที่อาจจะมีประโยชน์กับการทำวิจัย ผลงานวิชาการ และการร่างแนวทางการปฏิบัติต่างๆที่เกี่ยวข้องในอนาคต

สรุปผลงานวิจัย

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่ทุกภูมิภาคทั่วโลกจะต้องเผชิญ ซึ่งมีความหลากหลายและแปลกใหม่มากยิ่งขึ้น โดยพุ่งเป้าไปที่ภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย ภัยคุกคามเหล่านี้ทำให้ภารกิจทางด้านความมั่นคงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การที่ประเทศไทยเข้าร่วมกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเพื่ออำนาจต่อรองที่มากยิ่งขึ้น เช่น การเข้าสู่ประชาคม ASEAN เป็นอีกประเด็นสำคัญในการพิจารณากำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของชาติ รวมถึงแนวทางในการพัฒนาองค์กร บุคลากร และยุทธโธปกรณ์ด้านความมั่นคง ให้มีความเหมาะสมกับภารกิจยิ่งขึ้น กองพลทหารราบยานเกราะมีที่ตั้งอยู่บริเวณที่เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศทางภูมิศาสตร์ และมีขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างหลากหลาย จึงได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการปรับบทบาท และเตรียมความพร้อมของหน่วยสำหรับภารกิจในอนาคต จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้โดยแยกเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

1. ลักษณะของภัยคุกคามที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญในอนาคต

เนื่องจากสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติรวมถึงสถานการณ์ความมั่นคงด้านการทหาร จึงทำให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงแบบใหม่ขึ้นหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นภัยคุกคามทางด้านไซเบอร์ ภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ทั้งนี้รวมไปถึงการสร้างอำนาจต่อรองกับประเทศมหาอำนาจโดยการสะสมอาวุธ

นิวเคลียร์ ซึ่งมีผลทำให้เกิดประศมหาอำนาจใหม่ขึ้นอีกหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นอินเดีย จีน และประเทศอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ทำให้ประเทศต่างๆ มีความจำเป็นต้องกำหนดท่าทีและความสัมพันธ์ที่ชัดเจนต่อประศมหาอำนาจ เพื่อให้ผลประโยชน์สูงสุดตกอยู่กับประเทศตน

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยในปลายปีพุทธศักราช 2558 นั้นถือเป็นอีก 1 ขั้นสู่ความเปลี่ยนแปลง ซึ่งในมิติของความมั่นคงนั้นก็จะมีการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน จากการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ มีผลทำให้ลักษณะของภัยคุกคามที่แตกต่างไปจากเดิม โดยภัยคุกคามเหล่านี้บางส่วนส่งผลกระทบต่ออย่างจำกัดอยู่เพียงในประเทศหรือกลุ่มประเทศใกล้เคียงกัน บางส่วนส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อภูมิภาคหรืออาจจะขยายวงออกไปจนสามารถกระทบทุกประเทศในโลกได้ งานวิจัยฉบับนี้เฟ่งเล็งเฉพาะภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อประเทศไทย โดยภัยคุกคามเหล่านี้อาจมาจากภายนอกประเทศหรือจากภายในประเทศเอง สามารถสรุปได้ดังนี้

- 1.1 ภัยคุกคามจากการก่อการร้าย จะเริ่มขยายขอบเขตเข้ามาในภูมิภาคและเข้าสู่ประเทศไทย
- 1.2 ภัยจากโรคระบาด มีการกลายพันธุ์ของเชื้อโรค และติดต่อแพร่เชื้อจากประเทศหนึ่งไปยังประเทศอื่นๆทั่วโลกที่ไม่มีมาตรการป้องกันโรคระบาดที่ดีพอ
- 1.3 ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ในห้วง 1 ทศวรรษที่ผ่านมา ความถี่ในการเกิดภัยธรรมชาติขนาดใหญ่มีมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต
- 1.4 ความขัดแย้งในความคิดของคนในชาติ กลายเป็นปัญหาที่ฝังลึกในสังคมและระบบการเมืองของไทย ซึ่งปัญหานี้จำเป็นที่จะต้องใช้เวลาในการเยียวยาแก้ไข
- 1.5 การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ถึงแม้ว่าสถานการณ์ต่างๆจะมีความชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ แต่ยังคงต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งในการคลี่คลายปัญหานี้อย่างยั่งยืน
- 1.6 ภัยคุกคามจากโลกไซเบอร์ ที่มีต้นกำเนิดมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีความทันสมัยมากขึ้น ข้อมูลข่าวสารต่างๆที่มีความสำคัญจึงอาจถูกโจมตีจากที่ใดก็ได้ในโลกผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต
- 1.7 ปัญหาความยากจนของประชาชน เป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ ซึ่งปัญหานี้จะมีผลกระทบต่อมิติด้านความมั่นคงของชาติในทุกด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา
- 1.8 ปัญหากระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน ไม่ว่าจะเป็นการค้ามนุษย์ ของเถื่อน ยาเสพติด แรงงานเถื่อน และการรุกล้ำเขตแดน ล้วนเป็นปัญหาที่มีมายาวนาน แต่จะทวีความรุนแรงขึ้นเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ

2. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของประเทศไทย

จากภัยคุกคามที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญ จึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและรักษาความมั่นคงของชาติจากภัยคุกคามต่างๆ ประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

2.1 การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง เป็นการใช้เครื่องมือทางการทูตในการสร้างความสัมพันธ์กับมิตรประเทศทั้งในและนอกภูมิภาค ประเทศมหาอำนาจ และองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการทหาร การรักษาความมั่นคงของภูมิภาค และการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติร่วมกัน

2.2 การผนึกกำลังป้องกันประเทศ โดยการสนธิกำลังคนและทรัพยากรของประเทศในการช่วยสนับสนุนหน่วยกำลังรบหลักในการป้องกันประเทศ ทั้งนี้งานในยุทธศาสตร์ข้อนี้อย่างรวมถึงการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ การช่วยเหลือประชาชนในวิกฤตการณ์ต่างๆ การลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มที่มีแนวความคิดต่างกัน การแก้ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน และการแก้ปัญหาเรื่องความยากจนของประชาชน

2.3 การป้องกันเชิงรุก เป็นการเตรียมความพร้อมของกองทัพ ทั้งกำลังพลและยุทโธปกรณ์ เพื่อการป้องปรามการรุกรานของกองทัพอื่น ทั้งนี้รวมถึงการพัฒนาคุณภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวกำลังพลเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ และอำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตนให้กับหน่วยงาน

3. การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ

เนื่องจากยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปทำให้ภารกิจต่างๆได้เปลี่ยนแปลงไปด้วยถึงแม้ว่าในบางส่วนจะเป็นภารกิจเดิม แต่ในภารกิจใหม่ที่ได้รับเพิ่มเติมมานั้นทำให้หน่วยจำเป็นต้องปรับบทบาทและองค์ประกอบของหน่วยให้มีความเหมาะสมกับภารกิจ ซึ่งในการปรับบทบาทนี้รวมถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และขีดความสามารถของหน่วย โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่คาดว่ากองทัพจะได้รับอีกด้วย

3.1 ด้านกำลังพล จะต้องมีการจัดหน่วยทหารราบยานเกราะซึ่งเป็นหน่วยที่ดูแลจุดยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่สำคัญของประเทศนี้ ให้มีอัตราเต็มตามที่ได้รับอนุมัติ มีอายุที่เหมาะสมกับภารกิจ อีกทั้งยังมีการเพิ่มความรู้ความชำนาญของกำลังพลในเรื่องเพิ่มเติมจากภารกิจปัจจุบัน ประกอบด้วย การต่อต้านการก่อการร้าย การต่อสู้ในสงครามไซเบอร์ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติการร่วมกับมิตรประเทศ นอกจากนี้กำลังพลจะต้องมีแนวทางการรับราชการที่ชัดเจนและเหมาะสม

3.2 ด้านยุทโธปกรณ์ จะต้องมีการเสริมสร้างหน่วยทางด้านยุทโธปกรณ์ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจ ไม่ว่าจะเป็นส่วนในของยุทโธปกรณ์หลักของหน่วยในการรบ และยุทโธปกรณ์ในภารกิจทาง

ทหารอื่นนอกเหนือจากสงคราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งเป็นภารกิจที่ทางกองทัพเข้ามามีบทบาทมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในห้วงทศวรรษที่ผ่านมา

3.3 ด้านงบประมาณ เป็นประเด็นที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ยากเนื่องจากประเทศมีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงควรจะมีการพิจารณาใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า โดยพิจารณาดำเนินการตามสิ่งที่มีความสำคัญและเร่งด่วนเป็นอันดับแรก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ภาพร่างของลักษณะภัยคุกคามที่ประเทศไทยและภูมิภาคจะต้องเผชิญในห้วง 2 ทศวรรษนี้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น มีผลต่อการปรับยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติให้มีความเหมาะสมกับสภาวะการณ์ ซึ่งหน่วยทหารราบยานเกราะที่มีภารกิจในการรักษาความมั่นคงในพื้นที่ที่เป็นจุดยุทธศาสตร์จุดหนึ่งของประเทศไทย จำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงสุดในการปฏิบัติภารกิจในมิติความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การศึกษาวิจัยในอนาคตที่สืบเนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ที่คาดว่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาด้านความมั่นคงได้แก่ การวิจัยเพื่อหาเส้นทางและความเชื่อมโยงของการขยายแนวรบทางด้านนกอการร้ายจากภูมิภาคอื่นเข้ามายังประเทศไทย ความเสี่ยงทางด้านความมั่นคงของประเทศไทยในการรับมือกับสงครามไซเบอร์ และการเปรียบเทียบสถิติของการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดนทุกชนิดในห้วงก่อนและหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งการศึกษาวิจัยในอนาคตตามที่เสนอนี้ นั้นจะช่วยให้ผู้วิจัยมองเห็นภาพของภัยคุกคามแต่ละประเภทได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปเป็นข้อมูลตั้งต้นในการวางยุทธศาสตร์ในการต่อสู้กับภัยคุกคามเหล่านั้น เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติ และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนชาวไทยสืบไป

บรรณานุกรม

- กิตติ อริยานนท์, พันตำรวจโท. “ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ : สู้ด้วยยุทธศาสตร์ และเข็มมุ่งใหม่สำหรับประเทศไทย”. เอกสารวิจัยหลักสูตรผู้กำกับการ, วิทยาลัยการตำรวจ, 2554.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, วาสนา วงศ์สุรวัฒน์. “องค์การความร่วมมือเชียงใหม่ การก่อตัวของ อภิมหาอำนาจใหม่”, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- ทัชชฌัย (ฤกษ์สุด) ทองอุไร (เรียบเรียง). “มุมมองต่อประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ของ ศ.(พิเศษ) ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย” , กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- สุรชาติ บำรุงสุข. "ประชาคมอาเซียนมิติด้านความมั่นคง: ASEAN Community Security Dimension", จุลสารความมั่นคงศึกษา. มกราคม 2555 ฉบับที่ 103
- สาทิพย์ วงศ์อนันต์นนท์. “มหาอุทกภัยไทย 2554 กับผลกระทบต่อเศรษฐกิจ”. (สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา, บทความวิชาการ, 2554). 2554
- สถาบันพระปกเกล้า. “รายงานการวิจัยการสร้างความปลอดภัย”. (สถาบันพระปกเกล้า, 2555).
- กองทัพบก. คำสั่ง ทบ. ลับ – ด่วนมาก ที่ กท.0403/2722 เรื่อง ขออนุมัติปรับโครงสร้างการจัดกำลังรบ ร./ม., 13 ตุลาคม 2529.
- ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ. ฉบับที่ 1/2557, 22 พฤษภาคม 2557.
- กลาโหม, กระทรวง. “แผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม 2554”. 2554.
- กลาโหม, กระทรวง. “(ร่าง) ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2550”. 2550.
- กลาโหม, กระทรวง. “(ร่าง) ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2555”. 2555.
- กองทัพบก. “แผนพัฒนากองทัพบก ปี 2555 - 2559”. 2555.
- คมชัดลึก. “ไอเอสตัดหัวตัวประกันญี่ปุ่นแล้ว”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.komchadluek.net/detail/20150201/200557.html>, 2558.

ผู้จัดการออนไลน์. “รายละเอียดเหตุระทึกกราดยิง 12 ศพ สื่อฝรั่งเศสล้ออิสลาม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9580000002731>, 2558.

ไทยโพสต์. “ISIS คือใคร?”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : www.thaipost.net/sunday/220614/92073, 2557

“สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<http://th.wikipedia.org/wiki/สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้>, 2557.

“เหตุการณ์ก่อการร้ายที่สำคัญ ใน คริสตวรรษที่ 21”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<http://history609.weebly.com/>, 2558.

“อุทกภัยในประเทศไทย พ.ศ.2554”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://th.wikipedia.org/wiki/อุทกภัยในประเทศไทย_พ.ศ._2554, 2558.

“องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://th.wikipedia.org/wiki/องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ>, 2557.

Alexander Nicoll, (Editor). “Strategic Survey 2013: The Annual Review of World Affairs.” (Abingdon: Routledge, 2013).

Alexander Nicoll, (Editor). “Strategic Survey 2014: The Annual Review of World Affairs.” (Abingdon: Routledge, 2014).

International Crisis Group. “Waging Peace: ASEAN and the Thai – Cambodian Border Conflict”, December 2011.

James Hackett, (Editor). “The Military Balance 2012: The annual assessment of global military capabilities and defence economics”. Abingdon: Routledge, 2013.

Janne Haaland Matlary. “European Union Dynamics in the New National Interest”. Hampshire: Palgrave macmillan, 2009.

Nick Bisley. “Building Asia’s Security”. Abingdon : Routledge, 2009.

Sarah Raine and Christian Le Mière. “Regional Disorder: The South China Sea Disputes.” (Abingdon: Routledge, 2013).

Thomas Diez, Mathias Albert and Stephan Sterrer. "The European Union and border Conflicts: The Power of Integration and Association". Cambridge: Cambridge University Press, 2008.

"How the EU works". (Online). Available: http://europa.eu/about-eu/index_en.htm, 2014.

"Military History of Thailand". (online). Available:
http://en.wikipedia.org/wiki/Military_history_of_Thailand, 2015.

"Participants in World War I". (online). Available:
http://en.wikipedia.org/wiki/Participants_in_World_War_I, 2015.

"Thailand in World War II". (online). Available:
http://en.wikipedia.org/wiki/Thailand_in_World_War_II, 2015.

US Department of Defence. "The World with Commanders' Areas of Responsibility". (Online). Available : http://www.defense.gov/news/UCP_2011_Map4.pdf, 2015.

World Economic Forum. "The Global Competitiveness Report 2014- 2015: Full Data Edition". Geneva: World Economic Forum, 2015.

"SIPRI Military Expenditure Database 2012". (Online). Available: <http://milexdata.sipri.org>, 2015.

ผนวก ก

งบประมาณทางทหารที่ได้รับ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)

ห้วงปี ค.ศ.1988 - 2013

ประเทศไทย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1806	1981	2321	2586	2972	3134	3561	3909	3988	3076
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2042	1982	1827	1725	1813	1891	1867	1986	2446	3527
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
4458	4798	4971	5501	5478	5891				

ประเทศบรูไน

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
178	186	231	245	252	234	262	286	328	369
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
294	258	244	218	226	243	199	249	293	323
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
362	350	391	415	411	412				

ประเทศกัมพูชา

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	..	29.1	43.3	62.3	44.6	107	123	114	103
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
83.3	88.2	80.3	70.7	67.6	67.8	67.7	72.4	94.7	94.4
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
124	236	178	204	217	243				

ประเทศเวียดนาม

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1306	459	512	428	333	298	431
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
..	842	915	1026	1287	1785
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
2138	2401	2672	2686	3361	3387				

ประเทศอินโดนีเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
836	868	995	1045	1163	1191	1380	1527	1720	1593
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
614	813	..	766	1537	2317	2429	2146	2612	3349
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
3232	3304	4663	5838	7770	7840				

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	101	105	114	109	77.1	60.3
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
33.4	15.5	13.6	12.5	11.4	10.9	11.4	11.7	13.3	14.6
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
17.2	14	16.3	18.7	20	..				

ประเทศมาเลเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
856	1019	1125	1572	1767	1923	2121	2444	2421	2089
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1159	1663	1533	1934	2238	2882	2823	3120	3266	3970
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
4412	3964	3854	4807	4695	4842				

ประเทศพม่า

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
..
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
..				

ประเทศฟิลิปปินส์

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
932	955	951	913	1079	1173	1392	1700	1879	1576
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1226	1341	1303	1122	1199	1301	1243	1373	1607	2014
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
2271	2116	2438	2701	2899	3472				

ประเทศสิงคโปร์

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1206	1410	1802	2023	2332	2481	2797	3673	4100	4457
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
4466	4493	4331	4309	4530	4724	5043	5464	5831	6519
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
7454	7535	8106	8921	9353	9759				

ประเทศสหรัฐอเมริกา

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
293093	304085	306170	280292	305141	297637	288059	278856	271417	276324
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
274278	280969	301697	312743	356720	415223	464676	503353	527660	556961
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
621131	668567	698180	711338	684780	640221				

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	11686	10244	10012	12494	12704	10083	12525	15022	16044
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
18094	20560	22190	27413	31630	34771	40014	46290	56666	71740
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
91658	111785	123338	147268	167712	188460				

ประเทศอินเดีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
10889	10589	10537	8623	8083	8254	8880	9754	9905	11465
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
11921	13896	14288	14601	14753	16334	20238	23072	23952	28254
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
33002	38722	46090	49634	47214	47398				

ประเทศรัสเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
246011	218760	219114	..	4070	7766	13548	12741	15826	17577
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
7956	6469	9228	11683	13944	16974	20955	27337	34518	43535
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
56184	51533	58720	70238	81079	87837				

ผนวก ข

งบประมาณทางทหารคิดเป็นร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP)

ประเทศไทย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
2.9	2.7	2.7	2.6	2.7	2.5	2.5	2.3	2.2	2.0
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.8	1.6	1.5	1.5	1.4	1.3	1.2	1.1	1.2	1.4
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
1.6	1.8	1.6	1.6	1.5	1.5				

ประเทศบรูไน

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
6.6	6.2	6.4	6.4	6.2	5.7	6	5.5	6.2	7.2
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
7.5	6.1	5.7	5.2	5.3	3.7	2.5	2.6	2.6	2.6
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
2.5	3.3	3.2	2.5	2.5	2.5				

ประเทศกัมพูชา

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1.3	2	2.1	2.3	3.1	1.8	3.8	3.6	3.2	3
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2.7	2.5	2.2	1.8	1.6	1.5	1.3	1.2	1.3	1.1
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
1.2	2.3	1.6	1.6	1.6	1.6				

ประเทศอินโดนีเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.7
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
0.6	0.6	..	0.5	0.8	1	0.9	0.8	0.7	0.8
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
0.6	0.6	0.7	0.7	0.9	0.9				

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	8.6	7.9	7.4	6.1	4.1	3.5
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2.6	1.1	0.8	0.7	0.6	0.6	0.5	0.4	0.4	0.4
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	..				

ประเทศมาเลเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
2.4	2.6	2.6	3.2	3	2.9	2.8	2.8	2.4	2.1
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.6	2.1	1.6	2.1	2.2	2.6	2.3	2.2	2	2.1
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
1.9	2	1.6	1.7	1.5	1.5				

ประเทศพม่า

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
2.1	3	3.4	3.2	3.4	3.5	3.5	3.7	3.5	2.7
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2.3	2	2.3	1.8	1.3	1.9	1.9	1.6
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
..	2.6	4.6	4.5				

ประเทศฟิลิปปินส์

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
2.5	2.2	2.1	2	2	2.2	2.2	2.3	2.3	1.9
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.7	1.6	1.6	1.5	1.5	1.6	1.4	1.3	1.3	1.3
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
1.3	1.3	1.2	1.2	1.2	1.3				

ประเทศสิงคโปร์

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
4.8	4.7	4.9	4.7	4.7	4.3	4	4.4	4.4	4.6
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
5.4	5.3	4.6	4.9	5	4.9	4.5	4.4	4	3.7
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
3.9	4	3.5	3.4	3.4	3.4				

ประเทศเวียดนาม

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
7.1	7.7	7.9	5.6	3.4	2.3	2.6
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
..	2.1	2	1.9	2.1	2.5
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
2.3	2.5	2.5	2.2	2.4	2.3				

ประเทศสหรัฐอเมริกา

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
5.7	5.5	5.3	4.7	4.8	4.5	4.1	3.8	3.5	3.3
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
3.1	3	3	3	3.4	3.7	3.9	4	3.9	4
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
4.3	4.8	4.8	4.7	4.4	3.8				

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	2.5	2.5	2.4	2.5	2	1.7	1.7	1.7	1.6
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.7	1.9	1.9	2.1	2.2	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
2	2.2	2.1	2	2	2				

ประเทศอินเดีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
3.6	3.5	3.2	3	2.8	2.9	2.8	2.7	2.6	2.7
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2.8	3.1	3.1	3	2.9	2.8	2.8	2.8	2.5	2.3
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
2.6	2.9	2.7	2.6	2.5	2.5				

ประเทศรัสเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
15.8	14.2	12.3	..	4.8	4.5	4.9	4.1	4	4.3
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2.9	3.3	3.6	3.8	4.1	3.9	3.5	3.6	3.5	3.4
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
3.3	4.1	3.8	3.7	3.9	4.1				

ผนวก ค

งบประมาณทางทหารคิดเป็นร้อยละจากงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด

ประเทศไทย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	13.70%	12.50%	9.80%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
7.80%	6.20%	7.70%	7.20%	5.60%	7.10%	5.70%	5.40%	5.50%	6.50%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
7.30%	7.90%	6.70%	6.70%	6.20%	6.30%				

ประเทศกัมพูชา

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	20.70%	24.20%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
19.9%	18.20%	14.60%	11.7%	9.40%	9.20%	9.20%	9.30%	10.10%	7.60%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
7.60%	11.30%	8.00%	8.10%	7.70%	8.00%				

ประเทศเวียดนาม

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
..	7.60%	7.50%	6.80%	7.40%	8.20%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
8.00%	7.20%	7.70%	7.00%	7.80%	8.10%				

ประเทศอินโดนีเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	4.40%	5.00%	5.40%	5.70%	4.10%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
3.80%	3.10%	..	2.20%	4.20%	5.00%	4.70%	4.00%	3.60%	3.80%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
3.00%	3.40%	3.60%	3.70%	4.50%	4.40%				

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
..	..	3.80%	3.30%	3.70%	2.80%	3.20%	2.60%	2.20%	2.00%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
1.80%	1.10%	1.10%	1.20%	1.00%	..				

ประเทศมาเลเซีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	..	7.20%	9.90%	8.90%	9.90%	10.40%	10.40%	9.30%	8.60%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
6.40%	7.80%	5.90%	6.80%	7.50%	8.60%	8.00%	8.50%	7.50%	7.60%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
6.80%	6.10%	5.60%	5.80%	5.20%	5.20%				

ประเทศพม่า

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
9.70%	9.20%	10.70%	9.60%	8.90%	13.90%	11.80%	9.60%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
..	18.00 %	16.70 %	13.50%				

ประเทศฟิลิปปินส์

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	9.70%	10.50%	10.10%	8.30%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
8.10%	7.50%	7.50%	6.80%	6.90%	7.30%	6.80%	6.80%	6.90%	7.10%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
7.00%	6.30%	6.40%	6.70%	6.20%	6.80%				

ประเทศสิงคโปร์

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	..	25.90%	23.0%	26.2%	23.70%	20.70%	21.00%	16.30%	18.00%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
19.6%	22.10%	22.90%	22.2%	28.2%	34.90%	33.10%	35.20%	30.00%	30.30%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
22.8%	21.20%	24.10%	23.0%	22.7%	20.50%				

ประเทศบรูไน

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
13.2%	12.50%	14.70%	15.2%	13.4%	11.00%	9.30%	9.10%	12.40%	13.40%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
12.1%	10.10%	9.80%	9.90%	8.40%	13.60%	6.30%	8.80%	8.40%	8.20%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
8.50%	8.40%	8.00%	7.50%	6.80%	6.70%				

ประเทศสหรัฐอเมริกา

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
16.0%	15.40%	14.30%	12.2%	12.5%	11.80%	11.00%	10.20%	9.50%	9.40%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
9.10%	8.80%	9.00%	8.70%	9.40%	10.30%	10.90%	11.00%	11.00%	10.80%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
11.1%	10.80%	11.40%	11.4%	10.9%	10.00%				

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..	12.10%	12.50%	12.8%	15.2%	13.40%	12.70%	13.60%	14.30%	12.80%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
11.9%	11.30%	10.90%	11.6%	11.5%	11.40%	11.40%	11.00%	11.10%	10.90%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
9.90%	9.60%	9.10%	8.40%	8.20%	8.30%				

ประเทศอินเดีย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
16.1%	14.60%	13.40%	11.7%	11.0%	12.20%	11.00%	11.30%	11.00%	11.60%
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
11.5%	12.80%	12.00%	11.2%	10.4%	9.60%	11.00%	10.70%	9.70%	9.00%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
9.10%	10.90%	10.10%	9.70%	9.40%	9.00%				

ประเทศไทย

1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
..
1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
7.70%	9.30%	11.30%	12.1%	12.0%	12.30%	11.20%	10.90%	11.20%	10.10%
2008	2009	2010	2011	2012	2013				
9.90%	10.20%	10.10%	10.3%	10.8%	11.20%				

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ, ชื่อ - สกุล	พล.ต.กัญเกียรติ ศรีนาคา
วัน, เดือน, ปีเกิด	๒ สิงหาคม ๒๕๐๓
ประวัติการศึกษา	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ ๗๑ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ) มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาลัยเสนาธิการทหาร รุ่นที่ ๔๘
ประวัติการทำงาน	ผู้บังคับหมวดปืนเล็กกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ผู้บังคับกองร้อยทหารราบยานเกราะ กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์
สถานที่ทำงาน	กองบัญชาการกองทัพภาคที่ ๑ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองแม่ทัพภาคที่ ๑ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง “การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุดใน
สภาวะการณ์ปัจจุบัน”

ผู้วิจัย พลตรี กุ๊เกียรติ ศรีนาคา หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

ตำแหน่ง รองแม่ทัพภาคที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความมั่นคงของทุกภูมิภาคในโลกปัจจุบันต้องเผชิญกับภัยคุกคาม (Threats) ที่มีความ
หลากหลายมากขึ้นกว่าในอดีต ซึ่งภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ทั้งภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ
(External Threats) และภัยคุกคามภายในประเทศ (Internal Threats) เป็นสาเหตุให้ภารกิจทางด้าน
ความมั่นคงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ส่งผลกระทบให้ภารกิจด้านความมั่นคงจำเป็นต้องขยายขอบเขต
ให้ครอบคลุมทุกมิติของภารกิจ เพื่อรองรับกับภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นเหล่านั้น

ในขณะที่หลายภูมิภาคของโลกมีการรวมกลุ่มประเทศกันเพื่ออำนาจต่อรองที่มากยิ่งขึ้นใน
ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองระหว่างประเทศ หรือแม้กระทั่งด้านความมั่นคง กลุ่ม
ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้มีการรวมกลุ่มในลักษณะนี้เช่นกันโดยใช้ชื่อว่า ประชาคม
อาเซียน ถึงแม้ว่า 1 ใน 3 เสาหลักของอาเซียน นั้น จะเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางการเมืองและ
การทหารในภาพรวมของกลุ่มประเทศอาเซียน แต่ถ้าพิจารณาในรายละเอียดแล้ว การเข้าสู่ประชาคม
อาเซียน นั้น จะทำให้มีการหมุนเวียนเข้าออกของคน สิ่งของ เงินทุน เป็นจำนวนมาก ระหว่างประเทศ
ในกลุ่มอาเซียน ด้วยกัน ทั้งนี้รวมถึงสิ่งผิดกฎหมายต่างๆ เช่น ยาเสพติด, ขงเถื่อน และการเข้าเมือง
โดยผิดกฎหมาย เป็นต้น การศึกษาเกี่ยวกับภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศไทยเมื่อเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน จึงเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดแนวทางการวางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง การ
พัฒนาองค์กรด้านความมั่นคงต่างๆ รวมไปถึงบุคลากรและยุทธโธปกรณ์ของกองทัพให้เหมาะสมกับ
สภาวะการณ์

กองพลทหารราบยานเกราะถูกเลือกให้ตั้งอยู่บริเวณภูมิประเทศที่เป็นพื้นราบทางด้าน
ทิศตะวันออกเฉียงของ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในการรักษาความปลอดภัย

ให้กับเมืองหลวงซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางของประเทศทางภูมิศาสตร์¹ ประกอบกับคุณลักษณะ และขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจได้อย่างหลากหลาย หน่วยทหารราบยานเกราะจึงสามารถปฏิบัติภารกิจต่างๆ ในการสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล และกองทัพได้อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด อย่างไรก็ตามหลังจากประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ภัยคุกคามด้านความมั่นคงอาจมีการพัฒนามากขึ้น ทั้งด้านความรุนแรง และความหลากหลาย การศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มในการปรับบทบาท และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับภัยคุกคามเหล่านั้น จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ที่มีต่อประเทศไทยใน 2 ห้วงเวลา ห้วงแรกเป็นภัยคุกคามในอดีตถึงปัจจุบัน ที่หน่วยงานทางด้านความมั่นคงกำลังเผชิญอยู่ และห้วงที่ 2 เป็นห้วงหลังจากที่ประเทศไทย เข้าสู่การเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน อย่างเป็นทางการ ในวันที่ 31 ธันวาคม 2558² รวมถึงภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศไทยที่อาจจะเปลี่ยนไป โดยมุ่งเน้นไปที่การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้ ผลสรุปของงานวิจัยฉบับนี้ ยังสามารถกำหนดแนวโน้มของภัยคุกคาม และ แนวทางในการพัฒนาหน่วยทหารราบยานเกราะ รวมถึงการปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงของประเทศไทยในอดีตถึงปัจจุบัน และประเมินลักษณะของภัยคุกคามของประเทศไทยในอนาคต โดยพิจารณาจากปัจจุบันไปในอนาคตอีก 10 – 20 ปีข้างหน้า
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ อำนาจกำลังรบที่มีอยู่ในการใช้ต่อสู้กับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ โดยมุ่งเน้นไปที่บทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ
3. เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา และบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับภารกิจต่าง ๆ ในอนาคต

¹ จากชายแดนไทย-กัมพูชาบริเวณอำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว ถึงกรุงเทพมหานคร มีระยะทาง (ทางราบ) ประมาณ 230 กิโลเมตร และเป็นพื้นที่ราบ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้หน่วยที่มีอำนาจกำลังรบสูงในการควบคุมพื้นที่บริเวณนี้

² เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 อาเซียนได้ตกลงประกาศวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 เป็นวันบรรลุเป้าหมายของการเกิดเป็นประชาคมอาเซียนตามแผนงานที่วางไว้ โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีสุนทรเชษฐา ประธานอาเซียนในขณะนั้น

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เน้นการศึกษาค้นคว้าเฉพาะภัยคุกคาม ยุทธศาสตร์ ภารกิจด้านความมั่นคง และหน่วยทหารราบยานเกราะของประเทศไทยเท่านั้น โดยจะทำการรวบรวม ประเมินผลการวิจัย เฉพาะจากข้อมูลที่เปิดเผยได้เท่านั้น และความมั่นคงของชาติที่กล่าวถึงในงานวิจัยฉบับนี้จะมุ่งเน้นไปที่ ความมั่นคงของชาติด้านการป้องกันประเทศ หรือเกี่ยวกับการป้องกันประเทศเป็นหลัก โดยอาจจะมีการกล่าวถึงความมั่นคงในด้านอื่นตามสมควรเพื่อให้เนื้อหามีความสอดคล้องและสมบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีแหล่งข้อมูลหลักจากการสัมภาษณ์บุคลากร นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญการทางด้านการทหาร ความมั่นคง รวมถึงอดีตผู้บังคับบัญชา ของหน่วยทหารราบยานเกราะ รวมถึงการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารทางวิชาการด้านความมั่นคงจาก องค์กรที่เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการจัดทำแบบสัมภาษณ์ใน การเก็บข้อมูลทางด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคง ภัยคุกคาม อำนาจกำลังรบ และ บทบาท/คุณลักษณะ ในปัจจุบันของหน่วยทหารราบยานเกราะ เพื่อนำมาวิเคราะห์ประมวลผล และทำการเชื่อมโยงให้เห็น ถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะต่อการปฏิบัติการกิจเพื่อความมั่นคงแต่ละ ภารกิจผลลัพธ์สุดท้ายของงานวิจัยนี้จะสามารถสรุปออกมาเป็นแนวโน้มของภัยคุกคามต่อประเทศไทยจาก การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แนวโน้มภารกิจด้านความมั่นคงที่จะเกิดขึ้นใหม่ และการกำหนดบทบาทของ หน่วยทหารราบยานเกราะที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และ สอดคล้องกับสภาวะการณ์

ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้โดยแยกเป็น 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. ลักษณะของภัยคุกคามที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญในอนาคต โดยภัยคุกคามเหล่านี้ อาจมาจากภายนอกประเทศหรือจากภายในประเทศเอง ภัยคุกคามเหล่านี้ประกอบด้วย ภัยคุกคาม จากการก่อการร้าย ภัยจากโรคระบาด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ความขัดแย้งทางความคิดของคนในชาติ การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภัยคุกคามจากโลกไซเบอร์ ปัญหาความยากจนของ ประชาชน และปัญหากระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดน

2. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของประเทศไทย จากภัยคุกคามที่ประเทศไทยจะต้อง เผชิญ จึงมีการกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติและรักษาความ

มั่นคงของชาติจากภัยคุกคามต่างๆ ประกอบไปด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง การฝึกกำลังป้องกันประเทศ และการป้องกันเชิงรุก ซึ่งจากยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่มีอยู่เดิมนี้อาจมีความครอบคลุมประเด็นความมั่นคงที่เกิดจากภัยคุกคามต่างๆ อยู่แล้ว โดยหากมีการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมลงไป ในยุทธศาสตร์หลักแต่ละข้อ ก็จะทำให้แนวทางในการพัฒนาหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความชัดเจน และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นในการเตรียมความพร้อมของหน่วยที่จะเผชิญภัยคุกคามในอนาคตต่อไป

3. การปรับบทบาทของหน่วยทหารราบยานเกราะ จะต้องมีความชัดเจนในการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะภัยคุกคาม และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไป ถึงแม้ว่าในบางส่วนจะเป็นภารกิจเดิม แต่หน่วยจำเป็นต้องปรับบทบาทและองค์ประกอบของหน่วยให้มีความเหมาะสมกับภารกิจใหม่ที่ได้รับเพิ่มเติม ซึ่งในการปรับบทบาทนี้รวมถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และขีดความสามารถของหน่วย โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่คาดว่าจะกองทัพจะได้รับอีกด้วย สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านกำลังพล จะต้องมีการจัดหน่วยทหารราบยานเกราะซึ่งเป็นหน่วยที่ดูแลจุดยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่สำคัญของประเทศนี้ ให้มียอดบรรจุตามอัตราที่ได้รับอนุมัติ มีห้วงอายุที่เหมาะสมกับภารกิจ อีกทั้งยังมีการเพิ่มความรู้ความชำนาญของกำลังพลในเรื่องเพิ่มเติมจากภารกิจปัจจุบัน ประกอบด้วย การต่อต้านการก่อการร้าย การต่อสู้ในสงครามไซเบอร์ การช่วยเหลือประชาชน และการปฏิบัติการร่วมกับมิตรประเทศ นอกจากนี้กำลังพลจะต้องมีแนวทางการรับราชการที่ชัดเจนและเหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีของกำลังพล

3.2 ด้านยุทโธปกรณ์ จะต้องมีการเสริมสร้างหน่วยทางด้านยุทโธปกรณ์ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งของยุทโธปกรณ์หลักของหน่วยในการรบ และยุทโธปกรณ์ในภารกิจทางทหารอื่นนอกเหนือจากสงคราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการช่วยเหลือประชาชน ซึ่งเป็นภารกิจที่ทางกองทัพเข้ามามีบทบาทมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในห้วงทศวรรษที่ผ่านมา และยุทโธปกรณ์พิเศษอื่นๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการกิจเฉพาะ

3.3 ด้านงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบสถิติของงบประมาณทางทหารในห้วงกว่าสองทศวรรษที่ผ่านมาจะเห็นว่าประเทศไทยได้รับงบประมาณโดยเฉลี่ยแล้วเพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ แต่หากพิจารณาเป็นร้อยละจากงบประมาณแผ่นดินแล้วถือว่ามีส่วนลดลง และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน ประเทศไทยมีงบประมาณรายจ่ายด้านการทหารสูงเป็นอันดับต้นๆ ของอาเซียน ซึ่งงบประมาณทางทหารเหล่านี้ สามารถสะท้อนจำนวนงบประมาณที่กองพลทหารราบยานเกราะได้รับได้โดยประมาณ อย่างไรก็ตามประเด็นทางด้านงบประมาณนี้เป็นประเด็นที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ยากเนื่องจากประเทศมีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นงานวิจัยนี้สรุปว่าควรจะมีการพิจารณาใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าที่สุด โดยพิจารณาดำเนินการตามสิ่งที่มีความสำคัญและเร่งด่วนเป็นอันดับแรก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ภาพร่างของลักษณะภัยคุกคามที่ประเทศไทยและภูมิภาคจะต้องเผชิญในทศวรรษนี้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น มีผลต่อการปรับยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติให้มีความเหมาะสมกับสภาวะการณ์ ซึ่งหน่วยทหารราบยานเกราะที่มีภารกิจในการรักษาความมั่นคงในพื้นที่ที่เป็นจุดยุทธศาสตร์จุดหนึ่งของประเทศไทย จำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงสุดในการปฏิบัติการในมิติความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การศึกษาวิจัยในอนาคตที่สืบเนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ที่คาดว่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาด้านความมั่นคงได้แก่ การวิจัยเพื่อหาเส้นทางและความเชื่อมโยงของการขยายแนวรบทางด้าน การก่อการร้ายจากภูมิภาคอื่นเข้ามายังประเทศไทย ความเสี่ยงทางด้านความมั่นคงของประเทศไทยในการรับมือกับสงครามไซเบอร์ และการเปรียบเทียบสถิติของการกระทำผิดกฎหมายตามแนวชายแดนทุกชนิดในห้วงก่อนและหลังการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้การศึกษวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิจัยที่เหมาะสมของกำลังพลที่สอดคล้องกับแนวทางการรับราชการ จะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการบริหารจัดการกำลังพลของกองทัพ ซึ่งการศึกษวิจัยในอนาคตตามที่เสนอทั้งหมดนี้นั้นจะช่วยให้ผู้วิจัยมองเห็นภาพของภัยคุกคามแต่ละประเภทได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปเป็นข้อมูลตั้งต้นในการวางยุทธศาสตร์ในการต่อสู้กับภัยคุกคามเหล่านั้น เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติ และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนชาวไทยสืบไป